

SØVÆRNS- ORIENTERING

VED ÅRSKIFTET 1984-1985

Året 1984 har for søværnet atter været et år præget af travlhed og begivenheder, affødt af såvel de pålagte fredstidsopgaver som af nye opgaver og præstationskrav inden for de operative, materielmæssige og uddannelsesmæssige områder, der tilsammen har været dimensionerende for søværnets aktivitet. Søværns-Orientering bringer i det følgende som sædvanlig en kavalkade af de vigtigste begivenheder i året, der gik.

Af større begivenheder af afgørende betydning for forsvaret i året, der gik, var den forsvarsaftale, der 29. juni 1984 blev indgået mellem Socialdemokratiet og regeringspartierne om forsvarsrets ordning i perioden 1985-87, og hvis betydning for søværnet jeg senere skal komme ind på.

Jeg finder det på sin plads kort at omtale Forsvarskommandoens reorganisation, der blev iværksat 15. februar 1984, hvor Ma-

rinestaben fra at bestå af 3 sektioner ændrede organisation til 2 sektioner og et inspektionselement, sidstnævnte med direkte ansvar for tilrettelæggelse m.v. af Inspektøren for Søværnets inspektionsvirksomhed, der kan omfatte overordnede inspektioner og tjenestestedsbesøg.

De overordnede inspektioner, der udføres af Inspektøren for Søværnet i søværnets skibe og øvrige tjenestesteder på Forsvarschefens vegne samt tjenestestedsbesøgene, lægger særlig vægt på gennem vurdering af de operative, materiel- og personelmæssige forhold at vejlede tjenestestederne med henblik på at hjælpe og assistere, hvor foreliggende problemer ikke har kunnet løses ved egen foranstaltning. Endvidere lægges der vægt på, at inspektioner og besøg samtidig tjener et uddannelsesformål. Inspektioner af operative enheder omfatter hertil de særlige forhold, som har betydning for skibet og besætningens sikkerhed til søs.

Jeg har efter min tiltræden som Inspektør for Søværnet 1. september 1984 fortsat min forgængers inspektionsvirksomhed. Denne har i år omfattet 34 tjenestesteder. De generelle observationer ved de foretagne inspektioner kan for uddannelsens vedkommende sammenfattes således, at situationen inden for hovedskoleområdet, der dækker Søværnets Officersskole, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, Søværnets Konstabelskole og Søværnets Eksercerskole stort set er tilfredsstillende. Planer for uddannelse er blevet eller vil senere blive justeret. Skolerne er i stand til at planlægge og afvikle pålagte uddannelsesopgaver på tilfredsstillende måde ud fra de rammer, der er givet. Dog er der konstateret en stigende mangel på teknikere, specielt inden for elektronikområdet, der bevirker, at skolerne har store problemer ved ansættelse af lærere og instruktører i disse fag.

For søværnets skibes vedkommende kan det konstateres, at vedligeholdelsesstandarden må betegnes som tilfredsstillende, skibenes alder taget i betragtning. Uddannelsen af besætningerne generelt er tilfredsstillende, selv om enkelte specialuddannelser ikke har kunnet gennemføres. Også her må det konstateres, at vort største problem er teknikermanglen.

Søværnets årsprogram for sejlads og øvelsesvirksomhed er blevet afviklet som planlagt med ubetydelige justeringer og inden for de ressourcemæssige givne rammer.

Enheder og tjenestesteder har i lighed med tidligere år deltaget i intensiv øvelsesvirksomhed såvel herhjemme som i udlandet.

I den første halvdel af året gennemførtes de årligt tilbagevendende NATO-øvelser, nemlig: Minerydningsøvelsen BLUE HARRIER, torpedobådsøvelsen BOLD GAME og konvojøvelsen BRIGHT HORIZON. Vore fregatter og korvetter deltog ligeledes i år i luftforsvarsøvelsen BUSY BIRD, hvorunder affyringer af luftforsvarsmissiler blev afprøvet i norske farvande. Danske skibe deltog påny i øvelsen US BALTIC OPERATIONS og fuldførte desuden det nationale øvelsesprogram, som var planlagt afviklet inden sommerferieperioden.

I den sidste halvdel af året gennemførtes udover de planlagte eskadreøvelser øvelse YELLOW BIRD med deltagelse af STANAVFORLANT og luftforsvarsøvelsen BLIND BIRD. Endelig skal nævnes vor deltagelse i BALTAP forstærkningsøvelse BOLD GANNET.

Udover disse aktiviteter har skibe fra flåden i perioder indgået i NATOs stående flådestyrker i Atlant- og Kanal-området, STANAVFORLANT og STANAVFORCHAN. Herudover var der to gange dansk deltagelse i det i og omkring Skotland afviklede JMC (Joint Maritime Course). Første gang med 2 torpedobåde og 1 tankfartøj og anden gang med 2 korvetter og 1 undervandsbåd.

Særskilt eller knyttet til ovennævnte aktiviteter har søværnet udført opgaver af repræsentativ art, såsom medvirken ved Christiansø's 300 års jubilæum den 19. juni, sejlads med statsoverhoveder og ministre m.fl. samt flådebesøgsvirksomhed i ind- og udland.

Af de pålagte opgaver udover øvelsesvirksomhed udgør farvandsovervågningen en væsentlig rolle og indsats. Farvandsovervågningen danner grundlag for hævde af dansk suverænitet på søterritoriet og for søredningstjenesten. I årets første halvdel iværksatte søredningstjenesten 286 søredningsoperationer. I samme periode sidste år blev der iværksat 270 søredningsoperationer.

Fiskeriinspektions-, stations- og redningstjenesten ved Færøerne og Grønland er i det nuværende omfang en væsentlig del af søværnets daglige fredsaktiviteter. Søværnets indsats og de derved indhøstede erfaringer ved udførelsen af fiskeriinspektionen i de forløbne år efter etablering af de udvidede fiskerizoner har givet søværnet et godt og professionelt omdømme.

Af de forskelligartede pludseligt pålagte opgaver, som opstår på grund af uventede hændelser i vore farvande, kan i år nævnes den opgave, søværnet fik pålagt i forbindelse med bjærgningen af 80 tromler indeholdende giftstoffet dinoseb. Disse tromler à 200 kilo var en del af en dækslast, som containerskibet

DANA OPTIMA mistede ca. 185 sømil vest for Esbjerg under en storm i Nordsøen 13. januar. Søværnet blev pålagt at koordinere bjærgningen af disse tromler, der befandt sig på ca. 50 meters vanddybde. Bjærgningsopgaven blev gennemført særdeles tilfredsstillende, i et effektivt og fleksibelt samarbejde mellem involverede myndigheder såvel inden for som uden for forsvaret og med en ihærdig og rosværdig indsats af det implicerede personel.

At vi i søværnet er vor identitet bevidst, fremgår af den entusiasme, hvormed de jubilæer, der har været adskillige af i det forløbne år, er blevet markeret. Således har Eksercerskolen i Auderød, hvor grunduddannelsen foregår, fejret sit 25 års jubilæum ved bl.a. et åbent-hus-arrangement, og Undervandsbådseskadren har med deltagelse af 5 nationers ubåde på festlig vis afholdt sit 75 års jubilæum, ligesom fregatten HERLUF TROLLE har kunnet fejre 2500 dage uafbrudt under kommando.

Det er mig en glæde at kunne fremdrage 3 begivenheder fra året, der gik, der viser personellets indsats under vanskelige situationer. Den første har forbindelse med en hændelse, der fandt sted i 1982 i forbindelse med brandbekæmpelse i HERLUF TROLLE. Ved årsskiftet sidste år gav Inspektøren udtryk for, at søværnet ville udtrykke sin påskønnelse af personelindsatsen i denne vanskelige situation. Efter indstilling har en oversergent og en overkonstabel modtaget den kongelige belønningsmedalje af 1. klasse og den daværende teknikofficer i HERLUF TROLLE har modtaget det af Søofficersforeningen uddelte legat VOLUNTA EST VIA. Den anden hændelse forekom under arbejdet på Nordsøens bund i forbindelse med bjærgningen af de før omtalte gifttromler, hvor et "Net Sling" rev dykkermasken af en dykker, en konstabel, og væltede den tæt ved stående dykkerklokke. Dykkermakkeren, en oversergent, reagerede koldblodigt og snarrådigt ved at få den nu bevidstløse konstabel ind i dykkerklokken og her åbne for luftventilen, der skabte en ny luftlomme. En helikopterevakuerings til Esbjerg sygehus iværksattes straks, og sygehuset kunne senere samme dag rapportere, at konstablen ikke havde fået men af uheldet. Over for den pågældende oversergent vil søværnet i nær fremtid give udtryk for påskønnelse. Den tredje hændelse var en helikopterredningsaktion i august syd for Kap Farvel, udført under meget vanskelige forhold, hvor en premierløjtnant sammen med sin besætning reddede 5 skibbrudne. Premierløjtnanten modtog herfor efter indstilling fra søværnet, TORDENSKIOLD-PRISEN, der er en hædersbevisning ind-

stiftet af selskabet DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER.

Desværre har vi heller ikke i det forløbne år været skånet for alvorlige ulykker i søværnet. Den 19. juli omkom en premierløjtnant, der var elev ved Frømandskorpset, under en øvelse ved Torpedostation Kongsøre.

Den 21. september omkom en overkonstabel, og en overkonstabel og en mekaniker blev lettere såret, da en håndgranat eksploderede i en beboelse på Torpedostation Kongsøre. Begge disse sager er under behandling af marineauditøren.

Hvad søværnets materielsituation angår, har det i lighed med sidste år været et stille år for søværnet.

En ny enhed, opmålingsbåden SKA 15, er tilgået, og i februar 1985 vil yderligere opmålingsbåden SKA 16 tilgå. Begge enheder vil indgå i søopmålingen. Herudover har Orlogsværftet modtaget en ny flydedok 2 til erstatning for dok 4, der er blevet solgt.

Af større projekter skal nævnes Forsvarets integrerede Kommunikationssystem (FIKS), der i årets første del blev operativ som forsvarrets primære kommunikationssystem og etablering af Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS), der skrider planmæssigt frem og forventes operativt i 1985.

Søværnets materielsituation i øvrigt har i år været og vil i de kommende år være påvirket af forsvarsaftalen 1984, som jeg i det følgende vil omtale i relation til søværnet.

Grundlaget for den nye forsvarsaftale af 29. juni 1984, gældende for perioden 1985-87, er en af Forsvarschefen i foråret 1984 udarbejdet skitse med de begrænsninger og tilføjelser, der blev fastsat ved aftalen. Desværre baserer aftalen sig ikke på det i Forsvarschef-skitsen skitserede forhøjede budget, men på et uændret budget i forhold til 1984. Dette har medført, at den nedgangslinie, som har præget forsvarrets udvikling i de senere år, ikke vil kunne bringes til ophør i aftaleperioden.

Forsvarsministeriet bemyndigede den 1. oktober 1984 Forsvarskommandoen til at iværksætte gennemførelsen af forsvarsaftalen af 29. juni 1984, men gjorde samtidig opmærksom på, at flere vigtige områder inden for aftalen ikke har kunnet afklares, bl.a. fordi forsvarsbudgettets regulering ikke er endelig fastsat.

Jeg skal her begrænse mig til søværnets udvikling, som den tegner sig igennem aftaleperioden.

Aftalen fastsætter:

- At de 2 PEDER SKRAM-klasse fregatter oplægges med nøglebesætning efter 1986.
- At de 4 oprindelige undervandsbåde af DELFINEN-klassen erstattes ved leje af 3 ubåde.
- At de 4 FALSTER-klasse minelæggere levetidsforlænges.
- At kabelminelæggernes antal reduceres til 2, idet LANGE-LAND udgår, når det nye kontrollerede minesystem indføres.
- At 3 SUND-både udgår i 1985.
- At bygning af 7 enheder af STANDARD FLEX 300 iværksættes, således at første enhed indgår i 1987.
- At de egentlige flådehelikoptere ikke anskaffes i aftaleperioden, men at 4 inspektionsskibshelikoptere modificeres til at kunne varetage dele af flådehelikopterrollen.
- At kystforterne lægges i mølpose.
- At marinedistrikternes antal reduceres fra 5 til 3 i forbindelse med indførelse af FOD CCIS.
- At 2 af de 4 HVIDBJØRNEN-klasse inspektionsskibe påregnes erstattet ved særlig bevilling på Civilafsnittets materielanskaffelser.

I aftaleperioden videreføres udrustnings- og aktivitetsniveauet i princippet uændret i forhold til 1984.

Som det fremgår, kan det umiddelbart se ud, som om søværnet blev ramt hårdt ved denne forsvarsaftale. Vi må dog se det positive, nemlig, at der kun sker få ændringer i flådens styrke og i personeltallet i aftaleperioden. Endvidere er der nu skabt mulighed for, efter års stilstand, igen at komme igang med erstatningsbyggeri til flåden, nemlig STANDARD FLEX 300 og forhåbentlig inspektionsskibe.

Jeg har tillid til, at det vil lykkes at leje 3 undervandsbåde og dermed skabe grundlag for fremover at bevare denne skibstype i søværnet som et effektivt våbensystem i det samlede forsvar.

I 1984 har personelsituationen igen været forskellig for grupperne officerer og stampersonel.

Den mangel, der i en årrække har været på officerer i søværnet, gør sig fortsat gældende, især inden for elektronik- og navigatørområdet, samt stabsuddannede officerer og piloter.

Gennemførelsen af den nye personellov, hvorefter der i udstrakt grad skal konverteres stillinger fra officerer til stampersonel, forventes sammen med en fortsat intensiveret rekruttering i løbet af nogle år at kunne reducere manglen inden for offi-

cersgruppen. For på rimelig måde at kunne gennemføre konverteringen, vil et større efteruddannelsesbehov for stampersonelgruppen være påkrævet.

Den 12. november 1984 begyndte 34 kadetter på operativ linie og 8 kadetter på teknisk linies maskinretning officersgrunduddannelsen på Søværnets Officersskole, og i sommeren 1985 vil yderligere et antal maskinmesteruddannede elever tilgå den tekniske linie. Den tekniske linies anden retning, elektronikretningen, forventes startet op i 1985 med en klasse på 6-8 elever, hvorefter officersgrunduddannelsen som helhed vil være etableret.

I 1984 blev uddannelsen af officerer med administrativ og forvaltningsmæssig baggrund bragt til endeligt ophør, og der vil i en overgang - indtil personel til forvaltningsområdet uddannet i overensstemmelse med den nye personel- og uddannelsesstruktur tilgår - kunne forventes en stadig stigende mangel på officerer til at besætte stillinger inden for de egentlige forvaltningsmæssige områder.

I stampersonelgruppen er den bedrede personelsituation, der startede i 1981, fortsat, og normtallet for stampersonel har i 1984 kunnet opfyldes bortset fra elektronikspecialet, hvor der er alvorlige mangler.

Forsøgsordningen med kvindeligt stampersonel til sejlede tjeneste, der blev iværksat i 1981, er nu i god gænge, og den afsluttes som planlagt 1. april 1985, hvor den endelige rapport vil foreligge.

De grundlæggende sergent- og reserveofficersuddannelser er i årets løb tilpasset de afsatte tidsmæssige rammer og på visse områder justeret under hensyntagen til elevernes uddannelsesmæssige forudsætninger.

Sergent- og reserveofficersuddannelsen er fremdeles i god overensstemmelse med de retningslinier, Forsvarsministeriet afstak for disse uddannelser i 1982.

Foranlediget af teknologiens hastige fremmarch har en arbejdsgruppe haft til opgave at belyse søværnets behov for teknisk ekspertise de næste 10 år. Arbejdsgruppens rapport foreligger, og - omend ikke færdigbehandlet - har Forsvarskommandoen dog foruddiskonteret en af rapportens anbefalinger. Det drejer sig om en helt ny faglig grunduddannelse - datamekanikeruddannelsen - som efter de foreliggende planer vil blive etableret i søværnet omkring årsskiftet 1985/86.

De trinvise uddannelser af konstabelelever og konstabler skal revideres, og Søværnets Taktikinspektør har lagt for med kommunikationsuddannelserne. En rapport herom forventes ved årsskiftet.

Søværnet har således i 1984 været i fuld gang med at tilpasse uddannelserne til den nye personelstruktur, og ikke mindst til den nye teknologi. Denne tilpasning vil fortsætte i de kommende år og stille store krav til alle i søværnet.

Med disse betragtninger over året, der svandt, og tiden, der kommer, ønsker jeg alle i søværnet og alle, som har tilknytning til og interesse for vort værns virke, et godt 1985.

J. Philip Rasmussen

Året, der gik - Søværnet

Nytårsnummeret er som tidligere trykt i et ekstra antal eksemplarer, der, så længe oplag haves, vil kunne udleveres til interesserede enkeltpersoner ved henvendelse til Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

JANUAR

Gardehusarregimentets hesteeskorte på Holmen

Som et festligt islæt på den første arbejdsdag i det nye år aflagde Gardehusarregimentets Hesteeskorte, bestående af 42 ryttere, 2. januar besøg på Flådestation København. Besøget kom i stand

Hesteeskorten på vej gennem Holmen
(SVN FOT)

efter forslag fra Gardehusarregimentet, idet man skulle "røre" hestene, inden eskorten onsdag den 4. januar skulle deltage i H.M. Dronningens lykønskningsskur på Christiansborg i anledning af årsskiftet.

Legatet VOLUNTAS EST VIA uddelt

11. januar uddeltes et legat på kr. 5.000,- til orlogskaptajn L.Hartmann Jensen, der tjenstgørende på fregatten HERLUF TROLLE som teknikofficer ledede slukningsarbejdet ved en brand, som fandt sted om bord den 14. juli 1982.

At det lykkedes at begrænse og slukke branden, kunne tilskrives orlogskaptajnens dygtige ledelse af slukningsarbejdet, hedder det bl.a. i indstillingen fra Inspektøren for Søværnet.

Formanden for Søofficersforeningen, kommandør J.A.Ruth, overrækker legatet til orlogskaptajn L.Hartmann Jensen, der var ledsaget af fru (SVN FOT)

Øvelse SMALL PLAY 1/84

Enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren og Mineskibseskadren deltog i dagene 16.-20. januar i den nationale

øvelse SMALL PLAY 1/84 under ledelse af chefen for Fregateskadren.

Et hovedformål med øvelsen, at udbygge samarbejdet med landbaserede anti-luftmissilsystemer fra flyvevåbnet, at raffinere de eksisterende procedurer og at indøve koordinering med søværnets

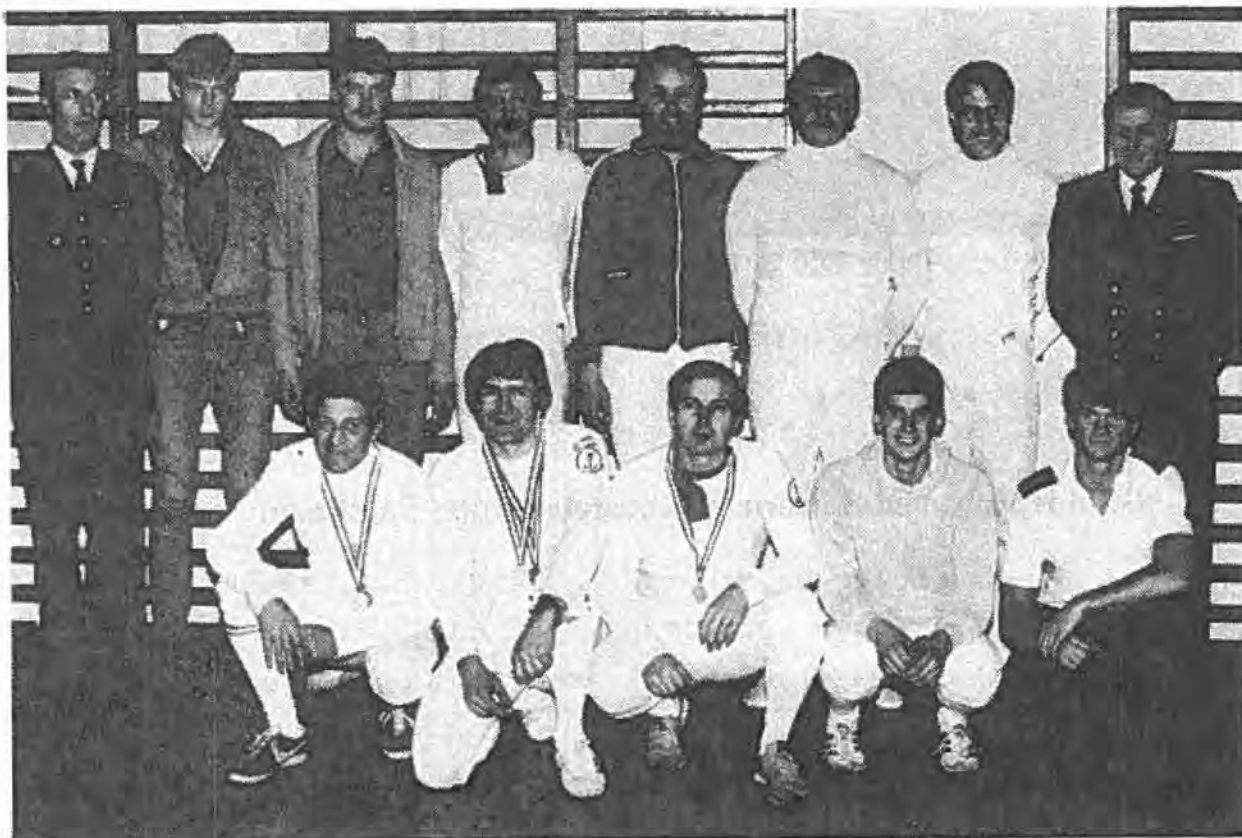
Den norske forsvarsminister og den danske forsvarsministers frue på PETER TORDENSKIOLDS bro (SVN FOT)

missilsystemer, blev til fulde opfyldt.

I løbet af øvelsesugen havde eskadren besøg af den norske forsvarsminister Anders C.Sjaastad i følge af en statssekretær, departementschefen for Forsvarsministeriet og andre, herunder den danske forsvarsministers frue, der på grund af de politiske forhold og de deraf følgende forhandlinger var alene.

Søværnets fægtstævne 1984

Stævnet blev afviklet i Holmens gymnastiksal fredag den 20. januar med henholdsvis kårdekonkurrence om formiddagen og sabelkonkurrence om eftermiddagen.

Deltagere i søværnets fægtstævne 1984 (SVN FOT)

Der var i år tilmeldt 10 deltagere til kårdefægtning og 7 deltagere til sabelfægtning.

Nr. 1 i fægtekurrencen blev kaptajnløjtnant B.W.Fager, Søværnets Våbenskole, og på sabel seniorsergent J.Thanning, Søværnets Konstabelskole.

Inspektionskutteren AGPA 1000 dage under kommando

Den 29. januar havde inspektionskutteren AGPA været 1000 dage under kommando siden sidste periodiske eftersyn.

På de 1000 dage udsejlede kutteren en distance på 64672 sømil i området mellem Nanortalik og Umanak.

Under stationstjeneste udførte skibet transport/evakuering af 26 patienter og deltog i 22 søredningsoperationer, hvor der

blev bjærget 38 personer, en hund samt 10 fartøjer.

Endvidere blev der transporteret 666 passagerer samt en stor mængde gods lige fra babybleer til petroleum.

I forbindelse med fiskeriinspektion blev der udført kontrolbesøg om bord på 76 trawlere med 32

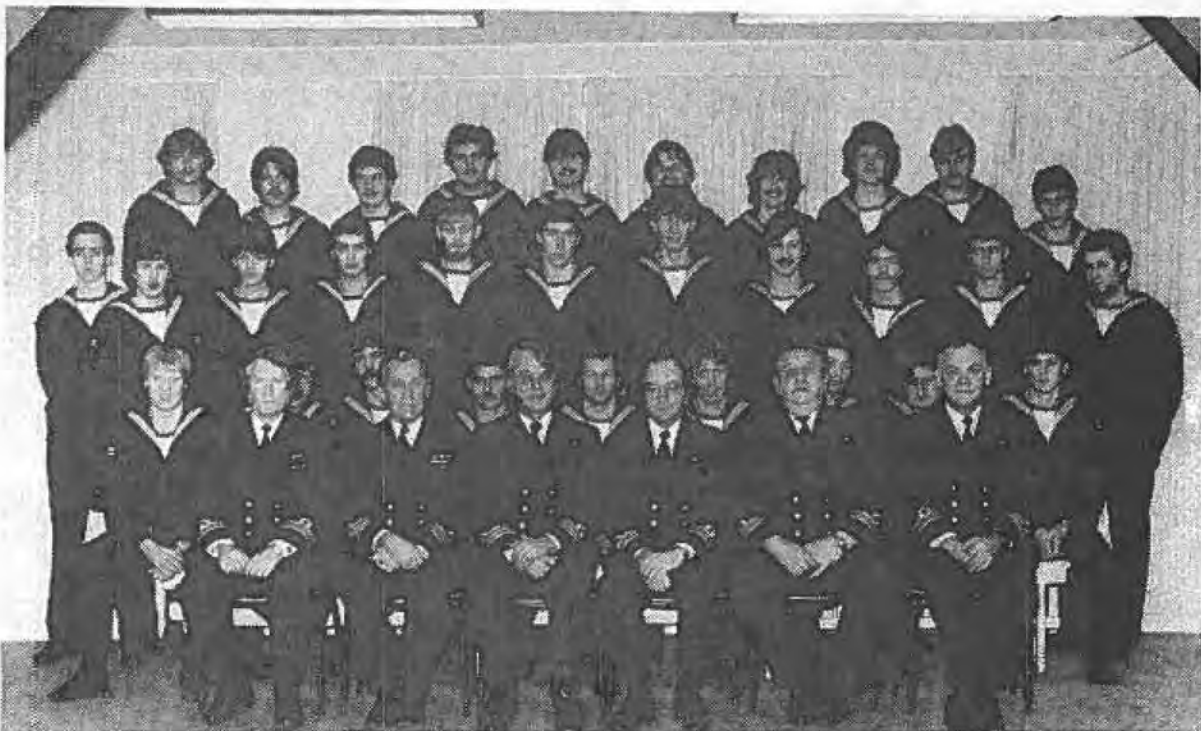

Inspektionskutteren AGPA under gang
(SVN FOT)

sagsanlæg og et samlet beløb i bøder og konfiskationer på kr. 1.220.000,- til følge.

Svendeprøve ved Søværnets Konstabelskole, Fagskolen

31. januar holdt Søværnets Konstabelskole, Fagskolen, afslutning for i alt 30 overkonstabler af uddannelsesretningerne AR (elektromekaniker), MS (skruestiksarbejder) og TE (elektromekaniker-).

Dimittenderne fotograferet sammen med uddannelseslederen, lederen af Fagskolen og skolens lærere (SVN FOT)

Dette hold skruestiksarbejdere var det sidste hold af denne uddannelsesretning, idet følgende overkonstabler MS alle vil være uddannede som maskinarbejdere. (EFG/maskin- og værktøjslinien).

Inden for de forskellige uddannelsesretninger opnåedes følgende afgangresultater:

AR: 1 særdeles vel udført og 9 vel udført.

MS: 2 særdeles vel udført, 5 vel udført og 1 bestået.

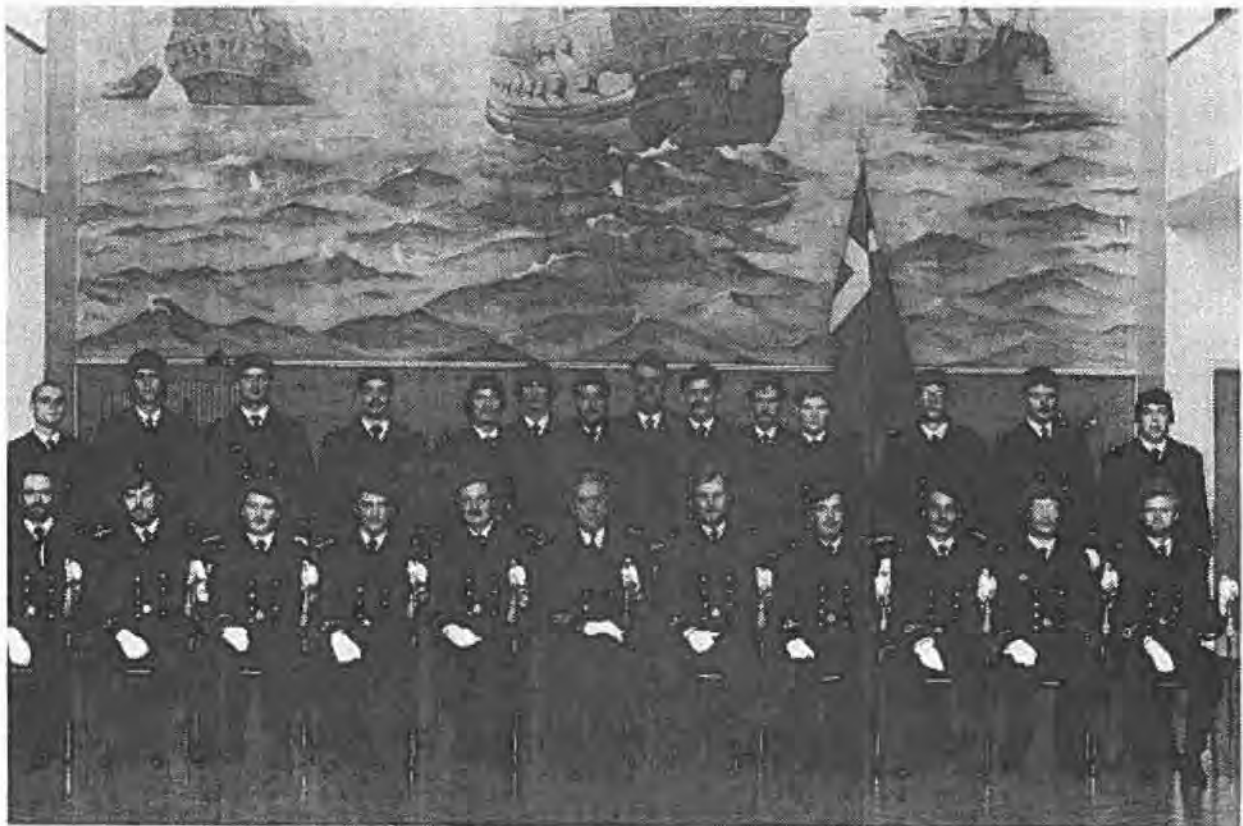
TE: 4 særdeles vel udført, 6 vel udført og 2 bestået.

2 af de nye svende har forladt søværnet, medens de resterende 28 fortsætter tjenesten i søværnet.

FEBRUAR

En ganske særlig dag på Søværnets Officersskole

Onsdag den 1. februar var en ganske særlig dag på Søværnets Officersskole. 24 kadetter af den tidligere B-linie blev udnævnt til løjtnanter i søværnet/løjtnanter i Forsvarets Intendanturkorps ved en stor højtidelighed på skolen.

Dimittenderne og chefen for Søværnets Officersskole
- her fotograferet i skolens aula (SVN FOT)

Der blev ved eksamen forud for udnævnelsen opnået mange fine resultater. Søværnets Officersskole havde således den glæde at kunne indstille løjtnant Erling Thorkild Holst til at modtage

Hendes Majestæt Dronningens Æressabel.

Med udnævnelsen er et kapitel i skolens historie forbi. Uddannelse til B-linien flyttede fra Søværnets Specialofficersskole til Søværnets Officersskole i efteråret 1970, og det første hold blev udnævnt den 1. januar 1973. Nu - 10 år efter - er denne uddannelse ophørt ved indførelsen af den nye personel- og uddannelsesstruktur fra 1. januar 1983. Under skolens auspicier gennemgår de nyudnævnte løjtnanter nu - udover den obligatoriske efteruddannelse - en særlig suppleringsuddannelse, således at den samlede uddannelse i muligt omfang svarer til den kommende officersgrunduddannelse.

Søværnets Idrætspris 1983 uddelt

Kaptajnløjtnant Ib Clausen med idrætslederprisen (SVN FOT)

På grundlag af indstilling fra Søværnets Idrætskomite bestemte Inspektøren for Søværnet, at Søværnets Idrætslederpris for 1983 blev tildelt kaptajnløjtnant Ib Clausen, tjenstgørende ved Søværnets Officersskole.

Prisen blev overrakt af formanden for Søværnets Idrætskomite i Nyholms Vagt den 2. februar.

NORDKAPERENs deltagelse i JMC 841

Undervandsbåden NORDKAPEREN deltog i dagene 6.-20. februar i øvelse JOINT MARITIME COURSE 841.

Efter 5 døgns neddykket forlægning ankom NORDKAPEREN til Rosyth den 4. februar.

I løbet af de næste par dage gennemførtes flere anti-ubådsøvelser af vekslende sværhedsgrad inden overgangen til den såkaldte OCEAN-fase, der skulle foregå vest for Hebriderne. NORDKAPEREN forlagde derfor via Fair Isle Gap til et område ca. 60 sømil syd-

Undervandsbåden NORDKAPEREN (SVN FOT)

vest for Færøerne. I dette område gennemførtes flere vellykkede angreb på overfladeskibe. Ligeledes gennemførtes flere øvelser med fly. Efter små 2 uger vendte NORDKAPEREN tilbage til Rosyth til øvelsesgennemgang, hvorefter NORDKAPEREN atter stak til søs og var hjemme 24. februar efter at have udsejlet i alt 2605 sømil.

Øvelse SMALL PLAY 2/84

Enheder fra Torpedobådseskadren, Mineskibseskadren og Søværnets Flyvetjeneste deltog i perioden 13.-17. februar i den nationale øvelse SMALL PLAY 2/84 under ledelse af chefen for Torpedobådseskadren.

Torpedobåde under forlægning i kølvandsorden (SVN FOT)

Øvelserne omfattede et antal våbentrænings- og proceduremæssige øvelser, som enhederne behøver i vinterperioden for at holde træningsstandarden vedlige.

Et af hovedformålene, nemlig at udbygge samarbejdet med landbaserede anti-luft-missilsystemer (IHAWK) fra flyvevåbnet, blev afprøvet.

Et andet hovedformål var udbygning af det samarbejde, der i løbet af 1983 blev etableret mellem Østre Landsdelskommandos signalopklaringskompagni og Torpedobådskadren. Således deltog signalopklaringskompagniet i løbet af ugen dels i kontrollerede kommunikationsforsøg, dels som aktiv deltager i de taktiske øvelser.

I øvelsen indgik endvidere deltagelse i samarbejdsøvelser med Marinehjemmeværnet.

Øvelsesugen afsluttedes med en større taktisk øvelse, der foregik i Store Bælt Syd samt i den vestlige del af Østersøen. Udover ovennævnte samarbejde med IHAWK, deltog fra flyvevåbnet desuden F-16 og DRAKEN-fly samt helikoptere fra Søværnets Flyvetjeneste.

Vandrepræmie for bedste torpedoskud til fregatten HERLUF TROLLE

Ved en reception hos Søværnets Våbeninspektør den 21. februar overrakte direktør Åke Tidlund, Centrala Torpedverkstaden i Motala, Forenada Fabriksverkens vandrepræmie for det bedste

Direktør Å. Tidlund overrækker vandrepræmien til
chefen for HERLUF TROLLE *KK Per Koljed.*

skud med torpedoer af typen Tp-61 i 1983 til chefen for fregatten HERLUF TROLLE.

Denne vandrepræmie er et Philip Patek skibskronometer isat en smuk mahognikasse, som på låget bærer en messingplade med navnene på tidligere vindere. Præmien blev indstiftet i 1975 ved afslutningen af leveringen af Tp-61 på torpedokontrakten med Forenada Fabriksverken.

Overrækkelse af den kongelige Belønningsmedalje

Ved en parade om bord i fregatten HERLUF TROLLE overrakte Inspektøren for Søværnet den 27. februar den kongelige Belønningsmedalje af 1. Klasse med Krone til oversergent Gerner Nielsen og overkonstabel af 1. grad Uffe Søren Bennedsen. Medaljen bærer på forsiden Dronning Margrethes portræt og på bagsiden en egekrans og inskriptionen "HERLUF TROLLE - HOLMEN".

Fra medaljeoverrækkelsen på HERLUF TROLLES agterdæk (SVN FOT)

Den kongelige Belønningsmedalje er Hendes Majestæt Dronningens personlige påskønnelse af de to unge mænds indsats, "som røgdykkere i forbindelse med slukning af branden i fregatten HERLUF TROLLE den 14. juli 1982 under meget vanskelige adgangs- og passageforhold og under betydelig personlig risiko at være trængt ind i den brændende fregat og ved godt sømandskab at have

bekæmpet ildens arnested og derved medvirket til, at store materielle værdier blev reddet".

Øvelse BUSY BIRD 1984

I perioden 27. februar til 7. marts afholdt Fregateskadren den årligt tilbagevendende øvelse BUSY BIRD. Øvelsen omfattede skydning med enhedernes anti-luftmissilsystem af typen SEA SPARROW. Skydningerne fandt sted på missilskydebanen Vigdel ud for Stavanger i Norge og var begunstiget af et rimeligt godt vejr.

HERLUF TROLLE under forlægning til øvelsen BUSY BIRD (SVN FOT)

Missilsystemerne udviste de for Fregateskadren sædvanligvis gode resultater med de telemetrimissiler, der blev afskudt mod måldronerne. Et telemetrimissil er et missil, der i stedet for at indeholde sprængladning er forsynet med måleapparatur og en radiosender, der transmitterer parametre, som f.eks. nærmeste passageafstand til målet (dronen), ned til skibene.

Som en forbedring i forhold til tidligere år assisterede et dronehold fra Søværnets Våbenskoles Artillerikursus, Sjællands Odde, med ekstra droner og launcher til supplement for de norske faciliteter.

Udover missilskydningen var øvelsen også kombineret med tests på NATO-FORACS (Naval Forces Sensor and Weapon Accuracy Check Site) i Boknfjorden, hvor fregatten HERLUF TROLLE og korvetten OLFERT FISCHER hver tilbragte et par dage med at blive gennemmålt for unøjagtigheder på sensorer og våbensystemer.

MARTS

Øvelse TEAM WORK 1984

Korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER deltog 8.-22. marts i NATO-øvelsen TEAM WORK 1984. Øvelsen var en af de helt store maritime øvelser, hvori bl.a. deltog flere amerikanske og engelske hangarskibe, mere end 50 fregatter og destroyere, et stort antal fly, ubåde og hjælpeskibe, ca. 35 chartrede handelskibe samt godt 25.000 marineinfanterister fra USA, England og Holland. I alt omfattede øvelsesdeltagerne ca. 53.000 mand.

TEAM WORK 84 var en ud af en serie tilbagevendende øvelser, der har til formål at afprøve planerne for at yde militær hjælp til Nordeuropa - skulle behov herfor opstå. Under dette års øvelse var det Nordnorge, der skulle undsættes.

Korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER
under forlægning (SVN FOT)

PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER fik under øvelsen lejlighed til at sejle ca. 3450 sømil og aflægge korte operative besøg i Bergen, Aberdeen og Kristiansund N., og kunne efter hjemkomsten til Flådestation København 23. marts se tilbage på en interessant og udbytterig tur.

Mineskibseskadren og Torpedobådseskadren på eskadretræning

I perioden 19.-23. marts gennemførte enheder fra Torpedobåds- og Mineskibseskadren, under ledelse af chefen for 1. Minelæggerdivision, eskadretræning i farvandene omkring Sjælland om-

Artilleriskydning fra minelæggeren FYEN fattende bl.a. våben- og proceduremæssige øvelser samt mineombordgivning til torpedobåde.

Øvelsen havde udover flyvevåbnet også deltagelse fra Marinehjemmeværnet.

AGPAs adoption i Narssaq

Fredag den 23. marts kl. 0800 ankom AGPA, efter en 3 skuds salut (kanonslag), til Narssaq, fordi skibet skulle adopteres af byen.

Der var udarbejdet et righoldigt program for besøget, omfattende bl.a. reception om bord, demonstrationssejlad i Narssaq Sund, "åbent-hus"-arrangement, demonstration af brandslukning, kanonbetjening og svømmedykning.

Derudover var Narssaq vært ved en middag på Hotel Narssaq, hvor der deltog 52 gæster, heraf 12 besætningsmedlemmer, og hvor selve adoptionen med udveksling af våbenskjold, billeder og gaver foregik.

AGPAs fungerende chef overrækker Narssaqs borgmester, fru Agnete Nielsen, et indrammet billede af skibet (Narssaq foto)

Mandag den 26. marts afgang AGPA kl. 1000 fra Narssaq på fiskeriinspektion og kunne her i strålende solskin vinke farvel til borgmester, kommunalbestyrelse samt en del af byens borgere, der var mødt op på kajen.

APRIL

Inspektionsskibseskadren fylder fem år

1. april fyldte Inspektionsskibseskadren 5 år. Den oprettedes, da inspektionsskibene udskiltes fra Fregateskadren, og inspektionsskutterne samtidig fik et eskadretilhørsforhold.

På disse fem år har eskadrens enheder sejlet over en million sømil, foretaget hundredvis af kontrolbesøg og assistanceopgaver, og mere end 2500 mand m/k har gjort tjeneste i eskadren.

En af eskadrens enheder inspektionsskibet BESKYTTEREN under inspektion ved Færøerne

Undervandsbådseskadrens torpedoskydninger og besøg i Göteborg

I perioden 2.-12. april gennemførte Undervandsbådseskadren torpedoskydninger i Kattegat med deltagelse af minelæggeren SJÆLLAND og undervandsbådene SPÆKHUGGEREN og NARHVALEN. Det var første gang, SJÆLLAND skulle bjærge både Tp-61 og T1-torpedoer, en opgave, der blev

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN (SVN FOT)

løst på meget tilfredsstillende vis. I weekenden 6.-9. april besøgte samtlige enheder Göteborg.

Svendeprøve ved Søværnets Konstabelskole

Fredag den 6. april og fredag den 27. april kunne chefen for Søværnets Konstabelskole overrække 7 overkonstabler af uddannelsesretningen MS (Maskinarbejder) og 12 overkonstabler af uddannelsesretningerne AR (Elektromekaniker) og TE (Elektronikmekaniker) deres uddannelsesbeviser (Svendebreve).

OK til forveksling.
De 7 overkonstabler, der dimitteredes 7. april, sammen med lederen af Fagskolen, chefen for Søværnets Konstabelskole og uddannelseslederen (SVN FOT)

Holdene opnåede følgende resultater:

5 særdeles vel udført, 11 vel udført og 3 bestået.

4 af overkonstablerne blev optaget på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, medens de resterende fortsatte tjenesten inden for deres speciale.

3 sergenter og 2 overkonstabler fik ved en højtidelighed på Københavns Rådhus den 7. maj tildelt Københavns Håndværker Forenings sølvmedalje for særdeles vel udført svendeprøve. Dette er den største anerkendelse, der kan opnås inden for bedømmelse

De 12 overkonstabler, der dimitteredes 27. april, sammen med lederen af Fagskolen, chefen for Konstabelskolen og uddannelseslederen (SVN FOT)

af svendeprøver, og mellem de mange repræsenterede uddannelsessteder var søværnet topscorer med de fem sølvmedaljer.

Fregatten HERLUF TROLLE under kommando i 2500 dage

Den 9. april havde fregatten HERLUF TROLLE, der højeste kommando i 1976 efter modernisering, hvor sømåls- og luftforsvarsmis-

silssystemer blev indbygget, været under kommando i 2500 dage.

Fregatten HERLUF TROLLE under gang (SVN FOT)

Fregatten har siden haft større eller mindre besætning om bord, idet Forsvarsministeriets økonomi ikke tillader, at begge fregatter af PEDER SKRAM-klassen er fuldt be-

mandet, og den ene enhed har derfor en såkaldt nøglebesætning. HERLUF TROLLE var således bemannet med nøglebesætning i perioden fra 1979 indtil den 2. september 1983, hvor fregatten modtog hovedparten af PEDER SKRAMS besætning, og påbegyndte operativ sejlads.

Søværnets bjærgning af gifttromler i Nordsøen

Den 13. januar mistede DFDS-skibet DANA OPTIMA en åben trailer med 80 tromler indeholdende giftstoffet DINOSEB. Miljøministeren bestemte, at giften skulle findes og bjærges, og Miljøstyrelsens skib GUNNAR SEIDENFADEN påbegyndte eftersøgning, senere assisteret af trawleren JESPER HØY. Under denne første eftersøgningsfase indsatte den hollandske marine på eget initiativ 3 minestrygere, men eftersøgningen endte resultatløs.

Sidste uge af marts opfiskede hollandske fiskere 13 tromler på en position ca. 25 sømil sydøst for det først afsøgte område, eller 170 sømil vest for Blåvandshuk.

Den 3. april pålagdes forsvaret at bjærgne tromlerne i samarbejde med Miljøstyrelsen, og Søværnets operative Kommando beordredes til at lede bjærgningsaktionen og fik rådighed over - og indsatte - GUNNAR THORSON og BESKYTTEREN i operationen. Herudover bemyndigedes Søværnets operative Kommando til at chartre eller indkøbe det nødvendige udstyr, som ikke kunne fremskaffes fra forsvaret.

Dagene 4.-7. april anvendtes til omfattende forberedelser og ombordtagning af bjærgnings- og dykkermateriel i København, Korsør og Esbjerg, og den 8. april om morgenen påbegyndtes opgaven i operationsområdet.

Rollefordelingen var enkel, idet inspektionsskibet blev udpeget som kommando- og afviserskib, GUNNAR THORSON som bjærgnings-

Glimt fra agterdækket på GUNNAR THORSON i forbindelse med udrustningen

platform og lederen af Søværnets Våbenskoles Dykkerkursus som bjærgningsleder. Det overordnede princip for operationen var sikkerhed fremfor tempo, og planlagt bjærgningsmetode var primært med undervandsrobot (seadog) og sekundært med dykkere. Der ind-sattes 40 specialister, operatører og dykkere, udover skibenes normale bemanning.

Det lykkedes frømændene at bjærge 11 tromler, inden vejret i en 3-døgns periode medførte en ufrivillig pause. Perioden med dårligt vejr anvendtes til i Esbjerg at udskifte den automatiske undervandsrobot og afløse BESKYTTEREN med VEDDEREN.

Den 15. april hævedes med frømænd 21 tromler fra hovedkon-centrationen.

Af det samlede resultat på 66 tromler blev 13 bjærget af hol-landske fiskere, 18 med robotten og 35 af søværnets frømænd. I operationen deltog 125 mand i operationsområdet. Gennemførelsen af en opgave af så stort omfang kunne ikke være gjort så hurtigt, hvis ikke alt i operationen deltagende personel havde ydet en fremragende indsats.

Bjærgningsarbejdet gav en lang række erfaringer vedrørende dykning og arbejde på dybt vand, som nu vil blive nærmere vurde-ret.

Søværnets involverede myndigheder og enheder har efter bjærg-ningsoperationen modtaget Forsvarsministerens påskønnelse for det udførte arbejde, som personellet udførte i forbindelse med den vanskelige og risikofyldte operation. Ministeren følte sig over-bevist om, at den professionelle måde, hvorpå opgaven blev løst, havde medvirket til at tegne billedet af et effektivt og funktions-dygtigt søværn, også i forbindelse med løsning af opgaver, der fal-der lidt uden for forswarets traditionelle rammer.

Civil radiotelegrafistprøve på Søværnets Signalskole

I dagene fra 25. april til 4. maj afholdt Søværnets Taktik-skoles Kommunikationskursus Generaldirektoratet for Post- og Tele-grafvæsenets telegrafistprøve for i alt 11 elever, 1 oversergent og 10 overkonstabler af radiolinien i søværnet.

Prøven, som alle 11 elever bestod - og hermed erhvervede Generelt Certifikat som radiotelegrafist - var afslutningen på 26 ugers civiluddannelse for konstabler af radiolinien.

Certifikaterne blev ved en højtidelighed på skolen overrakt

De 11 elever fotograferet sammen med chefen for og lærere ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus (SVN FOT)

af skolens chef. Til stede var chefen for Søværnets Konstabelskole samt repræsentanter for Post- og Telegrafvæsenet.

Standerhejsning på Søværnets Konstabelskole og dåb af 3 nye folkebåde

Torsdag den 26. april indledte Søværnets Konstabelskole og Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsudvalget, sejlsæsonen 1984

Formanden for Søværnets Idrætsforenings Sejlsportsudvalg dør folkebåd nr.877 POLLUX (SVN FOT)

med standerhejsning på skolens bådhavn.

I forbindelse med standerhejsningen, der undtagesvis var begunstiget af strålende forårssol, foretoges dåb af 3 nye folkebåde, og skolens ny-etablerede sømandsskabsbane blev indviet og demonstreret.

Efter båddåben udtalte Inspektøren for Søværnet sin glæde over, at søværnet med tilgangen af de nye folkebåde nu disponerede over tidssvarende sejlfartøjer til uddannelse af personellet, der herved gøres fortrolige med manøvrer og færden til søs, hvilket er i overensstemmelse med den intensivering af sømandskabsuddannelsen, som iværksattes for 2 år siden.

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsens officielle ombordstigning i DANNEBROG

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen gik officielt om bord i DANNEBROG den 27. april under det traditionelle ceremoniel, herunder salut fra Batteriet SIXTUS.

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen om bord i kongechaluppen under sejladsen fra Kongetrappen til DANNEBROG (SVN FOT)

Samme dag kl. 1300 afholdtes frokost om bord for NATOs afgående generalsekretær dr. J.Luns og frue.

I frokosten deltog Hendes Majestæt Dronning Ingrid, Statsministeren, Udenrigsministeren, Forsvarsministeren, den hollandske ambassadør og Forsvarschefen m.fl.

50-årsdagen for kommandohejsning i Ingolf

Den 30. april 1934 hejste det første inspektionsskib INGOLF kommando. 50-årsdagen for kommandohejsningen blev markeret om bord i det nuværende inspektionsskib INGOLF ved en sejlads i Sundet med 22 officerer, kadetter og menige, som gjorde tjeneste om bord i

21 gamle INGOLF-farere fotograferet på INGOLFs helikopterdek sammen med chefen for Inspektionsskibseskadren og chef og næstkommanderende i INGOLF (SVN FOT)

"det gamle" inspektionsskib INGOLF under dets første togt i sommeren 1934, hvor der udførtes bl.a. stations- og fiskeriinspektionstjeneste i grønlandske, islandske og færøske farvande.

De sidste forvaltningsofficerer

Med udgangen af april måned i år sagde Søværnets Officersskole farvel til det definitivt sidste hold af intendanturofficerer uddannet i søværnet.

Holdet er uddannet som forvaltningsofficerer af den tidligere B-linie, og efter udnævnelse til løjtnanter den 1. februar gennemgik de 4 officerer en 3 måneders efteruddannelse, som har

*Svader del m
han reddet*

(SVN FOT)

givet dem den fornødne baggrund for at virke efter den nye officersgrunduddannelses principper. Det historiske hold er foreviget ved udnævnelsen sammen med deres faggruppeleder.

HERLUF TROLLE i NATOs stående Atlanterhavsstyrke

Den 9. april afsejlede fregatten HERLUF TROLLE fra Holmen til den vesttyske flådebase Wilhelmshaven for at slutte sig til NATOs stående Atlanterhavsstyrke - STANAVORLANT.

Styrken på 9 destroyere og fregatter afgik den 16. april og påbegyndte øvelser i den sydlige del af Nordsøen og Tyske Bugt.

Den 17. april fortsattes herefter til den sydlige del af Kanalområdet, hvor taktiske procedurer indøvedes. 1. Påskedag blev Biscayen passeret, og om morgenen den 24. april påbegyndte styrken at gå til kaj i den portugisiske hovedstad Lissabon. Hovedformålet med besøget var sidste klargøring inden NATO-øvelsen OPEN GATE 84 og som opvarmning for denne øvelse operationer med portugisiske undervandsbåde. I perioden 27. april til 4. maj indgik STANAVFORLANT så som BLÅ enheder i øvelsen OPEN GATE 84, der er en årligt tilbagevendende øvelse i området ud for den ibiriske halvø, og som ledes af chefen for området - en portugisisk admi-

ral, hvis NATO-betegnelse er CINCIBERLANT. I år deltog der skibe, undervandsbåde og fly fra Portugal, Holland, USA, Italien og Storbritannien, foruden selvfølgelig STANAVFORLANT. Øvelsen gik i store træk ud på, at BLÅ styrker skulle beskytte en vigtig konvoj, bestående af 4 civile chartrede handelsskibe, der kom fra Atlanterhavet, og som skulle videre ind i Middelhavet efter et anløb af Portugal.

STANAVFORLANT i formation ved Lands End den 21. april. Det er HERLUF TROLLE længst til venstre på billedet

I de 8 døgn, øvelsen varede, var de BLÅ styrker udsat for intensive, koordinerede overflade-, undervands- og luftangreb, bl.a. fra de efter Falklandskrigen kendte HARRIER-fly fra hangarskibet HMS ILLUSTRIOUS, der er søsterskib til veteranen fra nævnte krig - HMS INVINCIBLE. HERLUF TROLLE er efter sin modernisering, som fandt sted 1976/77, på et materielmæssigt meget højt stade - fuldt på højde med det moderne materiel, de andre mariner stiller med i styrken. HERLUF TROLLE indgik herunder i kampgrupper, hvor dens moderne missiludstyr (HARPOON og SEA SPARROW) kom til dets fulde ret, og hvor den som styrkens stærkest bestykkede artilleriskib også fik anvendelse for kanonerne.

Efter øvelsens afslutning forlagde styrken til den spanske atlantehavsby Cadiz, hvortil den ankom 5. maj om morgenen, for her at indlede STANAVFORLANTs første egentlige besøg i Spanien.

At det stadig kun var forår for spanierne, der for de fle-

stes vedkommende endnu holdt sig fra vandet, afskrækkede ikke HER-LUF TROLLES besætning, som i fulde drag nød badelivet. 9. maj fortsatte STANAVFORLANT igen med øvelser og træning.

MAJ

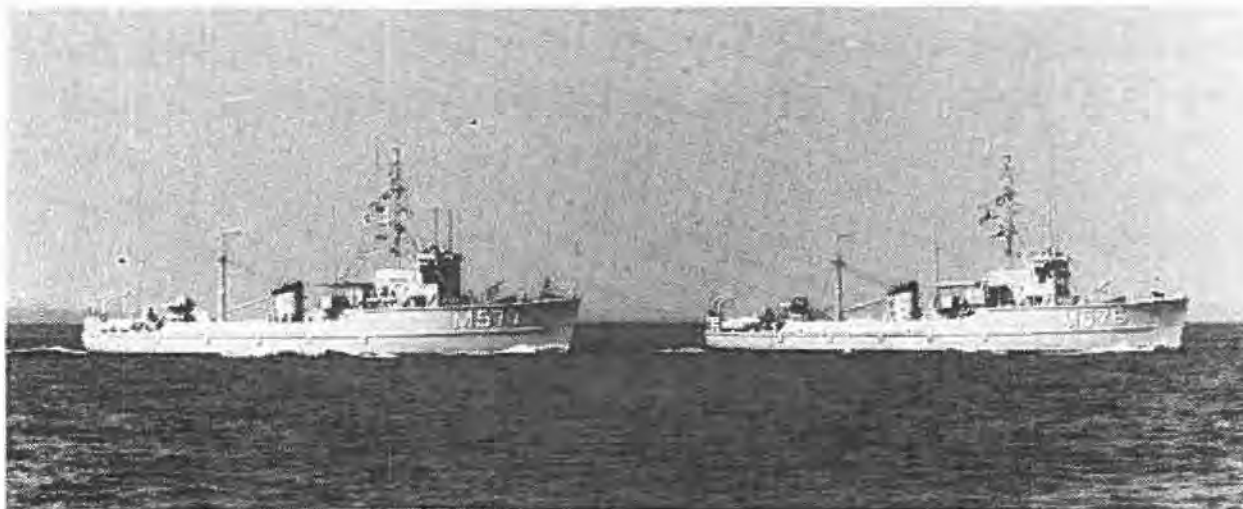
Øvelse BLUE HARRIER 84

I perioden 2.-17. maj afholdtes minerydningsøvelsen BLUE HARRIER, der er en årligt tilbagevendende øvelse, som på skift afholdes af de tre flådehovedkvarterer i den sydlige del af NATOs Nordregion. BLUE HARRIER 84 blev afviklet i den vestlige del af Østersøen under kommando af chefen for de vesttyske styrker i Østersø-området.

I øvelsen deltog i alt 62 enheder fra seks nationer; der var således deltagere fra England, Vesttyskland, Danmark, Norge, Belgien og Holland. Som det også har været tilfældet de foregående år, deltog NATOs stående minerydningsstyrke "STANDING NAVAL FORCE CHANNEL" i øvelsen.

For at skabe en realistisk minetrussel var der til øvelsen udlagt ca. 260 øvelsesminer spredt over hele området. Lufttruslen blev gjort realistisk gennem et stort antal jagerangreb i hele perioden. I løbet af øvelsen blev der sejlet et stort antal konvojer gennem operationsområderne for at øve enhederne i at lede konvojer gennem mineryddede kanaler samt for at kontrollere, om der var opnået den ønskede grad af sikkerhed i kanalerne.

Den danske deltagelse i øvelsen BLUE HARRIER 84 udgjordes af minestrygerne VILSUND, ALSSUND og GRØNSUND samt et hold mine-dykkere.

Danske minestrygere af SUND-klassen (SVN FOT) VILSUND ALSSUND GRØNSUND

De danske enheder arbejdede under hele øvelsen sammen med tre engelske minejagere af den nye HUNT-klasse.

Som ved foregående øvelser i BLUE HARRIER-serien blev det slået fast, at forudsætningen for en effektiv minerydning er muligheden for indsættelse af såvel minejagere, minestrygere som minedykkerhold.

Øvelse BOLD GAME 84

Torpedobådseskadren deltog igen i år i øvelse BOLD GAME. Denne årligt tilbagevendende øvelse for danske, norske og vesttyske torpedobåde fandt sted i perioden 2.-24. maj.

I alt 38 sejlene enheder, heraf 8 danske torpedobåde, mine-læggeren SJÆLLAND og tankfartøjet SKINFAXE, deltog i øvelsen med assistance fra Torpedobådenes mobile Base. Herudover deltog engelske flådehelikoptere og fly fra Danmark og Vesttyskland.

Øvelsens første fase foregik i sydnorsk farvand med såvel inden- som udenskærs operationer.

Første weekend opholdt enhederne sig i Kristiansand og i den nærliggende Marvika flådebase. Under opholdet påbegyndtes sportskonkurrencer enhederne imellem, og disse fortsattes under resten af øvelsen.

General Sir Richard Lawson overrækker præmier ved afslutningsparaden (SVN FOT)

Anden fase af øvelsen foregik primært i danske farvande, med weekendophold i Aalborg, men også Østersøen og vesttyske farvande blev inddraget. I denne fase videreudvikledes enhedernes samarbejde gennem taktiske øvelser, ligesom luftforsvarsøvelser, skydninger, navigationsøvelser

m.m. også indgik som et naturligt led i øvelsessamarbejdet.

Den traditionsrige by Lübeck var rammen om BOLD GAME-enhedernes tredje weekend og gav besætningerne en velfortjent pause i øvelsesaktiviteterne.

Sidste weekendophold foregik i København, hvor også øvelsen officielt afsluttedes med parade i Frihavnen den 24. maj, hvor

chefen for de fælles styrker i NATOs Nordregion, General Sir Richard Lawson bl.a. overrakte præmier til de vindende hold i sportskonkurrencerne. Fodbold og skydning blev vundet af danske hold. Efter paraden forlagde de danske enheder til Holmen og de udenlandske enheder til hjemlige farvande.

Dansk/norsk mindehøjtidelighed i Kristiansand

For at deltage i kranselægning ved mindesmærket for de faldne danske orlogsgaster i kampen ved Helgoland den 9. maj 1864 af lagde Skoleskibet MØEN uofficielt besøg i Kristiansand i dagene 8.-10. maj.

Will Kontreadmiral S.S.von Fyhrren Kieler har lagt kransen foran mindesmærket, og den norske æreshymne afspilles (SVN FOT)

Hvert år har nordmændene siden markeret dagen for kampen ved Helgoland ved en mindehøjtidelighed på kirkegården. I de senere år har den ældste danske søofficer ved NATO-hovedkvarteret i NATOs Nordregion i Kolsås sammen med den danske konsul i Kristiansand forestået kranselægningen sammen med en norsk æresgarde og et musikkorps.

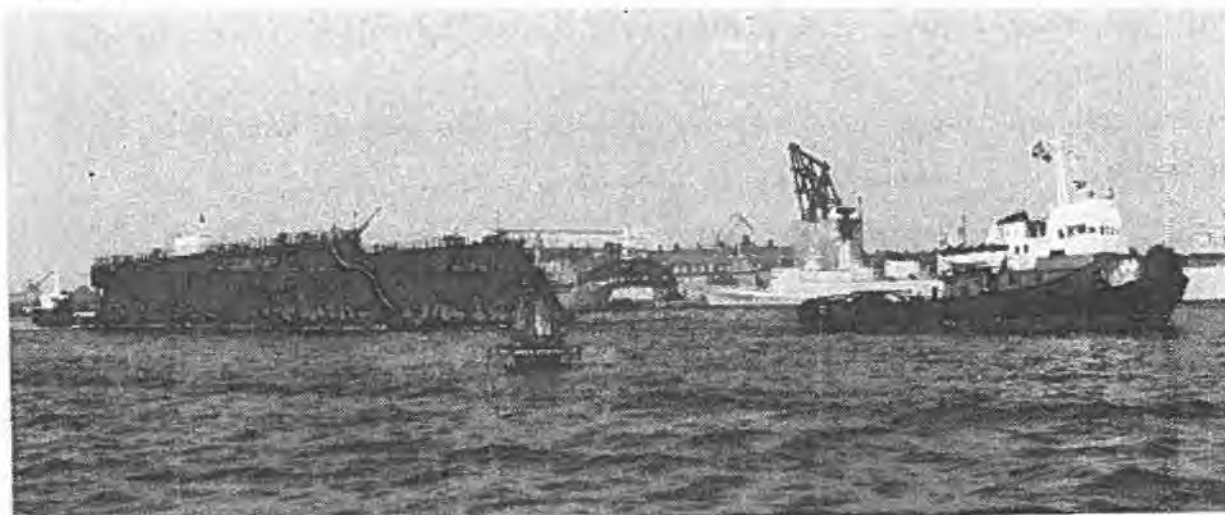
For første gang siden 1964 deltog danske orlogsgaster i mindehøjtideligheden. Skoleskibet stillede en æresvagt, der stod opstillet side om side med den tilsvarende norske æresvagt fra Kyst-

artilleriets rekrutskole på Odderøya. Det norske forsvars 17 M/K store distriktsmusikkorps SØRLANDET i gallauniform understregede yderligere det arbejde, som nordmændene havde gjort for at skabe en værdig ramme om ceremonien.

Kontreadmiralen holdt mindetalen for de faldne, hvorefter den dansk/norske mindehøjtidelighed afsluttedes for de ca. 100 deltagere og tilskuere.

Ny flydedok til søværnet

Orlogsværftet modtog 18. maj den nye dok 2 fra Donada (Venedig).

Flydedokken under bugsering i Flådens leje (SVN FOT)

Bugseringen, der blev udført af Switzers SKULD, blev gennemført på 23 døgn uden problemer. Distancen var ca. 3600 sømil.

JUNI

SJÆLLANDs deltagelse i Nijmegenmarchen

Under øvelse BOLD GAME 84 fandt flere besætningsmedlemmer ud af, at det måtte kunne lade sig gøre igen at være foregangsskib for noget uprøvet.

"Et skibshold i Nijmegenmarchen".

Da SJÆLLAND ikke er det mindst sejlende skib i søværnet, måtte man benytte enhver lejlighed i havn til at træne det hold, der bestående af 15 mand blev etableret.

Marchen, som bestod af 4 x 40 km i 4 dage i træk, var en oplevelse. På den 68. internationale 4 dages march deltog 22.000 mennesker fra 26 nationer, heriblandt 2 andre skibshold (1 engelsk

og 1 vesttysk).

Holdet kom ind i den første halvdel og havde kræfter til indmarchen, der var en oplevelse, idet tusindvis af mennesker heppede holdene ind gennem byen.

Om aftenen var der stor fest i Nijmegen, og stort set samtlige 120.000 beboere festede med orkestre m.m. i gaderne.

SJÆLLANDS hold under marchen (Foto: Bloot-hoofd B.V.)

Øvelse DANEX 84

Den 12. juni kl. 1030 markerede 13 kanonskud, at den nationale flådeøvelse DANEX 84 var indledt.

Det var fregatten HERLUF TROLLE - sammen med korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER fortøjet i bøjle i Københavns yderhavn - der saluterede, da chefen for Søværnets operative Kommando havde hejst sit kommandotegn i fregatten.

Forinden var admiralen - i overensstemmelse med gammel orlogsskik - sejlet fra Holmen til sit flagskib.

Kort efter forbydte en del af de øvrige skibe, som deltog i øvelsen, herunder bl.a. minelæggerne FYEN, SJÆLLAND og MØEN, torpedobådene BILLE, BREDAL, RODSTEEN og HAMMER samt kabelminelæggerne LINDORMEN og LOSSEN.

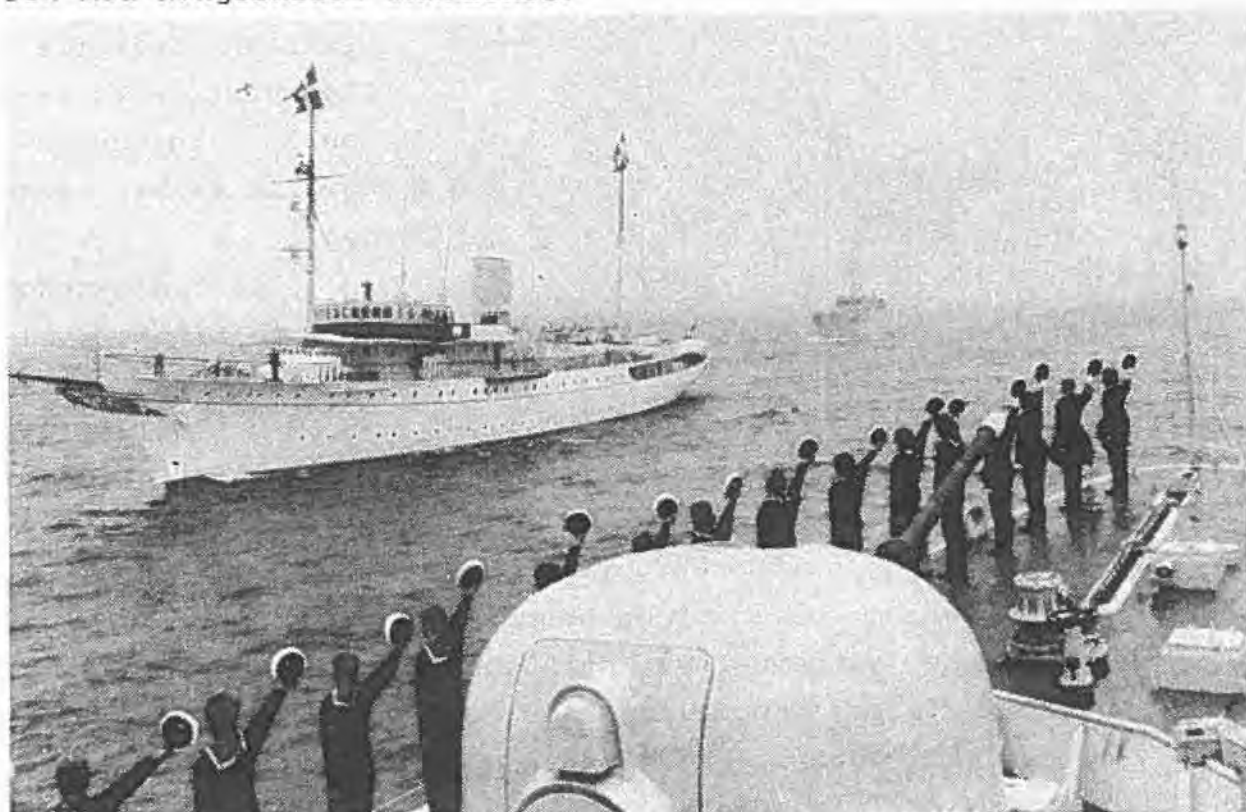
Der forestod herefter nogle travle dage i Kattegat, bælterne og Østersøen, hvor enhederne gennemførte omfattende våben- og procedureøvelser, støttet af fly- og raketeskadriller fra flyvevåbnet samt søværnets landetablisser.

15. juni fik styrken besøg af chefen for de amerikanske flådeoperationer (Chief of Naval Operations) admiral J.D.Watkins, som om bord på korvetten PETER TORDENSKIOLD fulgte en mindre taktisk øvelse. Admiralen var bl.a. ledsaget af Chefen for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede.

Weekenden 16.-17. juni tilbragte øvelsesgruppen på Bornholm i havnene Rønne, Nexsø og Tejn.

Om mandagen stak øvelsesstyrken atter til søs for at fortsætte øvelserne i Østersøen.

Den 19. juni deltog DANEX-enhederne i arrangementerne omkring Fæstningen Christiansø's 300 års jubilæum. Der blev afholdt flåderevy for Hendes Majestæt Dronning Margrethe, der ankom til øen med Kongeskibet DANNEBROG.

Hendes Majestæt Dronningen modtager om bord i DANNEBROG korpvetten OLFERT FISCHERs honnør (SVN FOT)

Forinden var Forsvarsministeren gået om bord i fregatten PEDER SKRAM på Langelinie for senere at blive overført til HERLUF TROLLE, hvorfra Forsvarsministerens flag vajede under revyen.

I løbet af aftenen den 21. juni ankom enhederne til Holmen efter små 2 ugers øvelser og træning til søs.

Øvelse KALMARUNION 84

I Københavnsaftalen, som danner grundlaget for "Det nordiske samarbejde i bekæmpelse af olieforurening af havet", er der skitseret forskellige øvelsesformer, der på skift skal afholdes af de nordiske lande.

I år havde Den svenske Kystbevogtning planlagt en stor fælles øvelse med deltagelse af Norge, Sverige, Finland og Danmark.

Øvelsen startede som en alarmeringsøvelse og ændredes derefter til en operativ stabsøvelse, hvorunder der landene imellem rekvireredes hjælp fra skibe, materiel og forbindelsesofficerer. På den sidste øvelsesdag afholdtes en øvelse med indsættelse af rekvirerede skibe og udstyr. Dette foregik i Kalmarsund ud for Mörbylånga, hvor der formeredes tre såkaldte "Strike-Teams", et rent svensk, et finsk/svensk og et svensk/dansk.

Miljøskibet GUNNAR THORSON - søsterskib til GUNNAR SEIDENFADEN (SVN FOT)

M/S GUNNAR SEIDENFADEN afgik fra Flådestation Korsør den 12. juni og ankom til Kalmar næste dag.

Samtidig ankom også de finske øvelsesdeltagere i to skibe, M/S SEILI tilhørende Søfartsstyrelsen og normalt et

fyrinspektionsfartøj samt transportfartøjet HYLJE, ejet af det finske Miljøministerium, bemannet og normalt anvendt af marinen.

Den svenske Kystbevogtning stillede med en større flåde af store og små fartøjer, specialfartøjer og toldkrydsere.

14. juni kl. 0700 startede man med briefing for skibschefer, og efter dennes afslutning afsejlede man til øvelsesområdet.

Ca. kl. 1300 afblæstes øvelsen, og efter indbjærgningen af materiellet afgik enhederne til Kalmar, hvor der afholdtes debriefing kl. 1800. Her udtalte den svenske øvelsesledelse, at man var meget tilfreds med øvelsernes forløb; det var i øvrigt første gang, man inden for Københavnsaftalen havde afholdt en sådan kombineret øvelse, og at man især var glad for, at de deltagende landes enheder var i stand til at samarbejde næsten problemfrit, hvilket vil være af stor betydning ved store olieforureningskatastrofer.

Kl. 2030 påbegyndtes forlægningen hjemover, og 16. juni kl. 0030 forto GUNNAR SEIDENFADEN atter på den vante plads på midtermolen på Flådestation Korsør.

OLFERT FISCHER på besøg i Lissabon

Den 20. juni påbegyndte OLFERT FISCHER et længere togt sydover for, som ledsageskib for Kongeskibet DANNEBROG, at deltage i H.M.Dronningens statsbesøg i Portugal fra 25. til 27. juni.

Turen gik via Kielerkanalen, Den engelske Kanal og Biscayen til området ud for den spanske by Vigo, hvor OLFERT FISCHER - efter behørig afgivelse af salut og paradering - indgik i Kongedeling 2/84.

Den 25. juni om formiddagen anløb skibene Lissabon, eskorteret af 3 portugisiske orlogsmænd, OLFERT FISCHER salutede det portugisiske nationsflag, og efter besvarelse af salutten fra den gamle borg Tor de Belem ankrede alle skibene op på Tajo floden ud for det store monument for opdagelsesrejserne, der afsløredes i sommeren 1960 i anledning af 500 årsdagen for Henrik Søfarerens død.

Dronningen med følge steg i land, hvorefter DANNEBROG og OLFERT FISCHER lettede og forlagde nogle mil op ad floden til de anviste kajpladser.

Den portugisiske marine havde udarbejdet et godt besøgsprogram for skibene med busture m.v. Besætningen i OLFERT FISCHER havde et par gode landlovsdage med mange og mangeartede oplevelser.

OLFERT FISCHERs honnørkommando opstillet før afgang til kranselægning i Lissabon (SVN FOT) kan nævnes, at skibschefen den 26. juni om formiddagen lagde en krans ved Vasco da Gamas grav med deltagelse af honnørkommando fra skibet med spil og fane.

Efter 2 1/2 døgns ophold afgik OLFERT FISCHER kl. 0200 om morgenen den 28. juni efter et ualmindeligt godt besøg.

Repræsentative aktiviteter

Repræsentative aktiviteter, herunder VIP sejlads, er en vigtig integreret del af flådens virke, og også her ydede korvetten PETER TORDENSKIOLD en væsentlig indsats i 1984.

Aktiviteterne fandt sted i juni måned. Den første begivenhed var en sejlads med den amerikanske viceforsvarsminister R.E.Perle den 6. juni. Dagen efter sejlads med en delegation bestående af topembedsmænd fra det canadiske Udenrigs- og Forsvarsministerium. 15.

juni udførtes en sejlads med den amerikanske flådechef, admiral J.D.Watkins, der var ledsaget af chefen for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede, og chefen for Søværnets operative Kommando.

Den amerikanske flådechef, admiral J.D. Watkins modtager skansevagtshonnør (PETO FOT)

Den amerikanske flådechef, admiral J.D.Watkins, der var ledsaget af chefen for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede, og chefen for Søværnets operative Kommando.

20. juni aflagde chefen for Forsvarets operative Styrker, generalløjtnant O.K.Lind, et arbejdsbesøg om bord, og månedens besøgsrække afsluttedes 27. juni med en sejlads fra Århus til København med den græske forsvarschef, admiral T.Deyannis, der var ledsaget af chefen for Søværnets operative Kommando.

Chefen for de allierede flådestyrker i Østatlanten om bord i Inspektionsskibet INGOLF

Den 27. og 28. juni aflagde chefen for de allierede flådestyrker i Østatlanten, den britiske admiral Sir William Staveley, besøg på Færøerne. Admiralen, der samtidig bestrider posten som chef for den britiske flåde og chef for de allierede flådestyrker i Kanalområdet, var ledsaget af chefen for de allierede luftstyrker i Østatlanten, den britiske luftmarskal Sir John Fitzpatrick, og af 4 medlemmer af sin stab. Admiralen med følge ankom til Vagar lufthavn den 27. om eftermiddagen og blev her modtaget af chefen for Færøernes Kommando. I Sørvåg, som ligger lige ved siden af Va-

gar, gik alle om bord i inspektionsskibet INGOLF, som i strålende sommervejrs stod ud af Sørvåg fjord.

Admiral Staveley inspicering skansevagten om bord i INGOLF

i Thorshavn gik alle igen om bord i INGOLF, som sejlede tilbage til Sørvåg, hvorfra admiralen med følge fortsatte til Island.

Skibets helikopter fløj admiralen en tur rundt over øerne, og efter en rolig nat ankom INGOLF den næste morgen til Thorshavn. Her aflagde admiralen besøg hos Rigsombudsmanden og Færøernes Kommando, mens luftmarskallen besøgte Flyvestation Mørkedal. Efter en kort tur rundt

Idrætsdag ved Søværnets Konstabelskole

Fredag den 29. juni afholdt Søværnets Konstabelskole sin årlige idrætsdag på Margretheholms idrætsanlæg og den tilstødende bådhavn.

Skolens elever, der som sædvanlig var inddelt efter faggrupperne, dystede gruppevis i alle de kendte discipliner, kaproning, fri idræt og tovtrækning, og desuden indgik for første gang som et nyt spændende konkurrenceelement skolens ny anlagte sømandskabsbane.

Igen i år udviklede konkurrencerne sig til en meget

hård og jævnbyrdig kamp om den eftertragtede vandrepokal, der er udsat af Centralforeningen for Stampersonel. Der blev kæmpet om hvert eneste point, og der var spænding til det sidste, men selv om faggruppe TELE i tovtrækning, der var konkurrencernes afsluttende disciplin, var i

stand til at hive faggruppe AR over stregen, var det alligevel faggruppe AR, der i det samlede resultat igen i år for tredje år i træk kunne hjemføre den udsatte vandrepokal og dermed vinde dette klenodie til ejendom.

Individuelt viste konkurrencerne også i år, at skolens elever er i god form, og går ind for sagen med megen ildhu.

Den årlige idrætsdag, der traditionsmæssigt danner en festlig afslutning på skoleåret, afsluttedes af chefen for Søværnets Konstabelskole, der med ønsket om en god ferie kunne sende størstedelen af skolens faste stab og elever på sommerferie efter et undervisningsmæssigt set godt år.

JULI

HUITFELDT, NORBY og SKINFAXE i JMC 842

For at følge successen fra sidste år op, deltog enheder fra Torpedobådseskadren igen i år i JMC (Joint Maritime Course) i Skotland i perioden 18. juni - 2. juli.

Glimt fra "besøg om bord" under Rosyth Navy Days 1984

2. Torpedobådsdivision, bestående af HUITFELDT og NORBY samt tankfartøjet SKINFAXE deltog indledningsvis sammen med enheder fra den britiske flåde og repræsentanter fra et stort antal lande - herunder STANAVFORLANT - i Rosyth Navy Days 1984, der blev afholdt i weekenden 16.-17. juni. Flådebasen samt størstedelen af de til-

stedestående enheder var åbne for offentligheden både lørdag og søndag eftermiddag, og de danske enheder kunne notere følgende imponerende besøgstal i løbet af de to dage: HUITFELDT/NORBY 5900 og SKINFAXE 6100. Besøgene blev afviklet gnidningsløst.

Som optakt til øvelse JMC 842 gennemførtes mandag den 18. juni et omfattende briefing-program samtidig med, at der for de i Rosyth liggende JMC-enheder blev gennemført et "Harbour Exercise Program", som gav kommunikations- og kampinformationspersonellet gode muligheder for proceduretræning m.v.

Selve øvelsen var opdelt i to faser: Perioden 19.-23. juni bestod af en serielopdelt "Work-Up Phase", der inkluderede øvelser i luftforsvar, skydning, mindre taktiske øvelser, plotøvelser m.v., der tilsammen skulle sikre et højt uddannelsesmæssigt og operativt stade før deltagelse i øvelsernes 2. fase, der for divisionens vedkommende foregik omkring Orkney-øerne.

Under konstant lufttrussel og i dårligt vejr simuleredes angreb på bl.a. STANAVFORLANT, inden enhederne godt trætte anløb Aberdeen.

Den 2. juli satte 2. Torpedobådsdivision kursen hjemover og ankom til Flådestation København den 4. juli om morgenen, hvilket markerede afslutningen på øvelse JMC 842, som i mange henseender havde været udbytterig, og som med sikkerhed havde været en storartet oplevelse for alt impliceret personel.

Som afslutning bør nævnes, at de tre danske enheder tilsammen tilbagelagde 7761 sømil.

Kystartilleriforeningens 75 års jubilæum

Kystartilleriforeningens 75 års jubilæum blev fejret i dagene 6.-7. juli i forbindelse med foreningens delegeretmøde på Flyvestation Skalsstrup.

På selve jubilæumsdagen, fredag den 6. juli, blev der om eftermiddagen holdt en reception i Nordre Magasin i Kastellet for foreningens venner og medlemmer, og om aftenen blev foreningens medlemmer modtaget på Københavns Rådhus, hvor der blev holdt taler af borgerrepræsentant Elhart Madsen og Kystartilleriforeningens præsident Jørgen Kehling. Søværnets Tamburkorps sørgede for underholdningen.

Lørdag den 7. juli var der festmiddag på Flyvestation Skalsstrup. I middagen deltog, foruden delegeretforsamlingen og en del

medlemmer hovedsageligt fra de sjællandske afdelinger, også særligt indbudte gæster, heriblandt Chefen for Forsvarsstaben, vice-

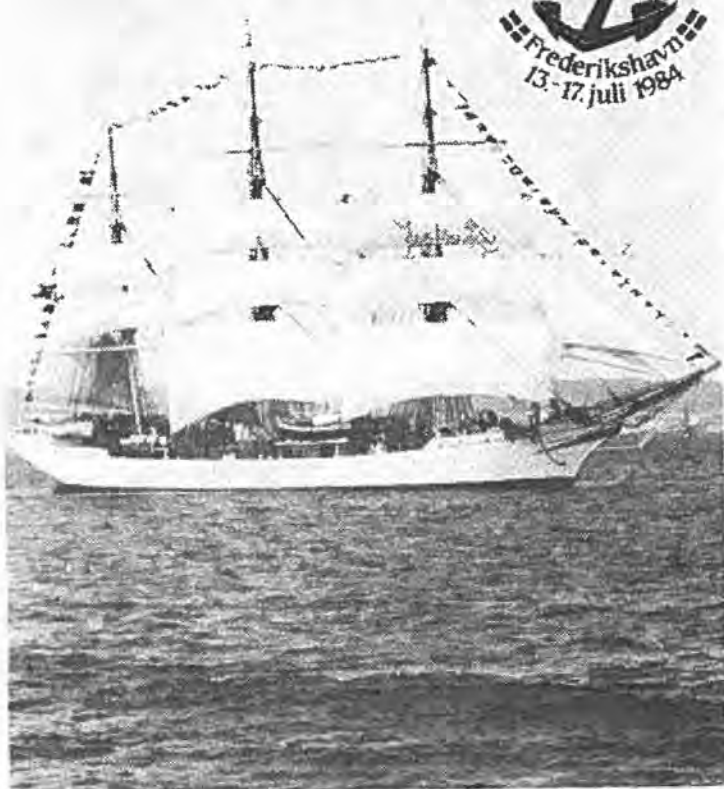
Præsidenten for Kystartilleriforeningen, Jørgen Kehling, overrækker viceadmiral S.E.Thiede Kystartilleriforeningens æresmedlemsbrev (KAF FOTO)

admiral Sven Egil Thiede, der blev udnævnt til æresmedlem af Kystartilleriforeningen. Desuden fik pens. kommandørkaptajn H.Gyller, orlogskaptajn P.T.Christensen og redaktøren af Kystartilleribladet, direktør B.Thorgils, overrakt foreningens hæderskors for deres indsats i forbindelse med udgivelsen af foreningens 75 års jubilæumsbog.

Tall Ships' Race 1984 i Frederikshavn

I dagene 13.-17. juli var Frederikshavn værtsby for det store internationale arrangement Tall Ships' Race, der organiseres af det britiske Sail Training Association med det formål at give unge mennesker fra alle nationer muligheden for - under venskabelige former og i konkurrence med hinanden - at møde den udfordring, der ligger i afviklingen af kapsejladser med sejlførende skibe.

Arrangementet, som høstede stor ros hos Sail Training Association og de deltagende skibe, har krævet næsten 2 års planlæg-

ning af ca. 50 mennesker fordelt på 8 arbejdsgrupper og med byen Frederikshavn som den officielle arrangør.

Søværnet i Frederikshavn og Marinehjemmeværnsdistrikt 1 i Århus har været kraftigt involveret i planlægningen, og ved starten på Herthas Flak 17. juli var forsvaret pænt repræsenteret.

Startlinien udgjordes af minelæggeren FYEN og inspektionsskibet FYLLA med FYEN som startskib. Chefen for Søværnets operative Kommando var kapsejladens officielle starter om bord i FYEN.

Derudover deltog, som rednings- og ledsageskib, orlogskutteren VEJRØ og be-

vogtningsbåden Y 377 fra Kattegats Marinedistrikt samt 8 marinehjemmeværnsfartøjer fra flotiller i Jylland.

Redningstjenesten var yderligere forstærket med flyvevåbnets redningshelikopter fra Flyvestation Aalborg og FYLLAs LYNX-helikopter.

Ny folkebåd til Søværnets Idrætsforening

Sejlsportsafdelingen af Søværnets Idrætsforening ved Søværnets operative Kommando er blevet ejer af en splinterny folkebåd, som kan anvendes såvel til uddannelse i sejlads som til kapsejlads.

For at starte afdelingen op har det været nødvendigt at henvende sig til private firmaer og organisationer, fra hvem der er modtaget uhyre positive reaktioner. Sidst, men ikke mindst, har Kongehuset vist sin store interesse for sejlsporten ved Kronprins Frederiks navngivning af fartøjet, som i samklang med Københavnsafdelingens folkebåd, SIF ES, fik navnet SIF REX.

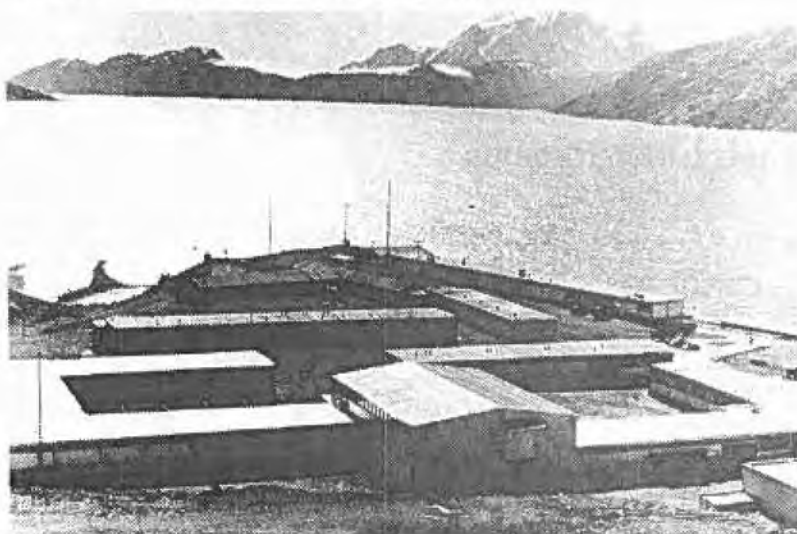

Kronprins Frederik døber folkebåden SIF REX (SVN FOT)

Dåben fandt sted i Århus havn i overværelse af Kongehuset, Århusafdelingens bestyrelse, Århus havn og sponsorer under Kongeskibet DANNEBROGs ophold den 16. juli.

Grønnedal Olympiaden 1984

I perioden 8.-24. juli afholdtes i Grønnedal den traditionelle "Grønnedal Olympiade".

Udsigt over Grønnedal og Arsukfjorden (SVN FOT)

Tanken med dette arrangement er at få så mange som muligt til at deltage, og det meste af Grønnedal var da også involveret på en eller anden måde.

25. juli, der afsluttedes med en olympiadefest med 120 deltagere, var yderst vellykket og havde næsten karakter af en byfest.

AUGUST

Nordisk kadetstævne 1984

Torsdag den 2. august indledtes i Norrköping, Sverige, det 37. nordiske kadetstævne med deltagelse af kadetter fra søofficersskolerne i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

I kadetstævnet deltog fra Danmark skoledelingen for kadetter, omfattende minelæggeren MØEN, minestrygeren GRØNSUND, inspektionskutteren MAAGEN, øvelseskutterne SVANEN og THYRA samt 4 SKA-både. Fra Finland deltog minelæggeren POHJANMAA og patruljebåden RUFSSALO, og fra Norge depotskibet HORTEN. Endelig deltog den svenske skoledeling med minelæggeren CARLSKRONA og vedetbåden ORNÖ samt 5 bevogtningsbåde.

Tilsammen udgjorde besætningerne ca. 750 mand, hvoraf 238 var kadetter.

Glimt fra kadetkorpsernes march gennem Norrköping på vej til højmessen i Hedvigs Kyrke

Straks efter ankomsten gik man i gang med de sportslige arrangementer. Der blev dystet i disciplinerne volleyball, svømning, terrænløb, kapsejls, pistolskydning og atletik.

I den samlede placering blev Norge nr. 1, Finland nr. 2, Sverige nr. 3 og Danmark nr. 4.

Trods den samlede 4. plads var det en meget fin indsats, de danske kadetter gjorde, med mange nye skolerekorder.

Det fornemmeste arrangement var kadetballet, som blev afholdt på "Norrköping Stadshus", hvor kommunen var vært, og hvor der deltog 15 kadetter fra hvert land.

Uden for det egentlige kadetstævne afvikledes fodboldturnering for skibsbesætningerne, med Sverige som vinder og Danmark som nr. 3. Endvidere blev de menige besætninger inviteret på bus-ture rundt i Norrköpings skønne omegn.

Søndag morgen afholdtes den traditionelle kirkeparade og højmesse. Samtlige 238 nordiske kadetter deltog i gudstjenesten i Hedvigs Kyrke under medvirken af de fire nordiske landes orlogsprovster.

Mandag den 6. august om formiddagen afgik de besøgende skibe efter nogle spændende dage, hvor der blev knyttet mange gode kontakter til vore nordiske broderlande, som de danske søkadetter lovede en hård dyst i Bergen i 1985.

Åbent-hus, da Søværnets Eksercerskole fejrede sit 25 jubilæum

Den 4. august fejrede Søværnets Eksercerskole sit 25 års jubilæum i Auderød med et Åbent-hus-arrangement.

Skolen blev taget i brug den 15. december 1958 og officielt indviet den 8. januar 1959. Af hensyn til årstiden og vejrforholdene havde skolens samarbejdsudvalg vedtaget at henlægge festlighederne til sommerperioden.

Dagen indledtes med gudstjeneste i "skibskirken" for en række særligt indbudte, bl.a. Inspektøren for Søværnet, Frederiksværks borgmester Kirsten Ebbensgård og de fleste af skolens tidligere chefer.

Glimt fra demonstrationen i redningsmidler i træningsbassinet

redningsøvelse af Eskadrille 722, demonstration af redningsmidler i træningsbassinet og opvisning af Kvindeligt Marinekorps Musikkorps. Desuden var der adgang til filmforevisninger, skolens modelkælder og forswarets udstilling.

Senere på formiddagen var der reception med mange gratulanter og en lang talerrække.

Efter receptionen var der frokost for de indbudte gæster og åbent hus for alle interesserede.

Mange benyttede lejligheden til at overvære eftermiddagens program, der bl.a. bød på tattoo af Tamburkorpsen, red-

De mange gæster fik trods mindre gode vejrforhold en dejlig dag i smukke omgivelser, og skolen fik mange venlige ord om arrangementet.

Kursus for flyver- og orlogspræster 1984

Søværnets og flyvevåbnets præster samledes 14.-16. august på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn til det årlige kursus for flyver- og orlogspræster.

Traditionen tro var der gudstjeneste den første aften. Denne gang på Hirsholmene ud for Frederikshavn, hvor orlogsprovsten i stearinlysenes skær i den lille, men stemningsfyldte kirke, prædikede for kursus og størsteparten af øens faste befolkning.

Udover gudstjenesten og de obligatoriske besøg på tjenestesteder i området, indeholdt kursus foredrag om "Kirken og sikkerhedspolitikken" og "Krisebehandling i krig og fred". Foredragene, hvis emner er aktuelle i dagens debat, fremførtes med indsigt og engagement og gav anledning til livlig og udbytterig udveksling af synspunkter.

Øvelse YELLOW/BLIND BIRD 84

De sidste 3 uger af august måned var præget af stor øvelsesvirksomhed. De årligt tilbagevendende øvelser YELLOW BIRD og BLIND BIRD var i år under chefen for Fregateskadren blevet kombineret i en samlet øvelse BIRDEX 84.

Øvelsen, der påbegyndtes 13. august, havde sit udgangspunkt i København, hvor den stående NATO-Atlantehavsstyrke (STANAVFORLANT) havde holdt weekend, og hvorfra også de deltagende danske enheder fra Fregateskadren og Torpedobådseskadren kom. Der afsejledes mod farvandet øst for Bornholm, hvor der blev afviklet et intensivt program, bestående af anti-ubådsøvelser, våbenøvelser og mere krigsmæssige taktiske øvelser, hvor styrkerne var opdelt i partier med varierende opgaver.

Den 20. august deltog en stor del af søværnets enheder, i overensstemmelse med flådens traditioner, i en forbidefilering for den afgående Inspektør for Søværnet, kontreadmiral N.F.Lange, og den afgående chef for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral M.E.Michelsen, der i dagens anledning var gået om bord i korvetten PETER TORDENSKIOLD.

Den afgående Inspektør for Søværnet og den afgående chef for Søværnets Materielkommando modtager om bord i korvetten PETER TORDENSKIOLD enhedernes honnør (SVN FOT)

Hovedparten af de resterende enheder fortsatte til Kattegat for at deltage i den søværnsmæssige del af BLIND BIRD, der også omfatter flyvevåbnets årlige fredstidsmæssige ildprøve - Tactical Fighter Weaponry (TFW).

I de 5 dage, hvor TFW/BIRDEX afvikledes, var der dagligt planlagt mellem 110 og 150 fly til at angribe flådestyrkerne i Kattegat. Til at hjælpe med at forsvare styrkerne til søs i dybden var der kontinuerligt tildelt såkaldte CAPs (Combat Air Patrols), d.v.s. jagerfly under kontrol fra skibene.

Denne, selv i international målestok, meget store indsats kunne selvsagt ikke ske med det danske flyvevåbens ressourcer alene. Der var således også stor deltagelse fra allierede naboflystyrker.

For søværnet er øvelsen den bedst tænkelige træningsmulighed for indøvelse af det vigtige luftforsvar, og en stærk opadgående linie for effektiviteten af dette luftforsvar kan da også hvert år spores imod slutningen af øvelsen.

For at introducere øvelsen til fremmede mariner, deltog STANAVFORLANT i 2 dage, inden styrken forlod danske farvande på vej mod Vestindien via Azorerne.

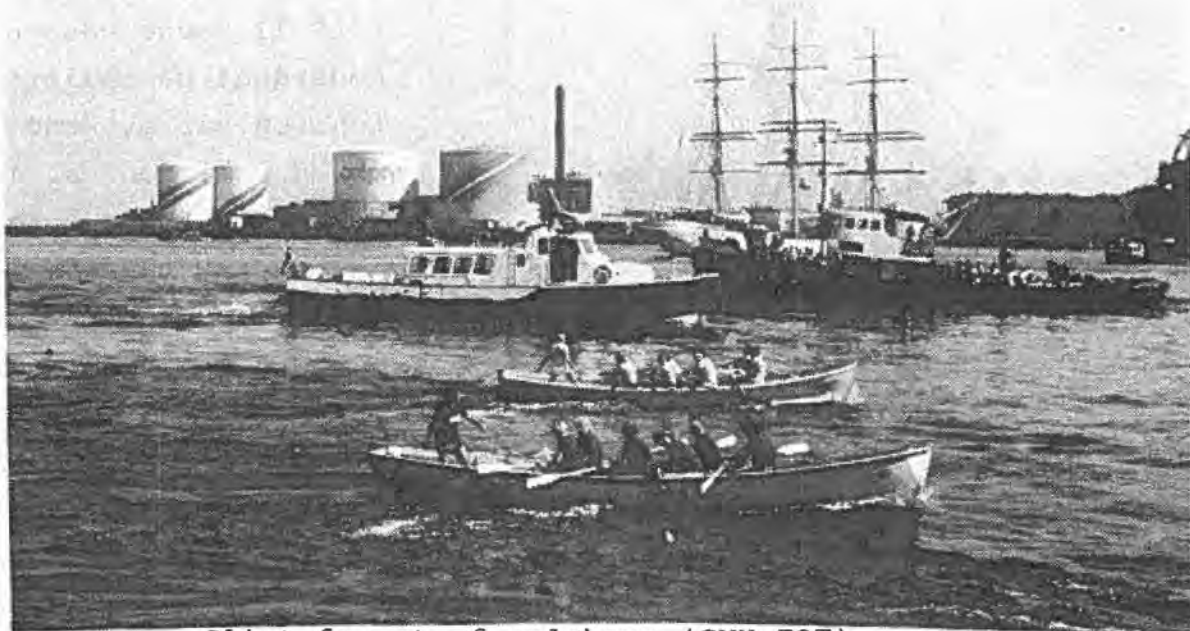
Den sidste weekend i august blev af de fleste større danske enheder benyttet til besøg i deres respektive adoptionsbyer.

BIRDEX afsluttedes onsdag den 29. august om aftenen, hvor alle enheder returnerede til København for at klargøre til næste øvelse BOLD GANNET.

Handelsflådens Velfærdsråds kaproning langs Langelinie

For 29. gang afviklede Handelsflådens Velfærdsråd kaproning i travaljer langs Langelinie kajen. "Tuborgmesterskabet", som kaproningen kaldes på grund af Tuborgs sponsorship, fandt sted tirsdag den 21. august på en 1000 meter bane fra nokken af Langelinie og med opløb ved Isbjørnen.

22 hold stillede til start, 10 damehold og 12 herrehold. I alt var der 335 deltagere og officials.

Glimt fra et af opløbene (SVN FOT)

Søværnet deltog i år med 3 besætninger. De tre besætninger var: Kongeskibet DANNEBROG, søværnets specialskoler og Søværnets Konstabelskole. Ingen af vore hold kom i finalen. Hos mændene vandt Hundestedfiskerne i overlegen stil med Grenå-Hundested Linién på 2. pladsen.

Der blev uddelt præmier til de 3 vindende hold samt en jumbopokal til de sidst placerede. Denne tilfaldt i år søværnets specialskoler.

Søværnets Konstabelskole fik overrakt Kystartilleriforeningens vandrepokal til bedst placerede mandskab fra forsvaret af formanden for foreningen, politikommissær Kehling. Chefen for Handelsflådens Velfærds kontor takkede for den støtte og hjælp,

der fra mange sider var ydet, for at et sådant arrangement kunne løbe af stablen. Søværnets Konstabelskole fik megen ros for udvist hjælpsomhed, ikke mindst hvad angår bådene, der jo stilles til rådighed af søværnet.

Dramatisk redningsaktion syd for Kap Farvel

Den 24. august kl. 1500 modtog inspektionsskibet HVIDBJØRNEN ordre fra Grønlands Kommando om at gå til assistance for et fransk sejlfartøj, en 45 fods, to mastet yacht, BASILE II af St. Malo, med 5 personer om bord.

Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN med LYNX-helikopter på helikopterdekke (SVN FOT)

Det var fra redningscenteret St. John i Canada oplyst, at BASILE II havde udsendt nødsignal på radiotelefon og var synkende på en position ca. 160 sømil syd for Kap Farvel. HVIDBJØRNEN befandt sig på det tidspunkt ud for Julianehåb i Sydgrønland. Afstanden til havaristen var 194 sømil.

Det blev beregnet, at S-142 skulle starte kl. 1800, og ventetiden blev brugt til at montere færgetanken, således at man, udover flyvetiden frem og tilbage, havde 45 minutter i området for eventuel eftersøgning og opsamling af de nødstedte.

Kl. 1855 var S-142 i luften med en besætning bestående af én pilot og to flyteknikere.

Kl. 1945 oplyste Grønlands Kommando, at et islandsk fragtskib AKRANES var nået frem til havaristen, men at vejret i området var for hårdt til at bjærge besætningen, der stadig var om bord i sejlyachten.

Det viste sig, at den rigtige position for havaristen var 30 sømil sydligere, altså længere væk, end først opgivet.

S-142 nåede frem til BASILE II kl. 2020 og fik kontakt med dennes besætning på VHF kanal 16. Heldigvis talte en af franskmændene glimrende engelsk, så de fik instruktioner om, hvordan op-

samlingen skulle foregå, hvorefter de gik i gummiredningsflåden for at komme klar af BASILES 17 meter høje stormast, som gjorde det umuligt at hejse direkte fra skibet.

På trods af tusmørke, høj sø, turbulens og nogle af de nødstedtes besvær med at håndtere slinget rigtigt, foregik opsamlingen af de 5 personer hurtigt og uden uheld, og kl. 2050 kunne S-142 begynde den lange tilbagetur til HVIDBJØRNEN.

På grund af tiltagende modvind blev flyvetiden hjem noget længere end beregnet, og allerede ca. 15 sømil fra HVIDBJØRNEN var brændstofbeholdningen på minimum for landing. På det tidspunkt var det mørkt, lavt skydække, regn, sigt ca. 1 sømil ved overfladen og vinden i flyvehøjden fra nordvest med en hastighed på 40 knob. Det var derfor nødvendigt at udføre en "Poor Visibility Approach", der er en operation, hvor skibets operationsofficer ved hjælp af radar og radio dirigerer helikopteren under indflyvning mod skibet, indtil piloten får visuel kontakt med dette.

Indflyvning og landing blev foretaget under forhold, der er langt ud over de normale begrænsninger for natoperationer med LYNX fra inspektionsskibe, og kl. 2205 var S-142 på dækket efter at have været i luften i 3 timer og 10 minutter.

Redningsaktionen udførtes under overordentlig kritiske forhold, hvor helikopteren blev anvendt til det yderste af sin begrænsning, 5 menneskeliv blev reddet ved koldblodighed og fremragende indsats fra helikopterbesætningens side.

Samspillet mellem skib og helikopter har atter vist sig at være afgørende for en vanskelig redningsaktions vellykkede gennemførelse i arktiske farvande.

Marineforeningen uddeler Admiral Carstensens Mindebæger

Ved Marineforeningens jubilarstævne den 26. august på Holmen fik konstabel Kurt Hjort Lorentzen, minelæggeren MØEN, og sekondløjtnant Jørgen Kokhauge, bevogtningsfartøjet HAVFRUEN, admiral Carstensens Mindebægre tildelt.

Mindebægrene blev tildelt de pågældende for god skydning og eksemplarisk tjeneste, efter indstilling fra Søværnets Våbeninspektør.

Bjarne Søgaard Jensen, Frederikssund, modtager af Admiral Carstensens Mindebæger for 25 år siden, overrækker bægrene til konstabel K.H.Lorentzen og sekondløjtnant J.Kokhauge - til venstre i billedet ses Marineforeningens landsformand, kommandør V.P.Heise.

SEPTEMBER

Færøernes Kommandos deltagelse i 70 kilometer Færøemarch

Den 8. september arrangerede Mørkedal Idrætsforening, som har til huse på Flyvestation Thorshavn, den årlige færøemarch på 70 kilometer. Idrætsforeningen havde inviteret 4 mand fra Færøernes Kommando til at deltage.

Marchen udgik fra Rituvik på Østerø og gik via Æduvik over broen til Strømø og sluttede på Flyvestation Thorshavn.

Deltagerne fra Færøernes Kommando gjorde sig godt bemærket ved at besætte de tre første pladser. De to første kom i mål i ny rekordtid, idet de begge fik noteret tiden 9 timer 24 minutter og 48 sekunder (gammel rekord 12 timer 07 minutter).

3 af Færøernes Kommandos deltagere (nærmest) samt deres forsyningsmand efter de 70 kilometer (FRK FOT)

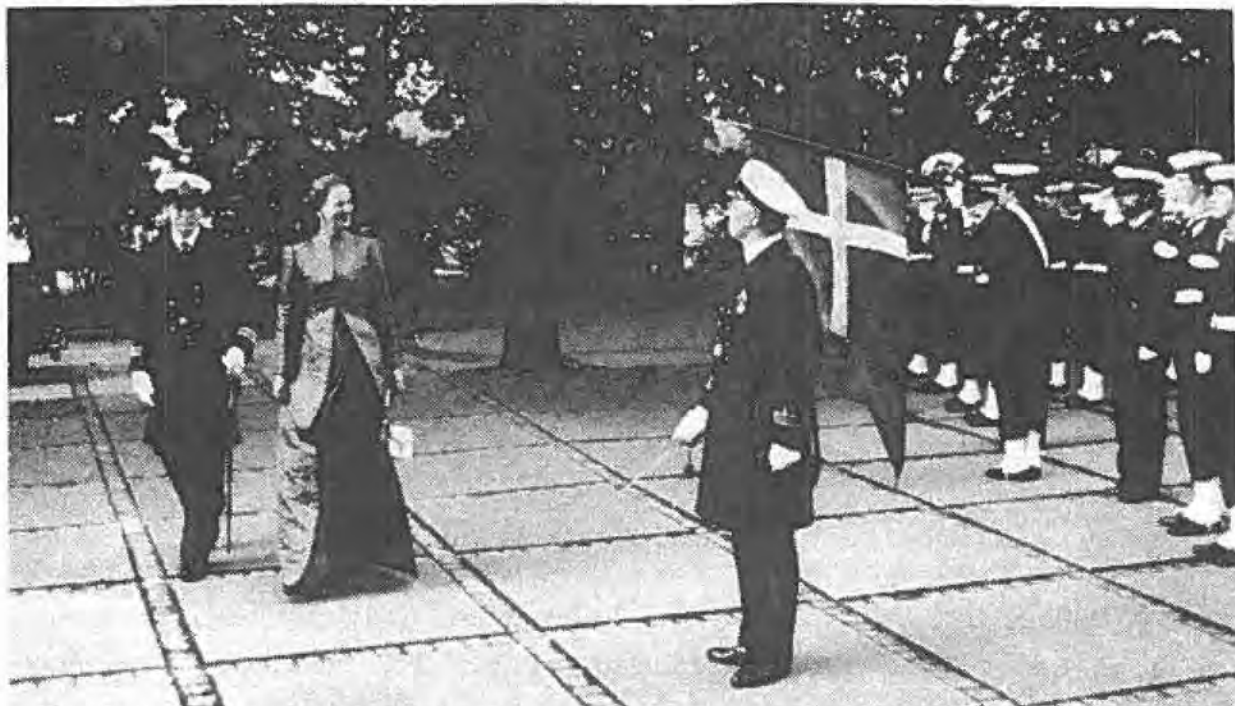
Søe-Lieutenant-Selskabs 200 års jubilæum

Det sømilitære, videnskabelige selskab Søe-Lieutenant-Selskabet festligholdt den 17. september sit 200 års jubilæum. Markeringen af jubilæet tog dog sin begyndelse allerede den 16. september i Holmens Kirke, hvor selskabets bestyrelse og en række medlemmer lagde kranse ved Henrik Gerners epitafium og H.C.Sneedorffs gravsten. Disse to søofficerer var henholdsvis inspirator og stifter af selskabet.

17. september blev der afholdt reception i Søofficersforeningens lokaler i det gamle Søkvæsthus på Christianshavn.

Til receptionen kom en lang række civile og militære honoratiores, bl.a. udenlandske attachéer og repræsentanter for søfart, handel og industri - og selskabet modtog mange gaver til støtte for arbejdet med maritim og militær oplysning.

Festligholdelsen af dagen afsluttedes med en privat fest, der af pladsmæssige årsager fandt sted på Søværnets Officersskole på Holmen. Hendes Majestæt Dronning Margrethe og Hans Kongelige Højhed Prinsen deltog sammen med indbudte gæster i et ekstraordinært møde i selskabet med professor, Dr.Phil. Tage Kaarsted som festforelæser.

Hendes Majestæt Dronningen modtager, ledsaget af formanden for Søe-Lieutenant-Selskabet, æreskommandoets honnør under ankomsten til selskabets ekstraordinære møde på Søværnets Officersskole (SVN FOT)

Hans Kongelige Højhed Prinsen påtog sig hvervet som protektor for selskabet. Christian IX, Frederik VIII og Christian X har tidligere været protektorer, medens Frederik IX som uddannet sø-officer ønskede at forblive som menigt medlem af selskabet.

Professor Kaarsted holdt festforelæsningen over emnet: "Træk af søværnets historie set gennem Søe-Lieutenant-Selskabets kikkert".

OKTOBER

Det danske ubådsvåbens 75 års jubilæum 3. oktober 1984

I anledning af ubådsvåbnets 75 års jubilæum var der i dagene 1.-4. oktober stor travlhed på Langelinie. Fra dansk side deltog hele Undervandsbådseskadren med undervandsbådene NORDKAPEREN, NARHVALEN, SPRINGEREN, SPÆKHUGGEREN og minelæggeren/depotskibet SJÆLLAND. Fra Forbundsrepublikken Tyskland deltog undervandsbådene U-1 og U-28 samt depotskibet LAHN. Fra Holland deltog ubåden TONIJN samt depotskibet MERCUUR. Fra Sverige kom bjærgningsskibet BELOS samt ubåden NAJAD. Norsk deltagelse var ved ubåden SKLINNA, og fra engelsk side deltog ubåden OCELOT.

Glimt fra Langelinie med de deltagende nationers enheder (SVN FOT)

Selve jubilæumsdagen den 3. oktober blev markeret med en parade på Langelinie med 191 deltagere fra seks nationer. Forsvarsministeren, Forsvarschefen, chefen for Søværnets Materielkommando, Inspektøren for Søværnet og chefen for Søværnets operative Kommando modtog paradens honnør.

Forsvarsministeren betonedede i sin tale tillid til ubådsvåbnet og fremhævede, at ubådsvåbnet var, er og vil være et centralt element i dansk forsvar - også i fremtiden. Senere på dagen var chefen for Flådestation København og chefen for Undervandsbådseskadren vært ved en frokost i Bohlendachhuset på Holmen. Om aftenen blev jubilæet fejret ved en reception om bord i SJÆLLAND. Blandt de øvrige arrangementer skal nævnes stampersonellets reception om bord i SJÆLLAND samt adskillige receptioner på de besøgende enheder. 4. oktober holdt Undervandsbådseskadren det sidste arrangement, en reception for eskadrens mange kontakter på Holmen. Også en håndboldturnering var lagt ind i programmet.

Det var et omfattende program, som også gav mange uformelle møder og kontakter mellem seks nationers ubådsfolk.

Nordiske forsvarsministre på Flådestation København

I forbindelse med Nordisk Forsvarsministermøde ankom forsvarsministrene fra Finland, Norge, Sverige og Danmark med ledsagere samt repræsentanter fra pressen efter sejlads fra Helsingør til flådestationen om bord på 3 torpedobåde af WILLEMOES-klassen.

Forsvarsministrene - fra venstre den finske, den svenske, den danske og den norske under pressekonferencen i Nyholms Hovedvagt.
(SVN FOT)

Ministrene blev modtaget af chefen for flådestationen og umiddelbart derefter kørt til Nyholms Hovedvagt, hvor der blev afholdt pressekonference.

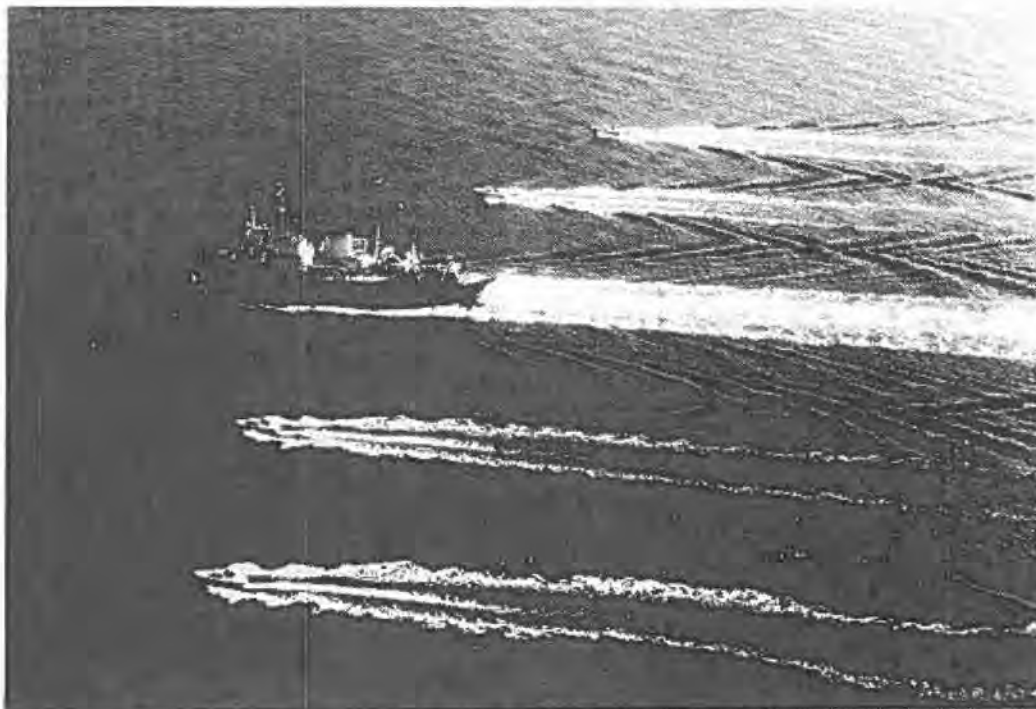
200-årsdagen for Søkort-Arkivets oprettelse

22. oktober var 200-årsdagen for Søkort-Arkivets oprettelse.

Det ældste eksisterende danske søkort er sandsynligvis et kort fra 1653 over den sydlige del af Øresund. Dette kort er fremstillet af Bagge Jensen Wandel (1622-1684), der var leder af navigationsskolen på Holmen.

I slutningen af 1600-tallet og et stykke ind i 1700-tallet var Jens Sørensen (1646-1723) en særdeles ihærdig opmåler og udgiver af danske søkort. Jens Sørensen blev i 1689 udnævnt til "Sø-caarts-Directeur".

Initiativtager til oprettelsen af Søkort-Arkivet var den danske søofficer Poul de Løwenørn (1751-1826). Ved kongelig resolution af 22. oktober 1784 blev det kongelige danske Søe Kaarte-Archiv oprettet og Løwenørn udnævnt til dets chef. Søkort-Arkivet var kun ét blandt mange initiativer, som Løwenørn tog inden for farvandssikring og sejladspleje.

Isbryderen/opmålingsskibet ELBJØRN under opmåling med fire sidebåde. Afstand mellem profillodningerne er her 50 meter. Opmålingsfarten ca. 10 knob

Ved oprettelsen af Søkort-Arkivet i 1784 blev der tilstillet Løwenørn to lokaler på Gammelholm, hvoraf det ene til tider blev benyttet af Regerings-Kommissionen. Men allerede i 1787 fik Arkivet sine egne lokaler. Efter vekslende adresser i de næste

hundrede år flyttede Søkort-Arkivet den 30. september 1874 ind i den nyopførte bygning på Esplanaden.

Farvandsdirektoratet har i anledning af 200-årsdagen besluttet at udgive en bog om Poul de Løwenørn.

Med velvillig støtte fra A.P.MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MCKINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL har overarkivar, cand.mag. Hans Christian Bjerg, chef for Rigsarkivets 3. afdeling skrevet "Poul Løwenørn 1751-1826, Farvandssikringens organisator i Danmark".

200-årsdagen blev festligholdt ved en reception i Nautisk Afdeling på Esplanaden.

TORDENSKIOLD-PRISEN uddelt

Selskabet DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER indstiftede i 1972 en såkaldt TORDENSKIOLD-PRIS, en fornem hædersbevisning, som på Tordenskiolds fødselsdag den 28. oktober kan uddeles til en officer eller befalingsmand i søværnet, der ved mod, snarrådighed, særlig dygtighed i tjenesten eller på anden fremragende måde har vist, at han er værdig til at modtage en pris med Tordenskiolds navn. Prisen har tidligere været uddelt 5 gange. I år indstillede søværnet premierløjtnant S.L.Sørensen til prisen for i august i år som helikopterpilot sammen med sin besætning at have udført en særdeles vanskelig redningsoperation i farvandet syd for Kap Farvel, hvor det lykkedes at redde 5 skibbrudne franskmænd.

Fra Overrækkelsen af Philip Rasmussen
(Foto: M.Ladegaard)

Inspektøren for Søværnet overrakte premierløjtnant S.L.Sørensen diplomtet for tildeling af TORDENSKIOLD-PRISEN. Med prisen fulgte også et kontant beløb på kr. 3.000,-. Endvidere fik prismodtageren af selskabets formand en bronzestatuette forestillende søhelten.

TORDENSKIOLD-PRISEN blev sidst uddelt i 1977.

Marineforeningen, Københavns afdelings årsplatte

Marineforeningen, Københavns afdeling har udsendt sin årsplatte nr. 8 med motiv af søværnets skibe. Platten har i år undervandsbåden SPÆKHUGGEREN som motiv.

Fra overrækkelsen i officersmessen i minelæggeren SJÆLLAND (SVN FOT) *LRK P. B. Nielsen*

Platten blev i forbindelse med Undervandsbådseskadrens festligholdelse af 75 års jubilæet overrakt til chefen for Undervandsbådseskadren af formanden for Københavns afdeling, Flemming Larsen.

NOVEMBER

Svendeprøve november 1984

Fredag den 2. november kunne chefen for Søværnets Konstabelskole overrække henholdsvis 10 overkonstabler af uddannelsesretningen AR (Elektromekaniker) og 12 overkonstabler af uddannelsesretningen TE (Elektronikmekaniker) deres velfortjente uddannelsesbeviser (Svendebreve).

Holdene opnåede særdeles fine resultater, idet 10 overkonstabler TE + 1 overkonstabel AR bestod med karakteren "Særdeles vel udført", medens de øvrige bestod med karakteren "Vel udført" - vel nok det fineste gennemsnit, der til dato er opnået.

De 22 overkonstabler fotograferet sammen med de 2 faggruppeledere, chefen for Fagskolen og chefen for Søværnets Konstabelskole.

(SVN FOT)

Øvelse SQUADEX 46

I perioden 12.-16. november afholdtes eskadretærningsøvelse under ledelse af chefen for Torpedobådseskadren. Øvelsen fandt sted i den sydlige del af Kattegat og den nordlige del af Store Bælt med deltagelse af torpedobåde, minelæggere, en fregat, fly, helikoptere samt Torpedobådenes mobile Base. I øvelsen deltog endvidere NATOs stående minerydningsstyrke i Kanalområdet (STANAVFORCHAN), bestående af 9 minerydningsenheder fra Belgien, Holland, Vesttyskland, England og Danmark samt NATOs MA-RITIME ELECTRONIC WARFARE SUPPORT GROUP (MEWSG). Sidstnævnte blev efter en uges forøvelse på Holmen ombordtaget i minelæggeren FYEN og virkede derfra under øvelsen.

Den britiske minejager HMS BROCKLESBY - kommandoskib i NATOs stående minerydningsstyrke i Kanalområdet (SVN FOT)

Øvelserne omfattede våben- og proceduretræning samt mere taktisk prægede øvelser med særlig vægt på elektronisk krigsførelse.

DECEMBER

Øvelse SMALL PLAY 3/84

I perioden 3.-7. december afholdtes øvelse SMALL PLAY 3/84 under ledelse af chefen for Mineskibseskadren.

Øvelsen fandt sted i den sydlige del af Kattegat med deltagelse af en fregat, korvetter, torpedobåde, Torpedobådenes mobile Base, minelæggere, minestrygere, skoleskibet FYEN, en undervandsbåd, fly og helikoptere.

Minelæggeren SJØLLAND, kommandoskib i øvelse SMALL PLAY 3/84

Øvelsen omfattede i hovedsagen våben- og proceduretræning. Som noget specielt var der indlagt en uvarslet øvelse i assistance til en undervandsbåd, der øvelsesmæssigt ikke kunne foretage normal uddykning.

Under øvelsen foretog Søværnets Teknikinspektør faglig inspektion af Mineskibseskadrens enheder samt skoleskibet FYEN.

Øvelsesperioden var præget af forholdsvis rolige vejrforhold med nedsat sigtbarhed nogle af dagene, hvilket bevirkede, at enkelte skydeøvelser og øvelser med fly ikke eller kun delvis kunne gennemføres.

Øvelsen blev gennemført med godt udbytte for deltagende enheder.

Præmierede rationaliseringsforslag i søværnet 1984

Forsvarskommandoen har i 1984 færdigbehandlet 120 forslag. Personel fra søværnet har fremsat de fem af forslagene, hvoraf tre er blevet præmieret.

Seniorsergent A.B.Hansen, Søværnets Frømandskorps, har fået antaget 8 rationaliseringsforslag vedrørende kørereol til presluftapparater, sikring af fyldeslange til presluft, smøresystem til ilthåndomfylderpumpe, ophalervogn til 8 mands motorgummibåd, transport- og soveposeovertræk, transportsæt til dykkergrej, svellehus på Torpedostation Kongsøres pistolbane og iltapparat, forslag, der er blevet præmieret med kr. 9.000,-.

Seniorsergent C.B.Mogensen, NATO-depot Dejbjerg, har fået antaget rationaliseringsforslag vedrørende forbedret håndtering af CHAFF-ruller, der er blevet præmieret med kr. 6.500,-.

Kaptajnløjtnant H.D.Nielsen, Flådestation Korsør, har fået antaget et rationaliseringsforslag om magnetisk og akustisk minestrygningsaggregat, der er blevet præmieret med kr. 2.000,-.

Herudover er der over for forslagsstillerne udtrykt anerkendelse af deres initiativ og interesse for tjenesten.

En tysk flybombe under indbjærgning i Kalø Vig før transport til Wulff's Flak

Kalø Vig 1984

I lighed med tidligere år har Søværnets Våbenskole også i 1984 gennemført en kontrol af området omkring sejlrenden i Kalø Vig ind til Studstrup Elektricitetsværk, som drives af I/S Midtkraft. Opgaven blev ledet af Våbenskolens sprængstofofficer med assistance af et minørhold, som bestod af minedykkere fra søværnets minedepoter. Atter i år blev MSA 4 anvendt som dykkerplatform med Århus som basehavn. Der blev undersøgt et område på 388.000 m².

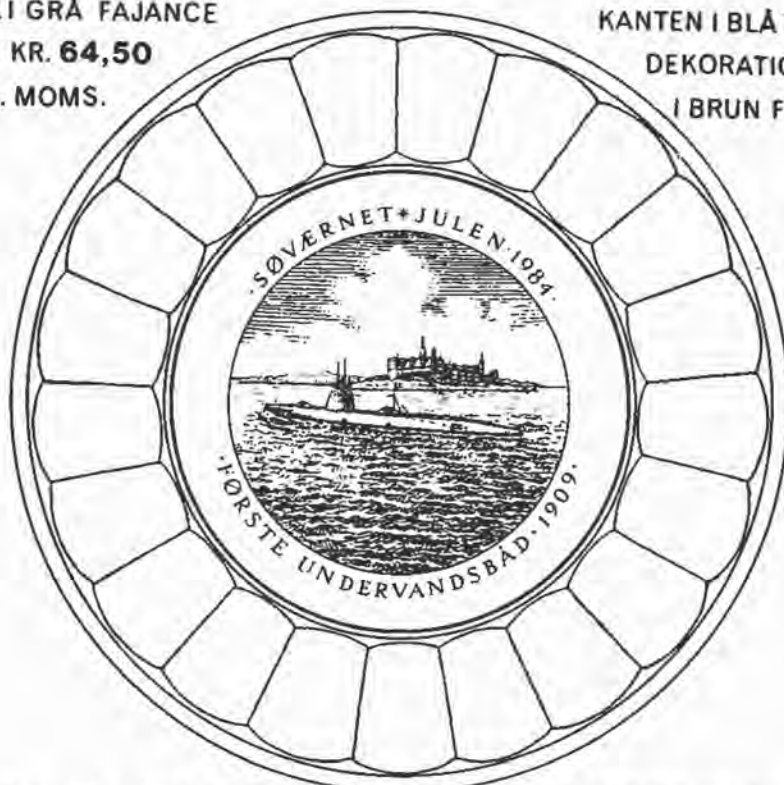
Dykkerne fandt i år 2 bomber på henholdsvis 50 kg og 250 kg. Begge bomber

blev transporteret til Wulff's Flak, hvor de blev bortsprængt.

Søværnets juleskåle 1984

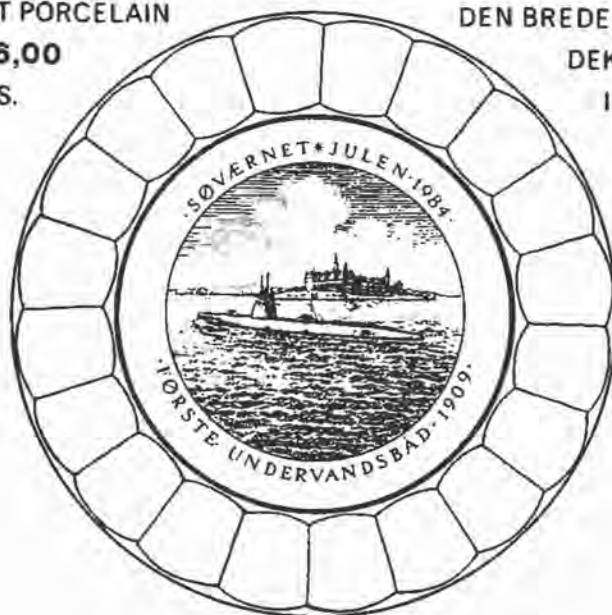
SKÅLI GRÅ FAJANCE
PRIS KR. 64,50
INCL. MOMS.

KANTEN I BLÅ TONE.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

SKÅLI HVIDT PORCELAIN
PRIS KR. 56,00
INCL. MOMS.

DEN BREDE LINIE I GULD.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

Søværnets juleskåle 1984 - nr. 30 i sin nuværende udførelse - bærer i år motivet af søværnets første undervandsbåd DYKKEREN. Valget af en undervandsbåd falder naturligt for søværnet, idet Undervandsbådseskadren den 3. oktober 1984 fyldte 75 år.

DYKKEREN blev bygget i Spezia i Italien, hvor den blev søsat den 18. juni 1909. Den højste kommando den 3. oktober 1909 med premierløjtnant Aarestrup som chef. DYKKEREN sank i 1916 efter en kollision i Sundet, hvor alle besætningsmedlemmerne, undtagen chefen, premierløjtnant Svend Christiansen, blev reddet. Premierløjtnanten omkom under udslusningen.

SØVÆRNS- ORIENTERING

KD Jan Thorsen

Chefen for Marineschule Mürwik, flottillenadmiral H. Wind (t.v.),
modtager chefen for Søværnets Officeresskole

Søværnets Officeresskole besøger Marineschule Mürwik

For første gang i Søværnets Officeresskoles historie besøgte en faggruppeleder og 7 kadetter fra ældste klasse den tyske søofficeresskole i Mürwik ved Flensburg i perioden onsdag den 21. november til og med mandag den 26. november.

Tanken om udvekslingsbesøg mellem den danske og den tyske søofficeresskole opstod for mere end et år siden ud fra erkendelsen af, at det tidligst mulige gensidige kendskab ville sikre det bedst mulige samarbejde i de to flåders fælles operationsområder.

Efter godkendelse af udvekslingsprojektet af henholdsvis Inspektøren for Søværnet og Führungsstab der Marine har de to søoffi-

cersskoler arbejdet tæt sammen for fastlæggelse af detaljerne, og i ovennævnte periode søsattes den første udveksling med et 5 dages omfattende program.

Torsdag den 21. november startede med et foredrag om den tyske søofficersuddannelse, hvorefter der var rundvisning på skolen med orientering om dennes historie. Efter den historiske gennemgang fik kadetterne lejlighed til at overvære en del af undervisningen i en af de yngste klasser. Resten af formiddagen blev benyttet til et foredrag om den tyske flådes opgaver og virkemidler.

Umiddelbart før frokost blev kadetterne præsenteret for skolestaben, hvorefter alle begav sig til den fælles spisesal. Her forestod den fungerende chef spisningen, hvor alle kadetter og lærere deltog.

Øverst de syv danske kadetter - nederst som nr. to fra venstre den danske faggruppeleder flankeret af de tyske værter

Efter frokost blev eftermiddagen brugt til et besøg ved Marineflieger Geschwader 2 i Eggebeck, hvor den tyske flådes flyvevåbens opgaver og faciliteter blev gennemgået. Om aftenen var der et lille arrangement med tag-selv-bord og beercall for skolestaben, repræsentanter for de tyske søkadetter og de danske gæster. Der blev her skabt mange gode kontakter for resten af besøget.

Hele fredag formiddag blev benyttet til et besøg på den tyske flådes våbenskole i Eckernförde. Her blev de forskellige taktske træner forevist, og skolens organisation blev gennemgået. Det var meget interessant at se den omhyggelighed, der blev lagt for dagen på våbenskolen, hvor man koncentrerede sig om team-træning i de forskellige våbensystemer.

Om lørdagen var kadetterne på besøg hos det tyske grænsepolit, Bundesgrenzschutz. Der var en grundig gennemgang af udviklingen ved den fælles-tyske grænse og de særlige forhold, der gør sig gældende her. Endvidere var der besøg ved selve grænsen.

Søndagen var afsat til et besøg på Gottorp Slot i Glücksburg og andre kulturelle aktiviteter.

Om mandagen den 26. november blev kadetterne indskibet i to tyske antiubådskorvetter af THETIS-klassen, der anvendes som skoleskibe under skolen i Mürwik. Korvetterne gik på navigationssejlad i danske farvande med skoleskibet DEUTSCHLAND, og der var her mulighed for at studere den praktiske uddannelse af tyske søkadetter om bord.

Mandag aften nåede kadetterne så atter til København via Korsør, trætte, men med mange indtryk af, hvordan man gør tingene i den tyske flåde. Alle var enige om, at den nystartede udveksling med Bundesmarine var en god ting, og kadetterne ser frem til i foråret 1985 at vise det danske søværn til deres tyske kolleger.

(SOS)

2. Fregatdivision i JMC

Den 31. oktober afsejlede korvetterne NIELS JUEL og OLFERT FISCHER fra Holmen og forlagde til HM Naval Base Rosyth i Skotland for sammen med undervandsbåden SPÆKHUGGEREN at slutte sig til de flåde- og flystyrker, der skulle deltage i Joint Maritime Course 843 - kort benævnt JMC 843.

Under forlægningen til Rosyth passeredes de danske olie-felter i Nordsøen, ligesom korvetterne gennemsejlede nogle af de større fiskepladser.

Korvetterne, der tilsammen udgør 2. Fregatdivision (FGD 2), ankom til Rosyth fredag den 2. november, hvortil de øvrige øvelsesdeltagere også var kommet eller kom i løbet af weekenden.

Allerede samme aften var cheferne for de to korvetter værter ved en reception, der blev afholdt på NIELS JUEL. Udover che-

ferne for øvrige deltagende enheder var også inviteret repræsentanter for lokale myndigheder samt enkelte danskere, boende i området.

Korvetter af NIELS JUEL-klassen under forlægning (SVN FOT)

I weekenden havde besætningerne lejlighed til at foretage sight-seeing i Edinburgh og omegn, og der var om søndagen den 4. november arrangeret bustur for 50 besætningsmedlemmer til det skotske højland, hvor der allerede var sne i bjergene.

Om mandagen den 5. november var der introduktion til selve øvelsen, samt forskellige procedureøvelser ved kaj.

Tirsdag den 6. november forlod alle flådeenhederne Rosyth og begav sig ud på en øvelse, der skulle vare i 10 dage.

Foruden de omtalte danske enheder deltog bl.a. fra britisk side hangarskibet HMS ILLUSTRIOUS, der var flagskib og medførte SEA HARRIER-jagere og SEA KING-helikoptere.

Fra Forbundsrepublikken deltog fregatten BAYERN og fra Belgien fregatten WIELINGEN. Herudover deltog ubåde fra England, Norge, Tyskland, Frankrig og Portugal samt luftstyrker fra England, USA, Canada, Norge, Tyskland, Holland og Frankrig.

Øvelsen var inddelt i to faser - nemlig en indledende "Work-up"-fase og den efterfølgende "Ocean-phase".

Den indledende fase varede i fem døgn og bestod af en række våben- og procedureøvelser samt taktiske øvelser af kortere varig-

hed, hvor de deltagende enheder arbejdede sammen i mindre grupper. Formålet med denne fase var at gøre deltagerne fortrolig med de procedurer, som senere skulle anvendes under "Ocean-phase".

I løbet af "Work-up"-fasen forlagde enhederne nord-over i Nordsøen og derfra ud i Nordatlanten til området syd for Færøerne, hvor den efterfølgende "Ocean-phase" skulle finde sted.

Den fem døgn lange "Ocean-phase" formede sig som en lang taktisk øvelse, hvor enhederne under konstant krigsvagtsrutine blev udsat for angreb fra fly, ubåde og andre overfladeenheder. Sådanne angreb fandt ofte sted samtidig og stillede derfor store krav til de deltagende enheder.

Ind imellem var det nødvendigt at foretage oliebunkring under gang fra de medfølgende forsynings- og tankskibe - operationer, der på grund af de herskende vejrforhold (vindstyrkerne svingede under hele øvelsen mellem 12 og 18 m/sek) satte de enkelte besætningsmedlemmer på nogle hårde prøver.

Fredag den 16. november ankom de deltagende enheder atter til Rosyth efter en interessant og udbytterig øvelse - og med besætninger, der var trætte efter en anstrengende vagttørn.

Derfor så alle frem til weekenden, hvor der atter var arrangeret busture, og hvor besætningerne i øvrigt slappede af.

Mandag den 19. november blev der gennemført diskussioner om øvelsens forløb, og kl. 1700 umiddelbart efter afslutningen af disse forlod FGD 2 Rosyth og påbegyndte forlægningen tilbage til Holmen, atter med en lille afstikker til oliefelterne og fiskebankerne i Nordsøen.

Korvetterne ankom til Holmen onsdag den 21. november med høj moral i bevidstheden om, at korvetterne kan klare sig og operere mindst lige så godt som meget større enheder fra andre nationer.

(FGD 2)

Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus kontaktarrangement

Tirsdag den 4. december afholdt Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus, kontaktarrangement på skolefaciliteterne i Frederikshavn, hvor en indbudt kreds af civile borgere og lokale militærpersoner samledes i skolens auditorium for at overvære briefinger om skolens uddannelsesaktiviteter og andre aktuelle opgaver. Forsamlingen omfattede repræsentanter fra Frederikshavn

Byråd, institutioner, skoler, erhvervsliv og presse. Desuden deltog en række medarbejdere fra Nordsøcentret i Hirtshals og fra firmaet TERMA Elektronik i Lystrup ved Århus som følge af skolens nære samarbejde med netop disse institutioner.

Glimt fra briefing i Kampinformationskursus auditorium

Efter den indledende briefing var der rundgang på skolen, hvor skolens medarbejdere forklarede om aktiviteterne i den taktiske træner og uddannelsen i sonar- og radarbetjening m.v. Herudover var der lejlighed til at bese STANFLEX-300-Mock-up'en, hvor et lysbilledforedrag anskueliggjorde søværnets bestræbelser på at modernisere dele af flåden inden for de fremtidige økonomiske rammer.

Herefter fortalte chefen for Søværnets operative Kommando om "Søværnets Liv og Virke" inden for rammerne af den nyligt indgåede forsvarsaftale, og efter forevisningen af Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjenestes film "Hvis" var der lejlighed for publikum til at udveksle synspunkter med admiralen.

Til afslutning var Kampinformationskursus vært ved et let traktement, hvor gæsterne og skolens medarbejdere blev bænket i den ene undervisningsfløj for på uformel og hyggelig måde at udveksle tanker og stifte nye bekendtskaber.

Besøget gav anledning til en fyldig og meget positiv omtale af skolen og søværnet i landsdelens aviser.

(TAS/AIS)

Kabelminelæggeren LINDORMEN 2500 dage under kommando

Den 20. december fejrede kabelminelæggeren LINDORMEN den 2500. kommandodag. LINDORMEN er den 15. i rækken af flådeskibe med dette navn. Den første LINDORMEN var en galej, som tjente søværnet i årene fra 1607 til 1612. Navnet stammer fra det danske rigsvåben, hvor en lindorm udgjorde et af felterne. Navnet er det hyppigst anvendte i søværnet.

Kabelminelæggeren LINDORMEN under gang

Kabelminelægning er enhedens vigtigste opgave, men også andre opgaver udføres af skibet, såsom lægning af selvvirkende miner, vagtskibstjeneste og mineindbjærgning. Herudover har LINDORMEN fungeret som kommandoskib i NATOs stående minerydningsstyrke i Kanalområdet (STANAVFORCHAN). Sidstnævnte opgave har LINDORMEN varetaget to gange.

Den 15. LINDORMEN højeste kommando den 16. februar 1978 og har været under kommando siden. LINDORMEN blev bygget på Svendborg Værft og navngivet den 9. september 1977, søprøvet den 24. oktober 1977.

Skibet blev den 18. august 1978 adopteret af Åbenrå og har siden da jævnligt aflagt byen besøg. Skibet har en besætning på 27 mand, 4 officerer, 3 sergenter og 20 menige, hvoraf 6 til 7 er værnepligtige. Den runde dag fejredes på passende vis om bord.

(LIND)

Inspektionsskibet BESKYTTERENS besøg i Halifax

Alle om bord på inspektionsskibet BESKYTTEREN så frem til besøget i Halifax, der var planlagt til at foregå fra 1.-4. november.

Af forskellige grunde blev hele besøget med kort varsel imidlertid fremskudt eet døgn, men selvfølgelig stod Queen's Harbour-master og en forbindelsesofficer fra BESKYTTERENS værtsskib NIPIGON på kajen og tog imod, da BESKYTTEREN ankom til pier 8 på Halifax Naval Dockyard. Der var naturligvis ingen officielle arrangementer den første dag, onsdag, men det viste sig, at aftenen 31. oktober er "Halloween night", natten for alle helgens dag. Den nat fejres i Canada, som vi hjemme ville fejre en mellemtid mellem nytårsaften og fastelavn. Hele Halifax festede - masser af udklædte folk, masser af sjov og skæg - så BESKYTTERENS besætning faldt uden problemer i trit.

Alle havde uden undtagelse en pragtfuld aften. "Halloween" fejres ikke i Danmark, men mange kender sikkert begrebet fra tegneserien "Radiserne", hvor man altid venter på den store "græskarmand". Torsdag startede så det mere officielle program. Alle vagtfrie besætningsmedlemmer var inviteret til frokost på værtsskibet NIPIGON, en god canadisk skik, som altid sikrer en række spændende kontakter.

Samme dag blev BESKYTTERENS officielle cocktailparty afviklet. Normalt er det således ved flådebesøg i Halifax, at flådebasen sørger for invitationerne, men BESKYTTEREN havde bedt den danske konsul i Halifax, Mr. Harry I. Mathers - der er konsul i fjerde generation og selv driver en større shippingvirksomhed - om at klare hovedparten af invitationerne.

Det blev en meget heldig blanding af civile forretningsfolk og ledende militærfolk, der selv efter canadiske forhold var meget usædvanlig og spændende.

Nok er BESKYTTEREN flådens største "hangar-skib", alligevel fylder ca. 110 gæster, skibets egne officerer samt to barer og den nødvendige betjening så meget, at der var trængsel. Snakken

gik så lystigt, at først fem kvarter efter det officielle sluttidspunkt opløstes selskabet.

Der var, som det ses, trængsel i hangaren til skibets cocktailparty.

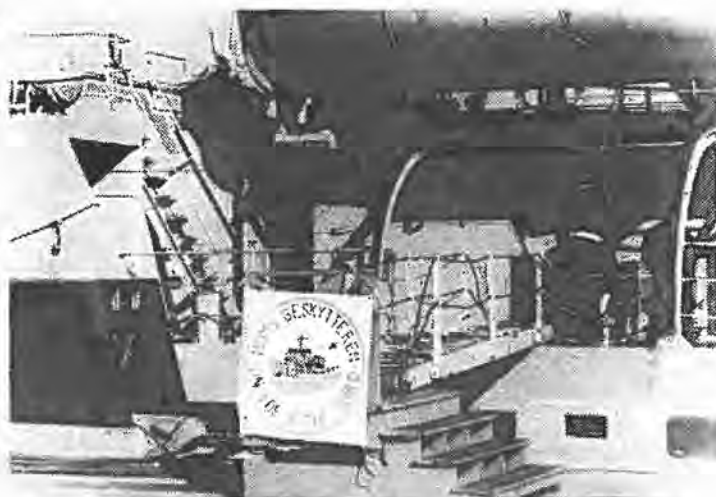
De små danske frikadeller var meget populære, ikke mindst, da de blev serveret af en flot messegast med hvid buseronne og stribet krave.

Efter besætningens egne ønsker var der kun arrangeret en mindre udflugt til Halifax Citadel, men mange havde alligevel skabt sig så gode kontakter, at de nåede langt omkring. Halifaxområdet er ikke særligt velegnet til busudflugter, men ganske rart og spændende, når man i mindre grupper kan køre komfortabelt omkring i personbiler.

I løbet af torsdag og fredag afvikledes det ret omfattende officielle program, herunder bl.a. kontakter mellem repræsentanten fra Grønlands Kommando, der medsejlede, og den canadiske søredningstjeneste, besøg ved chefen for de canadiske flådestyrker i Atlantområdets (COMCANLANT) hovedkvarter, besøg ved den canadiske flådes kampinformationsskole samt en officiel frokost for konsulen samt repræsentanter for militære og civile myndigheder, bl.a. fra bystyrene i Dartmouth og Halifax. Disse byer var oprindeligt to helt adskilte byer, men er nu sammenvokset. Efter eget ønske aflagde den civile canadiske fiskerikontrol et besøg om bord for at blive orienteret om vore arbejdsopgaver samt for at se BESKYT-

TEREN, der havde mange lighedspunkter med deres eget skib CYGNUS.

Lørdagen var helliget afslapning og indkøb. Halifax har et bycenter, der er meget tiltalende, med store overdækkede butikcentre i flere etager samt indendørs butiksgader (Malls) flettet arkitektonisk spændende sammen med et velrestaureret historisk havnekvarter.

BESKYTTERENS "hustegner og -maler", banjermesteren, havde til lejligheden fremstillet vort slogan, så ingen kunne tage fejl af, hvem vi er, og hvor vi arbejder.

Selv om den canadiske dollar er temmelig højt i kurs, blev der alligevel hjembragt en hel del "julegaver".

Da BESKYTTEREN forlod Halifax søndag ved 14-tiden, var de af besætningen, der havde besøgt byen før, enige om, at dette besøg var væsentligt forskellig fra vort første i maj 1983, men bestemt ikke ringere

Den canadiske venlighed og gæstfrihed var overalt den samme, som vi tidligere havde mødt, den service, vi fik på flådestationen, var stadig lige fremragende. De canadiske marinere var stadig lige misundelige på vore marineblå uniformer - selv om de nu

trøstede sig med, at man til flådejubilæet i 1985 atter ville være tilbage i marineblåt - på det område slog fællesværnsideen slet ikke til.

Den afgørende forskel på de to besøg lå i det yderst positive samarbejde med den danske konsul, der desværre havde været bortrejst under vort første besøg. Ved konsulens mellemkomst blev der etableret en lang række nye og spændende kontaktflader, der lover godt for fremtiden. Mange om bord ser frem til, at der snart igen bliver behov for at sende BESKYTTEREN til Halifax.

(BSKN)

Inspektionskutteren AGDLEKs sommerrejse

Som led i en forsøgsordning forlagde AGDLEK 4. juni mod Danmark for årlig periodisk dokning.

Turen startede i bedste stil med at runde Kap Farvel i nord-østlig storm (mere end 30 m/s). Efter i 2 døgn at have krænget mellem 50° og 65° fra side til side aftog vinden, og de sidste 3 døgn mod Færøerne blev tilbagelagt under mere behagelige forhold.

Efter 1 1/2 døgn's ophold i Thorshavn gik rejsen videre til Frederikshavn, hvilket gik strygende med vind og sø agten for tværs, og 1 time før solnedgang rundede AGDLEK Skagen og var for første gang i 4 år atter i de milde danske farvande.

Efter et veloverstået værftsophold forlagde AGDLEK atter mod Grønland 1. august. Om bord var en fiskeribiolog fra Nordsøcentret i Hirtshals, som bl.a. underviser på fiskeriofficerskurserne. Fiskeribiologen var med for at få bedre indsigt i de forhold, hvorunder fiskeriinspektionen arbejder.

Turen gik først til Island, hvor der var et forsyningsmæssigt anløb af Reykjavik. Her var der fra den danske ambassade arrangeret sightseeing til bl.a. de varme kilder i syd-landet og til den nationale helligdom Tingvalla. Endvidere blev der lejlighed til at besøge nogle store svømmebade, der var opvarmet ved hjælp af varme kilder. Ambassaden skal have tak for sin store hjælpsomhed, der gjorde, at der altid vil blive tænkt tilbage på Reykjavik med mindet om et oplevelsesrigt ophold.

Inden der blev forlagt til vestkysten af Grønland, anløb AGDLEK Ammassalik - en spændende by på Grønland, som flertallet af besætningen ikke havde besøgt før. Ammassalik kan kun besejles ca. 3 måneder om året, og en del af denne tid endog kun med isforstærkede skibe. Opholdet i Ammassalik var begunstiget af klar himmel og en bagende sol, så der var rig mulighed for ture i det skønne terræn, der omgiver byen.

Efter sejlads og fiskeriinspektion langs den østgrønlandske kyst endte turen fra Danmark efter gennemsejling af Prins Christians Sund i Grønnedal 14. august.

I Grønnedal afmønstrede fiskeribiologen. Få dage efter, 22. august, påmønstrede eskadrepræsten, orlogspræst Carl Rosenberg, for at medsejle på en af sine årligt tilbagevendende ture med eskadrens skibe. Turen gik herefter til området omkring Disko.

Alt i alt et par travle måneder med forlægning, fiskeriinspektion, søredning og diverse transportopgaver. 24 sejldage i august og 18 i september.

AGDLEK med gudstjenestestanderen sat

En smuk grønlandsk sensommeraften, søndag den 2. september, medens inspektionskutteren lå for anker i Itidleq-fjorden nord for Søndre Strømfjord, hvor der var søgt læ for nordlig storm, blev der på fordækket afholdt gudstjeneste ved orlogspræsten.

(AGDL)

Glimt fra søværnets hverdag

Flådestation København har i 1984 været vært ved 33 udenlandske flådebesøg med i alt 153 enheder og en samlet besætning på 11.890 mand.

Her et glimt af en af årets gæstende enheder, det britiske hangarskib HMS ILLUSTRIOUS, der aflagde uofficielt besøg i København i perioden 29. juni til 4. juli 1984. (SVN FOT).

(FLS KBH)

HVIDBJØRNEN kontrollerer danske laksefiskere ved Færøerne

Et forholdsvis nyt fiskeri - laksefiskeri - finder sted mellem Færøerne og Island i november-december måned.

6 danske kuttere mellem 50-100 tons deltog sidste år i fiskeriet, nemlig 3 fra Bornholm, 2 fra Esbjerg og 1 fra Hirtshals. Kvoten pr. kutter var fastsat til 12 tons.

Laksen fanges med kroge fra liner udspændt mellem bøjer i en længde på op til 30 sømil med 1200 kroge pr. sømil.

Laksene er på træk forbi Island og Færøerne i november-december og passerer de hævninger i havbunden, der ligger 100-120

sømil NNW for Færøerne. Havstrømmene stemmes op af den hævede havbund og giver øgede fødemængder i overfladebælter, og der går laksen. Fiskene er af meget god kvalitet og har en gennemsnitsvægt på 3,5 kg. Den friske fisk renses og dyppes derefter i et særligt saltbad (glacéres), inden den fryses og anbringes i reoler (pavns) med ca. 140 fisk pr. kubikmeter lastrum.

Linefiskeri, som her skitseret, fra forholdsvis små kuttere, er et hårdt og barskt arbejde under de for årstiden vanskelige vejrforhold. I løbet af ca. 2 måneders fiskeri er kutterne i havn 1 gang. Den færøske Vagt- og Bjærgningstjeneste (VBL) og Færøernes Kommando deltes om kontrollen, således at VBL kontrollerede kutterne i første halvdel af perioden og Færøernes Kommando ved HVIDBJØRNEN, umiddelbart før kvoten var opfisket.

(HVBJ)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet aflagde i perioden mandag den 26. november til mandag den 3. december tjenestestedsbesøg på Grønland.

Ruten og transporten i forbindelse med besøget var tilrettelagt således, at alle elementerne, der indgår i fiskeriinspektions- og redningstjeneste på Grønland, blev set i funktion, og takket være kuldegraderne, der havde holdt sit indtog på Grønland, fik Inspektøren for Søværnet et godt indblik i de specielle vejrforhold, der arbejdes under.

Flyveturen til Narssarssuaq foregik med fiskeriinspektionsfly af typen GULFSTREAM III, flyets besætning var på vej til Søndre Strømfjord for at afløse den der stationerede Luftgruppe Vest, der i operativ henseende er underlagt Grønlands Kommando.

Efter et besøg ved Iscentralen i Narssarssuaq, der er direkte underlagt Meteorologisk Institut og hvis opgave er at indsamle og videresende oplysninger om isforholdene i de grønlandske farvande til skibsfarten, sejledes ad indenskærsruten til Grønnedal med inspektionskutteren AGDLEK.

I Grønnedal aflagde Inspektøren for Søværnet tirsdag den 27. november tjenestestedsbesøg ved Grønlands Kommando.

Ved den daglige morgenbriefing blev givet et billede af den aktuelle situation, og senere gav staben under chefen for

Grønlands Kommandos ledelse en orientering om kommandoens mangear-
tede arbejdsområder.

Den videre transport til Godthåb foregik med inspektionsski-
bet BESKYTTEREN, hvis afgang imidlertid blev udsat 18 timer på
grund af kraftig nordlig vind, der kombineret med den lave tempe-
ratur ville have medført overisning.

Selv om vinden havde aftaget noget i styrke efter afgang,
blev det på turen til Godthåb nødvendigt tre gange at holde gå-
ende, medens hele BESKYTTERENS besætning bankede og lempede store
mængder is over bord.

I Godthåb havde Inspektøren for Søværnet lejlighed til at
møde repræsentanter fra Landsstyret, borgmesteren og repræsentan-
ter for danske lokale myndigheder. Herunder blev der orienteret
om nogle af de ting, der er i støbeskeen, og som vil tage form
efter Landsstyrets overtagelse af ansvaret for en lang række funk-
tioner fra den 1. januar 1985, bl.a. den grønlandske fiskerili-
censkontrol.

Under opholdet i Godthåb var afsat en dag til sejlads på
Godthåbsfjorden med de i Godthåb stationerede inspektionskuttere
TULUGAQ og AGPA. På denne sejlads afviklede de 2 inspektionskut-
tere en række øvelser. Disse bestod af en brandøvelse med over-
førsel af brandmateriel og røgdykkere, efterfulgt af en sanitets-
øvelse og afsluttet med en slæbeøvelse.

Den på BESKYTTEREN udstationerede helikoptergruppe forestod
den videre transport til Søndre Strømfjord, hvor grønlandsbesøget
- inden hjemflyvning - afsluttedes med en rundvisning af den dan-
ske forbindelsesofficer på den amerikanske base. På basen var og-
så arrangeret et møde med basens chef og besøg i Luftgruppe Vests
opholds- og arbejdslokaler.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet inspicerede den 8. januar inspek-
tionsskibet INGOLF. Inden afgang fra Langelinie kl. 0900 fore-
tog INGOLFs helikopter en isrekognoscering i Sundets sydlige del,
idet INGOLF havde fået til opgave at islodse bevogtningsfartøjet
NAJADEN fra Københavns havn til isfrit farvand syd for Drogden.
Efter endt islodsning afvikledes øvelser i Køge Bugt. Inspektio-
nen blev afsluttet på Holmen.

INGOLF afgik fra Flådestation Frederikshavn den 14. januar
for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste først ved

Færøerne og fra den 20. februar ved Grønlands østkyst.

INGOLF forventes tilbage til Frederikshavn den 20. marts.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

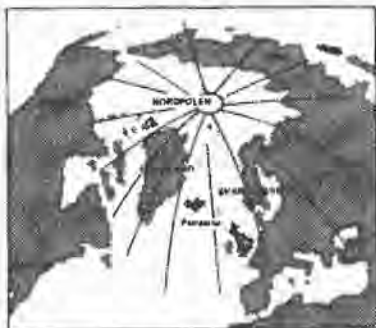
Den vesttyske undervandsbåd SAN JUAN (Type 1700 - nybygning til Argentina) samt hjælpeskibet POSEIDON er meddelt tilladelse til daglige rutineanløb af Frederikshavn indtil medio februar. Chef for undervandsbåden vil være skibsfører U.Hinz. Samlet besætning: 30 mand. Chef for POSEIDON vil være skibsfører P.Ronna. Samlet besætning: 17 mand.

---ooOoo---

Det britiske fiskeriundersøgelsesskib CIROLANA er meddelt tilladelse til undersøgelsesrejse i Vesterhavet i perioden 31. januar til 27. februar samt anløb af Esbjerg midt i perioden.

---ooOoo---

Udland kort

Norsk sonarkontrakt til Frankrig. Den norske flåde vil købe syv skrogmonterede Thompson CSF TSM 2633 SPHERION sonarer til de fem fregatter af OSLO-klassen og to korvetter af SLEIPNER-klassen. Kontrakten, der formelt blev undertegnet 17. december 1984, indeholder en fransk forpligtelse til at købe norske højteknologiprodukter for 70 % af den 8-10 millioner dollar store kontrakt. Firmaet Simrad Subsea i Horten skal levere komponenter til sonarerne omfattende 40 %, medens 30 % formodentlig vil blive dækket af de løbende norske leveringer af Raufoss flerformålsammunition og Kongsbergs 155 mm artillerigranater til Frankrig, skriver JANE'S DEFENCE WEEKLY.

---ooOoo---

Missiler og ny radar til de britiske SEA HARRIER. Den britiske flådes SEA HARRIER jagere, der gav de britiske styrker en vital, omend begrænset luftdækning under Falklandskrigen, skal opdateres med en forbedret radar samt luft-til-luft-missiler. Radaren bliver firmaet Ferranti's BLUE VIXEN, et nyt pulsedoppler

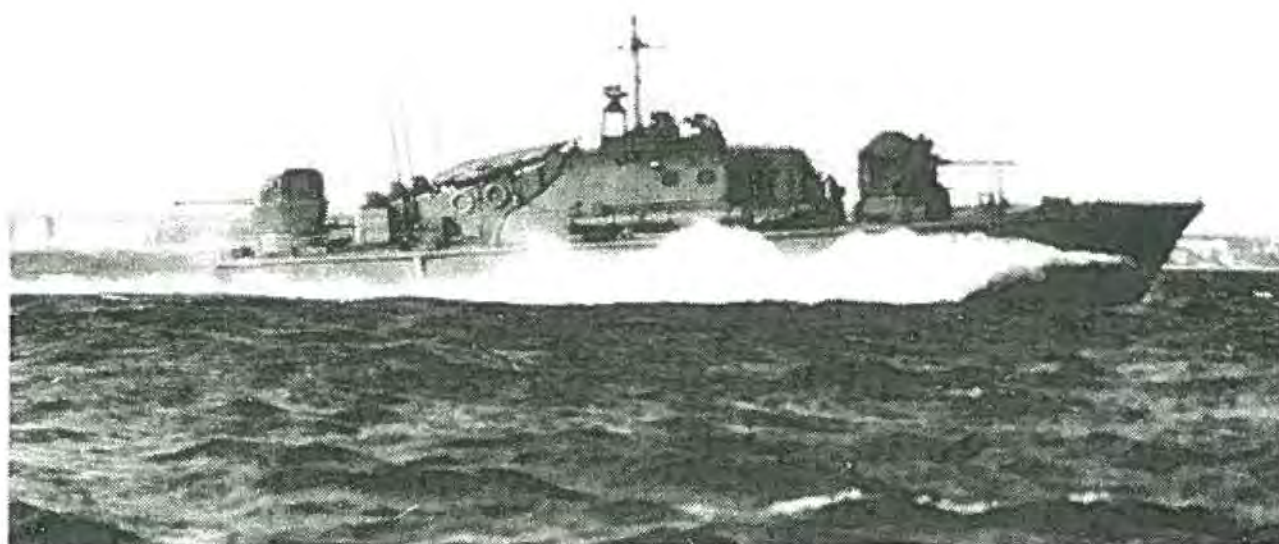
system, der er under udvikling i Edinburgh. Missilet er Hughes AIM-120A, et alle aspekter dækkende radarstyret våben, der udvikles efter NATOs specifikationer til et avanceret middelrækkende luft-til-luft-missil (AMRAAM) som erstatning for AIM 7 SPARROW. Hver SEA HARRIER vil blive armeret med fire missiler. SEA HARRIER'en, en lodret/kort start- og landende (V/STOL) jager, vil blive det første europæiske fly udstyret med AMRAAM, hedder det bl.a. i NAVY NEWS & Undersea Technology.

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Torpedobåden SØLØVEN - her armeret med 2 stk. 40 mm kanoner og 2 torpedorør (SVN FOT)

20-årsdag for SØLØVEN-klassens første kommandohejsning

Den 15. februar er det 20 år siden, torpedobådene SØLØVEN og SØRIDDEREN hejste kommando for første gang.

SØLØVEN og SØRIDDEREN udgjorde de to første torpedobåde, der blev bygget i en serie på seks. SØLØVEN og SØRIDDEREN blev således bygget på Vosper værftet i Portsmouth som et led i den amerikanske våbenhjælp til Danmark. De sidste fire: SØBJØRNEN, SØHESTEN, SØHUNDEN og SØULVEN blev bygget på Orlogsværftet. Torpedobådene betegnede ved kommandohejsningen et brud med søværnets hidtidige traditioner, idet de dels var af glidebådstypen i modsætning til den hidtidige displacementstype, dels var de første både i søværnet,

som benyttede gasturbiner.

Glidebådsprincippet, kombineret med ca. 12.000 hestekræfter, gjorde, at bådene dengang som nu var NATOs hurtigste torpedobåde med en topfart på over 50 knob. Netop den høje fart og den megen plads, der efter datidens forhold var om bord, gjorde, at de fremstod som det nyeste nye til beundring for de fleste flåder verden over.

Torpedobådene blev i efteråret 1980 lagt i mølpose og var således på vej ud af flådens tal. Men da det nye forsvarsforlig trådte i kraft i 1981, blev de atter taget frem, og således har der konstant været torpedobåde af SØLØVEN-klassen under kommando siden 15. februar 1965, bortset fra perioden omkring årsskiftet 1980-1981.

Torpedobåden SØRIDDEREN - her armeret med 1 stk.
40 mm kanon og 4 torpedorør (SVN FOT)

På trods af planer om udfasning i 1981 er der nu ikke noget, der tyder på, at klassen vil udgå af flådens tal de første mange år, idet en modernisering på det elektroniske område, i forbindelse med levetidsforlængelse, blev påbegyndt i 1981.

SØLØVEN og SØRIDDEREN har forhåbentlig mange togter og år at se frem til, ligesom søværnet i mange år endnu - i denne klasse - vil have en tidssvarende og effektiv våbenplatform.

(SLOV)

Søredningstjenestens 2. halvårsrapport 1984

Søværnets operative Kommandos 2. halvårsrapport vedrørende Søredningstjenesten i 1984 omfatter perioden 1. juli til 31. december, hvor der i alt gennemførtes 452 aktioner. De forudgående 286 søredningsaktioner i 1984 er omtalt i Søredningstjenestens rapport for perioden 1. januar til 30. juni. De efterfølgende statistiske oplysninger omfatter hele året 1984.

Som det fremgår af ovenstående, gennemførte Søredningstjenesten ved Søværnets operative Kommando 738 søredninger i 1984, hvilket er 6 aktioner mindre end i 1983. Omend faldet i antallet af aktioner, mindre end 1 %, ikke er markant, er det første gang siden 1978, at der ikke er sket stigninger. Denne glædelige udvikling forstærkes af det forhold, at der efter årets første 6 måneder måtte forudses, at der i 1984 atter ville ske en stigning i antallet af udrykninger. Dette skete heldigvis ikke, og en nøjere gennemgang af det statistiske materiale for 1984 viser, at året ikke var et typisk søredningsår.

Der kan med glæde konstateres et markant fald på 17 % i antallet af aktioner iværksat for at redde, eftersøge eller assistere fritidssejlere. For denne gruppe alene er registreret 368 aktioner, svarende til 50 % af samtlige søredningsoperationer, et fald på 75 i forhold til 1983. En mulig forklaring er, at sejlersæsonen 1984 var forskånet for pludseligt opkommende dårligt vejr.

I forbindelse med faldet i antallet af assistancer til fritidssejlere er der i alt ved 60 lejligheder (8 %) ydet hjælp til brætsejlere, hvor der i 1983 var 62 udrykninger forårsaget af brætsejlere.

Der er sket en stigning på 18 % i antallet af aktioner forårsaget af erhvervsanvendte skibe, således at denne gruppe tegner sig for 149 aktioner, svarende til 21 %. Stigningen, den første i 8 år, hidrører væsentligst fra et forøget antal patientevakueringer fra skibe i vore farvande.

Udrykninger, hvor der efter alarmering og iværksat eftersøgning ikke har kunnet konstateres tegn på en nødsituation eller indtruffet søulykke, udgør 29 % af aktionerne eller totalt 216. Dette er atter en stigning i 1984 på 25 % eller 44 aktioner. Indbefattet i denne gruppe er falske alarmeringer og nødlignende signa-

ler opsendt fra land, hvor der skete en stigning på 16 aktioner til i alt 42. Søværnets operative Kommando ser med stigende bekymring på denne udvikling. Søredningstjenesten råder ikke over ubegrænsede ressourcer, og de mange ofte tidsmæssigt sammenfaldende aktioner betyder, at opgaverne må prioriteres. Ubetænksom anvendelse af nødraketter m.v. kan medføre dispositioner, der betyder, at nødstedte andre steder ikke får den øjeblikkelige hjælp, der ofte er forskellen på en heldig gennemført aktion og en tragisk søulykke.

Søredningstjenesten har med tilfredshed konstateret en nedgang i antallet af registrerede dødsfald, i alt 60 mod 88 i 1983. Dødsfaldene fordeler sig med 27 i forbindelse med fritidsaktiviteter og 33 under erhvervsgruppen.

Søredningstjenesten under Søværnets operative Kommando arbejder tæt sammen med landets øvrige redningstjenester. Flyvevåbnets Redningstjeneste, ledet af Flyvevåbnets Redningscentral i Karup, har i 213 tilfælde assisteret Søredningstjenesten med flyvevåbnets redningshelikoptere af typen S 61. Kystredningstjenesten, henhørende under Farvandsdirektoratet, har 26 redningsstationer. Der er i 1984 i alt modtaget 195 anmodninger om assistance. Heraf er 56 samtidig registreret i Søredningstjenestens to halvårsrapporter. Af Kystredningstjenestens samlede rapportering for 1984 fremgår det, at

- 86 personer, der var i alvorlig fare på søen, er blevet reddet,
- 179 fartøjer er blevet undsat, assisteret eller overvåget under vanskelige forhold,
- 34 opkald vedrørte deltagelse i eftersøgninger eller opgaver af ikke redningsmæssig karakter,
- 2 patientevakueringer er udført,
- 1 omkommet person blev bragt i land,
- 608 timer har redningsstationerne været i aktivitet for at kunne løse ovennævnte opgaver.

Sammenfattende skal Søværnets operative Kommando udtrykke glæde over, at antallet af søredningsoperationer viste faldende tendens. Tendensen er ganske vist svag, men skal ses på baggrund af det stedse stigende antal borgere, der udnytter havet til fritidsformål. At antallet af forulykkede også er faldende, er særdeles tilfredsstillende og indikerer måske en større forståelse for at beskytte sig mod de farer, havet indebærer. I glæden over

de gode tendenser skal samtidig udtales alvorlig bekymring for stigningen i antallet af udrykninger, hvor ingen søulykke erkendes. Ingen alarm sidder overhørig, men falske eller unødvendige alarmeringer belaster beredskabet og kan, under uheldige omstændigheder, give katastrofale følger. De mange resultatløse udrykninger medfører endeligt også betragtelige omkostninger for samfundet.

(SOK)

Demonstration af redningsmidler

UNI-SAFE redningskurv hængende under kranen i minelæggeren SJÆLLAND (SVN FOT)

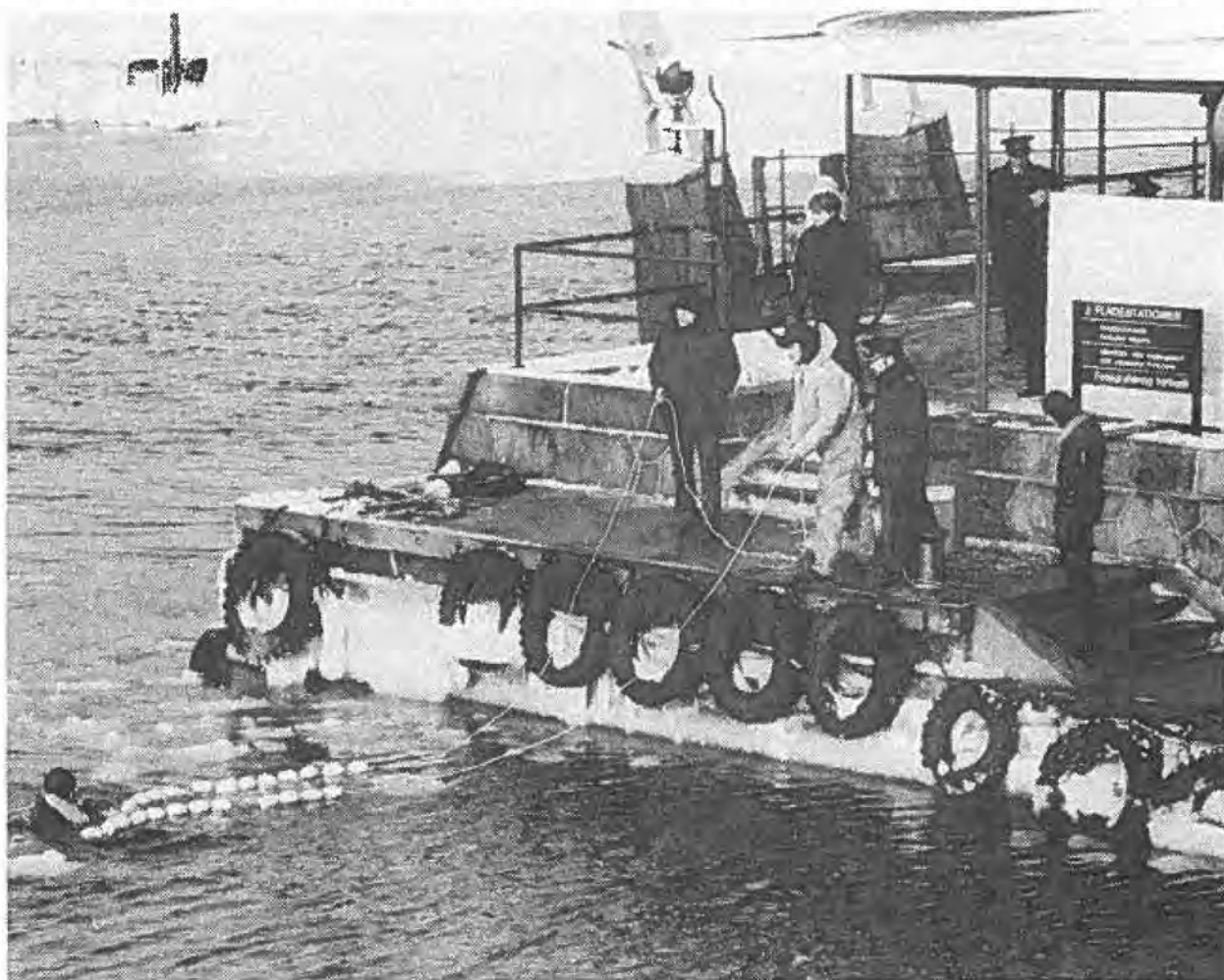
Mandag den 7. januar blev der ved Søværnets Taktikinspektørs foranstaltning afholdt en demonstration af en redningskurv og et bjærgningsnet - begge dele specielt konstrueret til opsamling af personel direkte fra havoverfladen. I demonstrationen indgik en redningskurv fremstillet af firmaet UNI-SAFE, København, samt et bjærgningsnet konstrueret og fremstillet af Markus Thorgeirsson, Reykjavik, Island. I tilknytning til demonstrationen var det endvidere hensigten at demonstrere nye typer gumibåde.

Formålet med demonstrationen var i første række at skabe et overblik over behovet for udrustning af denne art i flådens skibe og

der næst, fra hvilke skibstyper materiellet kunne anvendes. Taktikinspektøren havde derfor lagt særlig vægt på, at de enkelte eskad-rers operationsofficerer og teknikofficerer var til stede ved de-monstrationen, der overværedes af i alt 30 personer. Udover eskad-rernes personel overværedes demonstrationen af personel fra Søvær-nets Materielkommando, Søværnets Flyvetjeneste, søværnets special-skoler og Farvandsdirektoratet.

Demonstrationen var inddelt i en orientering af deltagerne på Søværnets Taktikskole, en praktisk forevisning af materiellet om bord i minelæggeren SJÆLLAND på Flådestation København og ende-lig en afsluttende spørgerunde på skolen. Den praktiske forevis-ning af materiellet blev forestået af personel fra inspektionsski-bet BESKYTTEREN under ledelse af næstkommanderende for BESKYTTE-REN, der på det sidste togt havde afprøvet nettet og en kurv af tilsvarende type i grønlandske farvande.

Den indledende orientering forløb planmæssigt. Efter en kort velkomst af Taktikinspektøren orienteredes om det materiel, der

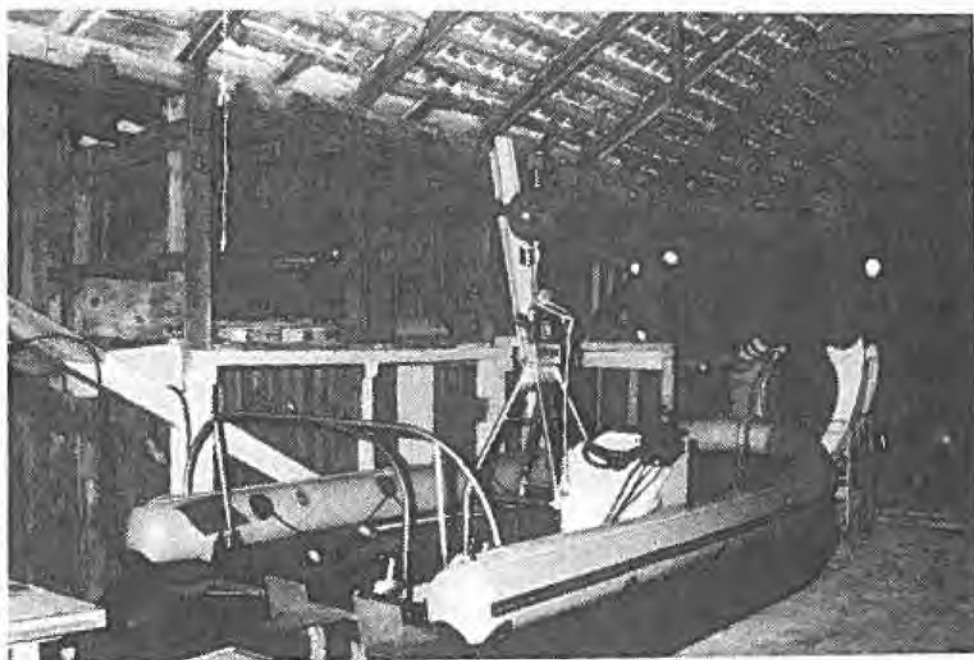

Overfladesvømmer simulerende forulykket, der er i stand til at hjælpe sig selv, i færd med at hale sig på plads i MARKUS bjærg-ningsnet (SVN FOT)

indgik i demonstrationen, og de erfaringer, som BESKYTTEREN havde indvundet under de praktiske forsøg. Der orienteredes kort om løbende forsøg med nye typer af gummibåde og en netop afsluttet forsøgsrække, der er resulteret i en modifikation af den eksisterende timandsgummibåd. Som afslutning orienterede Søværnets Teknikinspektør om status vedrørende sikkerhedsseler.

Den praktiske forevisning af materiellet kunne på grund af den pludseligt opståede issituation ikke gennemføres som planlagt, idet man ikke kunne forevise kurven i vandet, men måtte nøjes med at forevise den hængende under SJÆLLANDS kran. Forevisningen af nettet fandt derimod sted som planlagt i den sidste isfri plet i havnen omkring Elefantvagten.

Den planlagte demonstration af nye typer gummibåde måtte derimod fuldstændig opgives. Deltagerne kunne dog få et indtryk af ændringerne ved timandsgummibåden, idet et modificeret eksemplar var opstillet på trailer på kajen.

Modificeret 10-mands gummibåd

Ved den afsluttende spørgerunde diskuteredes materiellets muligheder, og det var Taktikinspektørens indtryk, at der var interesse for det foreviste materiel. Da det på forhånd var klart, at materiellet ikke var anvendeligt over alt i søværnet, blev mødedeltagerne bedt om til Taktikinspektøren at indsende en vurdering af det foreviste materiels muligheder set i relation til eget område.

Taktikinspektøren håber herigennem at kunne opbygge et sikkert grundlag for det videre arbejde med det foreviste materiel.

Til trods for de ændringer, der på kort varsel måtte foretages i demonstrationsforløbet, er det opfattelsen, at demonstrationen tjente sit formål.

(TAS)

Digteren Axel Juel

Den 20. december 1984 modtog chefen for Flådestation København til Søværnets historiske Samlinger en portrætbuste af digte-

ren Axel Juel (1883-1948). Busten er udført af billedhuggeren Holger Wederkinch i 1938.

Axel Juel var ansat i Marineministeriet fra 1905 til 1946, heraf de sidste 26 år som kontorchef.

Bustens fod bærer inskriptionen "Glæden, Sorgen og Lykken", som henviser til et lille digt i hans lyriske debutsamling, "De første Blomster", som udkom i 1909.

Axel Juel var også en yndet kantatedigter, hans bedst kendte er "Flaget" (Der er ingenting, der maner) fra 1915. Fra begyndelsen af 1930'erne udsendte Axel Juel oversættelser af romerske lyrikere. I 1932 skrev han skuespillet

"Knud Lavard" opført på Odense Teater samme år.

Billedhuggeren Holger Wederkinch (1886-1959) er nok mere kendt i udlandet, især Paris og London, end herhjemme. Foruden portrætbusten af Axel Juel fremstillede billedhuggeren også et mindesmærke over digteren ved dennes død i 1948 (Vestre Kirkegård). En skulptur, som de fleste i søværnet nok kender, Isbjørnegruppen på Langelinie, er ligeledes udført af Holger Wederkinch.

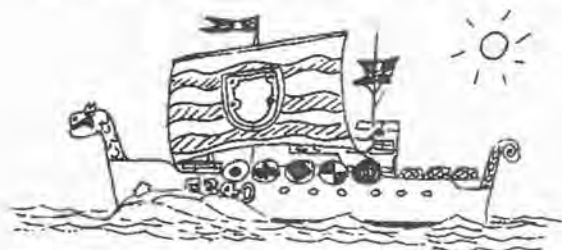
Billedhuggerens søn, Erik Wederkinch, forestod den officielle overdragelse.

(FLS KBH)

Inspektionsskibet BESKYTTERENS togt 1984 i streg og ord

UDDRAG AF BESKYTTERENS SAGA. I VIKINGERNES KØLVAND. DANMARK, FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND, VINLAND.

MEDIO SEPTEMBER; PÅSSEDERE FÆRØERNE,
ODD VIND, SELV OM DENNE OPFATTELSE
IKKE DELTES AF ALLE OMBORD.

DA SOMMEREN ENDTE DROG DET
GODE LANGSKIB BESKYTTEREN
FRA DANMARK MOD VERDENS TOP.

ULTIMO SEPTEMBER; PLYNDREDE ISLAND,
DER VAR IKKE ET STYKKE ULDTØJ TILBAGE
I BUTIKKERNE BAGEFTER.

PRIMO OKTOBER; ÉNTREDE ET ANTAL
UDENLANDSKÉ SNEKKER, VORES
FORVENTNINGER OM RIGT
LIDBYTTE GIK I FISK

OKTOBER ANLØB ØSTKYSTEN AF
GRØNLAND ENKELTE PROBLEMER
VED BESEJLINGEN

MEDIO OKTOBER, DE UNGE
VIKINGER BLEV PRÆSENTERET
FOR KONG NEPTUNS HOF
PÅ VESTKYSTEN

ULTIMO OKTOBER: OPDAGED
VINLAND. FIK EN VARM VELKOMST
AF DE LOKALE INDBYGGERE.

PRIMO NOVEMBER: OBSERVEREDE
ET FLYVENDE UHYRE DER
BYGGEDE REDE OMBORD.

ULTIMO NOVEMBER: HØVDINGEN FOR
LEDINGSFLÅDEN OMBORD, MARKANT
ÆNDRING I RØRKARLENES UDSEENDE.

PRIMO DECEMBER: VINTERENS
FREMKOMST GAV VISSE
PROBLEMER MED OVERISNING
AF SNEKKEN.

DECEMBER: DROG FRA GRØNLAND
TIL STOR SØRG FOR DELE AF
BEFOLKNINGEN.

MEDIO DECEMBER: DER GØRES
STORE ANSTRENGELSER FOR
AT NÅ HJEM TIL SOLHVERV.

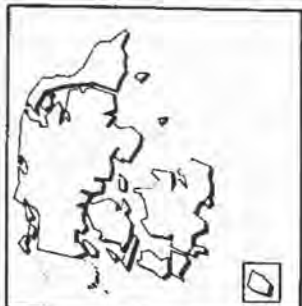
ULTIMO DECEMBER: ANLØBER ATTER
DANMARK TIL STOR GLEDE FOR ALLE.

JACK
OSSA/BM

2

(BSKN-A)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet foretog den 22. januar overordnet inspektion i inspektionsskibet BESKYTTEREN under sejlads i Sundet.

Inspektionen udgik fra Holmen, hvorfra BESKYTTEREN uden besvær forcerede de store ismasser i Sundet.

Øvelser med helikopter og demonstration af trawlerrulle blev udført i Nivå Bugt med et godt resultat.

BESKYTTEREN afgik fra Flådestation Frederikshavn tirsdag den 29. januar til Grønland for fiskeriinspektions- og stationstjeneste.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet aflagde torsdag den 17. januar tjenestestedsbesøg ved Artillerikursus Sjællands Odde. Inspektøren for Søværnet var under besøget ledsaget af bl.a. Søværnets Våbeninspektør, under hvem skolen sorterer.

Programmet blev indledt med, at chefen for skolen gav en orientering om organisation, personel og uddannelsesforhold samt aktiviteter.

Derefter var der rundvisning på skolens område, hvor Inspektøren for Søværnet havde lejlighed til at overvære undervisningen i enkelte klasser.

---ooOoo---

"Hvorfor våben?", som lektor Bertel Heurlin skrev i 1976, foreligger nu i 3. ajourførte udgave og er hermed trykt i 75.000 eksemplarer.

Bogen er den største publikation, som er kommet i serien "Forsvaret i samfundet" siden starten i 1973. Den er i stort omfang indgået i gymnasiernes samtidshistorie-undervisning, nogle steder endda som obligatorisk stof. Den har i nogen tid været efterspurgt, og det hænger sammen med, at Forsvarets Oplys-

nings- og Velfærdstjeneste (FOV) på grund af en kraftig budgetbeskæring ikke har haft penge til at fremstille den nu foreliggende udgave, der har fået nye, aktuelle afsnit og et alt overvejende nyt illustrationsmateriale.

Bertel Heurlins analyse af våbnenes anskaffelse, anvendelse og afskaffelse giver situationen i 80'erne, hvor især de 2 modstående alliancers strategier på atom- og konventionelle våben har udviklet sig.

Fremstillingen er grundig, klar og lettilgængelig trods det komplicerede emne. Der er fyldige litteraturhenvisninger og en praktisk liste med forklaring og/eller oversættelse af alle væsentlige ord og terminologier fra det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.

Bogen kan - som hidtil - rekvireres ved henvendelse til Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, Halmtorvet 20, 1700 København V. Telefon: 01 31 25 11, lokal 11, meddeler Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Den hollandske minestryger ROERMOND (DOKKUM-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 8.-11. februar. Chef vil være løjtnant G.Boenen. Samlet besætning: 33 mand.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, 7. Torpedobådseskadre, bestående af depotskibene ELBE og NECKAR (RHEIN-klassen) samt missilkanonbådene S 72, S 73, S 74, S 75, S 76, S 77, S 78 og S 80 (Type 143 A-klassen), foretager rutineanløb af Frederikshavn i perioden 12.-16. februar. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn W.Stahlmann om bord i S 78. Samlet besætning: 57 officerer samt 582 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

Forbundsrepublikken Tysklands om- og nybygningsplaner for undervandsbåde.

Af Forbundsrepublikken Tysklands 18 operative undervandsbåde af Type 206-klassen, der højeste kommando i årene 1971-75, skal, efter hvad man for tiden påregner, 12 ombygges for at opnå større kampkraft, bl.a. ved indbygning af nyt sonaranlæg. Beslutning herom skal tages i foråret 1986, således at undervandsbådene kan ombygges i årene 1989-91. Med hensyn til de 6 planlagte undervandsbåde af Type 211-klassen, der skal bygges som erstatning for de i midten af 60'erne byggede 6 enheder af Type 205-klassen, vil planlægningsarbejdet, der endnu er i konceptform, være afsluttet medio 1985. Denne type (Type 211), der vil få et øget displacement, skal foruden i Østersøen kunne anvendes i Nordsøen og de tilgrænsende farvandsområder. Enhederne af Type 211-klassen vil blive udstyret med konventionelt fremdrivningsmaskineri. Gennem projektarbejde med den nu opgivne Type 208-klassen har det vist sig, at typen ville være blevet for dyr, og at de tekniske risici ved et luftuafhængigt fremdrivningsmaskineri ikke var til at overse, hedder det bl.a. i artiklen i "Wehr Technik".

---ooOoo---

Første luftpudeland sætningsfartøj leveret til en amerikansk enhed.

Den første produktion luftpudeland sætningsfartøj (Landing Craft Air Cushion) bygget til den amerikanske flåde har afsluttet søprøver og er blevet leveret til flådens landgangsfartøjsenhed i Panama City i Florida. Under søprøverne blev der opnået farter på over 40 knob, og fart, aktionsradius og løftespecifikationer blev afprøvet. LCAC sødygtighed blev også afprøvet under operationer i høj sø. LCAC 1 er den første enhed i klassen, der bliver overdraget til landgangsfartøjsenhed 5, der blev etableret i 1983. Fartøjet vil blive anvendt til træning, og næste år vil de første 6 enheder blive overført til en ny LCAC base, der bliver bygget i Camp Pendleton i Californien. Der vil ligeledes

blive oprettet en østkystbase på Little Creek amfibieflådebase, Virginia, i 1987.

De første 12 LCAC'er bygges af firmaet Bell Aerospace Textron på Bell Halter skibsværft i New Orleans, Louisiana. Den amerikanske flåde har i alt planlagt 90 enheder af klassen, skriver JANE's DEFENCE WEEKLY.

J. Philip Rasmussen

Nr. 4/85
18 FEB 85

SØVÆRNS- ORIENTERING

En af de sovjetiske destroyere
af SOVREMENNY-klassen
fotograferet for ind. (INGO FOT)

OVERVÅGNING I NORDATLANTEN

Overvågning er en vigtig opgave for inspektionsskibene under deres tjeneste i Det nordlige Atlanterhav. Den 18 og 19 januar

passerede en sovjetisk styrke sydover i farvandet øst for Færøerne. Styrken bestod af 2 krydsere af KRESTA-klassen, 2 destroyere af SOVREMENNY-klassen, 1 minestryger af NATYA-klassen og 1 tankskib. Inspektionsskibet INGOLF, som var under kommando af Færøernes Kommando, overvågede i to dage den sovjetiske styrkes bevægelser sammen med engelske skibe og engelske og amerikanske fly. Fra INGOLF's helikopter lykkedes det at få nogle vellykkede fotografier af de sovjetiske enheder.

(INGO)

Minerydning af danske farvande

Siden søminens fremkomst har den udgjort en væsentlig del af det danske sømilitære forsvar.

Danske farvandes særlige beskaffenhed - deres særlige geografi, med læge vanddybder er ideelle både til beskyttelse af kysterne og til spærring af stræderne. Placeringen mellem Østersøen og Nordsøen og dermed Atlanterhavet - gør de danske farvande velegnede til anvendelse af søminer i forsvarsøjemed og for andre magter for tilegnelse af kontrol med stræderne og hindre forbindelse mellem landsdelene. Farvandene har således såvel under 1. som 2. Verdenskrig været scene for minelægning også fra andre magter, som har haft interesse i at have kontrol med passagemulighederne mellem Østersøen og Nordsøen.

Således bød afslutning af 2. Verdenskrig på en kolossal opgave med fjernelse af de miner, der under krigen var udlagt af begge parter. Som egentlige farvandsspærringer havde Tyskland udlagt ca. 20.000 forankrede miner, størstedelen mellem Hanstholm og Norges sydkyst. England havde med fly nedkastet over 4.000 bundminer fordelt på 31 felter i danske farvande primært for at afskære de tyske forsyningslinier; desuden var der lagt et mindre antal tyske bundminer i forskellige farvandsafsnit.

I årene fra 1945 til 1952 var der i dansk interesseområde 107 minestrygere under kommando i en international styrke, der havde ansvaret for minerydningen af området. Danmark havde da lidt over 50 enheder klassificeret som minerydningsfartøjer.

Minestrygerne af SUND-klassen - i et antal af 8 - gik fra 1955/56 naturligt ind i rydningen af miner fra 2. Verdenskrig og varetog efterhånden alene og fra 1961/62 sammen med de 4 nye minestrygere af VIC-klassen (udgået af Flådens tal i 1974) udbygningen

af det net af minestrøgne ruter, der langt op i 70'erne tegnede sit karakteristiske net på danske søkort.

I ca. 30 år blev danske farvande - bortset fra ruterne - faktisk betegnet som minefarligt område, et nok så tankevækkende forhold, som tydeligt giver et indtryk af den tid, det har taget, og de ressourcer det har været nødvendigt at sætte ind for at gøre vore farvande sikre at færdes i.

Alt dette skal ses i lyset af, at Danmark som en gammel søfartsnation i vid udstrækning er afhængig af maritim kommunikation såvel internt landsdelene imellem som eksternt i forbindelse med kesport og import. Således foregår langt den største del af dansk import- og eksportvirksomhed på skibsøl. Såvel indenrigs- som udenrigsforbindelserne medfører, at danske havne årligt anløbes af mellem 40- og 50.000 skibe. I dette tal er passagerer og færgefare ikke medregnet.

Danmarks placering som en af Europas største fiskerinationer er ligeledes et væsentligt udtryk for den danske afhængighed af havet.

Endelig vil den forventede øgede aktivitet i forbindelse med en stadig mere vidtspændende udnyttelse af kontinentalsoklens ressourcer resultere i øgede krav om opretholdelse af forbindelseslinier for aktiviteterne til søs via havnene til samfundet.

Søværnets enheder til løsning af minerydningsopgaver omfatter ministrygere af SUND-klassen, der blev bygget i 1954-55 i USA og som et led i våbenhjælpprogrammet overdraget Danmark i 1955/56. Det vil sige de nu er 29-30 år gamle.

ÅRØSUND

GULD

Ministrygere af SUND-klassen under forlægning i formation. (SVN FOT)

De blev udviklet og bygget som en konsekvens af erfaringer indhentet af USA under Koreakrigen (1950-53). Det var især en bestemt hændelse, der gav stødet til byggeprogrammet.

Minevåbnet havde på eftertrykkelig måde vist sin effektivitet. Et minefelt, der var lagt uden for havnebyen Wonsan, havde bevirket, at en amfibiestyrke på 250 skibe med 50.000 mand i en uge måtte holde gående ud for Wonsan, da de alt for små minestrygningsstyrker ikke havde været i stand til på det planlagte tidspunkt at rydde en rute til havnen, således at styrken kunne landsættes.

Minefeltet, der var lagt af forskellige småfartøjer, bestod af 3.000 russiske miner, hvoraf hovedparten ovenikøbet var fra 1. Verdenskrig. Denne episode var stærkt medvirkende til, at man i den amerikanske flåde ændrede de synspunkter, der var kommet frem efter 2. Verdenskrig om, at minekrigsførelse ikke ville forekomme i fremtiden.

SUND-klassen var således et af produkterne af denne vurdering.

Af de oprindelige 8 minestrygere er der imidlertid nu kun 3 aktive tilbage (VILSUND, GRØNSUND og GULDBORGSUND) som beredskab for i påkommende tilfælde at bevare maritim bevægelsesfrihed i relation til minetruslen og kunne sikre forbindelsen mellem landdelene og holde havnene åbne for besejling. 2 enheder udgik i 1982, og 3 er henlagt i laveste beredskabskategori med henblik på at udgå i 1985/86. De sidste 3 minestrygere af SUND-klassen skal altså sikre en løbende uddannelse og vedligeholdelse af tekniske og taktiske færdigheder sideløbende med gennemførelse af de nødvendige periodiske eftersyn.

Teknologien for minevåbnet har ligesom inden for andre våbensystemer gennemgået en udvikling, hvor en udstrakt anvendelse af mikroprocessorer og datamater, og den deraf muliggjorte signalbehandling i minens antændelsessystem vil gøre det muligt at forøge den moderne mines evne til aktivering mod bestemte mål, mens den vil være vanskelig og for nogle typers vedkommende måske umulig at uskadeliggøre med det i dag anvendte udstyr.

Derfor har den teknologiske udvikling nødvendiggjort en tiltrængt modernisering af vor minerydningskapacitet. Tilvejebringelse af avanceret udstyr til at kunne neutralisere miner med et moderne og kompliceret tændsystem vil være en nødvendighed.

"Minehunteren" eller minejageren, som den betegnes herhjemme, er karakteriseret ved at anvende en teknik, hvor et søgeudstyr lokaliserer den enkelte mine og dernæst neutraliserer eller uska-

deliggør denne. Minejageren har sine fordele, men også sine begrænsninger. Erfaringer fra udlandet viser, at udviklingen og anskaffelsen af en moderne minejager er en kostbar affære, og man må sige, at den ikke under alle forhold på en rationel og økonomisk forsvarlig måde kan løse de opgaver, som en egentlig minestryger kan.

Derfor må vi besidde, såvel en minejager som en minestrygningskapacitet.

Her vil søværnets nye skibbygningsprojekt STANDARD FLEX 300 komme ind i billedet. Projektet er iværksat med henblik på at etablere et alternativ til visse traditionelle skibstyper, og dermed også typer til minerydning.

STANDARD FLEX 300 kan være en del af et system af komponenter, der kan kendetegne en fremtidig koncept, der rækker fra tilfælde, hvor minetyper med det enkle tændsystem kan udskadeliggøres med billige og enkle midler, og til den komplicerede og avancerede minetype, der må neutraliseres ved eksempelvis anvendelse af fjernstyrede droner.

Der er altså inden for minebekæmpelse brug for nytænkning for at kunne tilvejebringe et potentiel mod søminer, for at kunne løse de opgaver, der i en given situation kan pålægges søværnet for at bevare såvel den civile som militære bevægelsesfrihed i de danske farvande. Det er denne nytænkning, som indgår i forsøgene omkring minerydningsmateriel til STANDARD FLEX 300.

(MST)

Forureningsbekæmpelsesaktioner - Årsrapport 1984

Som koordinerende myndighed for forureningsbekæmpelse til søs modtog Søværnets operative Kommando i 1984 i alt 151 meldinger om observation af olie eller anden forurening af farvandene omkring Danmark. I 1983 var det tilsvarende tal 157. Af Søværnets operative Kommandos rapporter forord fremgår, at meldinger om forurening af havneområder ofte går direkte til Miljøstyrelsen, og at disse meldinger ikke registreres ved Søværnets operative Kommando.

Meldingernes art og de i forbindelse hermed iværksatte foranstaltninger er beskrevet i rapporten. Eventuelt opfølgende foranstaltninger, herunder Miljøstyrelsens og retslige instansers

behandling af sagerne, er ikke medtaget i rapporten, da sådanne sager ofte løber over lang tid.

Miljødivision 1 under øvelse i Sundet (SVN FOT)

Af rapporten fremgår bl.a., at den længstvarende operation var eftersøgningen af 80 tromler - indeholdende giftstoffet DINOSEB - der i Nordsøen var mistet af M/S DANA OPTIMA. Eftersøgningen blev iværksat 28. januar og sluttede 25. april, efter at 72 tromler var blevet indbjærget. Ligeledes fremgår det af rapporten, at den største olieforureningsbekæmpelsesaktion varede 12 døgn og 5 timer i forbindelse med det marokkanske skib IBN ROCHDs grundstødning i Store Bælt, hvorunder 400 tons fuelolie slap ud.

(MST)

Mineuskadeliggørelsestjenesten ved Bornholms Marinedistrikt 1984

Bornholms Marinedistrikts minørhold har i 1984 foretaget ialt 107 udrykninger til sprængfarlige og sundhedsskadelige genstande fundet i eller ved vandet omkring øen. 49 udrykninger er foretaget til bl.a. fly- og skibsvragdele, rester af torpedoer, dele

af V-1 bomber, russiske miner, sonarbøjer samt større mængder pyroteknik i form af u-bådsmarkører, røgbøjer, bjærgemærksblus, nød- og signalraketter, linekastningsraketter m.m. De resterende 58 udrykninger er foretaget til fiskekuttere med krigsgasholdig ammunition i fangsten. Der er indbragt 2624 kg. gasammunition bestående af sennepsgasser, blistergas, nysegas og tåregas i form af mere eller mindre intakte flybomber, springminer, fabrikscontainere, artillerigranater og granatforparter m.m., såvel med som uden sprængladninger, brandrør og overføringsladninger. I samtlige 58 "gassager" er udført besigtigelsesforretninger, hvori der udover besigtigelse af skader på trawl, kutter og besætning er foretaget kassation og dumpning af 146.102 kg gasforurenede fisk, hovedsagelig torsk. I arbejdet med rensning af gasforurenede kuttere, trawl og redskaber assisteres minørholdet af ABC-enheder fra Bornholms Værn og Bornholmske CF-sektion.

Bornholms Marinedistriktets minørhold er konstant på tilkald og rykker ud med 1 times varsel døgnet rundt, året rundt. Den samlede styrke udgøres af 1 løjtnant, 1 seniorsergent samt 4 basemekanikere, der i det daglige bl.a. varetager de administrative funktioner i marinedistriktets stationsafdeling.

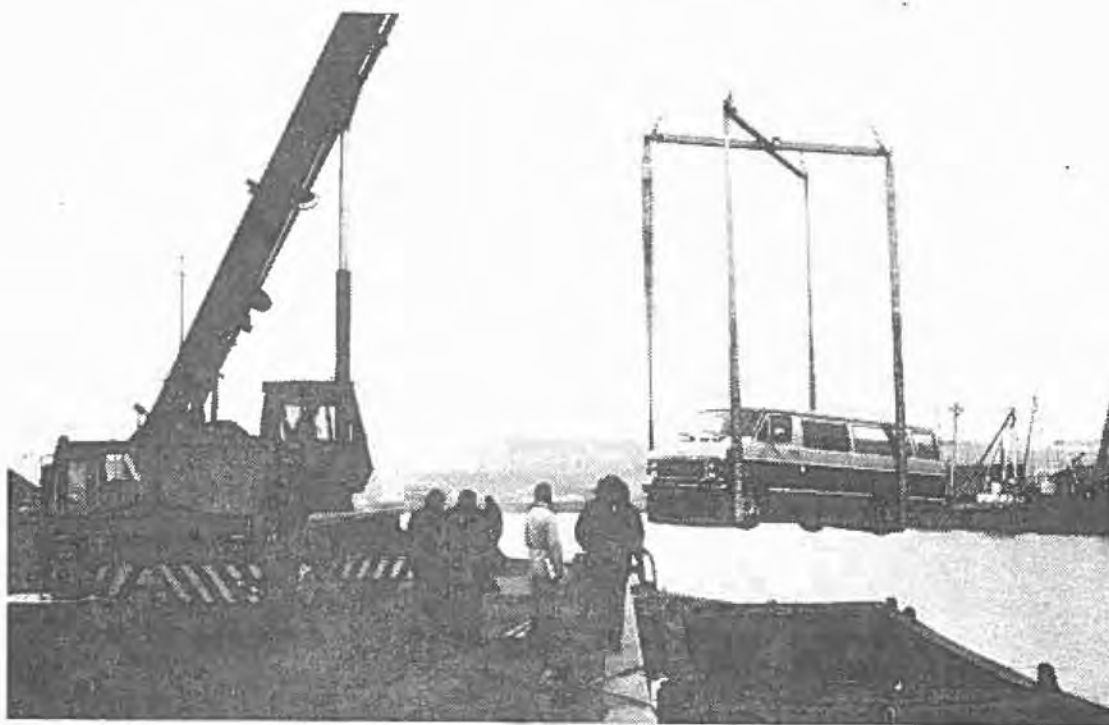
(BHM)

Usædvanlig opgave for Søværnets Afmagnetiseringsstation

I november måned 1984 blev søværnets afmagnetiseringsstation på Lynetten stillet overfor en opgave lidt ud over det almindelige. Forhistorien er den, at en af Danmarks Radio's TV-reportagevogne under en optagelse på Soyakagefabrikken på Christianshavn uforvarende var blevet parkeret i umiddelbar nærhed af et elektrolyseanlæg, i hvis kabler der løb en strøm på ca. 84000 ampere. Reportagevognen var herved blevet stærkt magnetisk med det resultat, at det indvendige kontrolfjernsyn optrådte med helt forkerte farver vekslende med rødt med grønne hjørner til lyseblåt.

På et indkaldt møde på Forsøgsstation Risø blev en løsning af problemet diskuteret og man vedtog at tage imod søværnets tilbud om et første forsøg.

Fredag den 30. november mødte Danmarks Radio's repræsentanter op med bilen på Lynetten, og med velvillig assistance af transporttjenesten og Holmens havnevæsen fik man bilen anbragt i en pram, der derefter blev sejlet ud over afmagnetiseringsbanen.

Reportagevognen sættes om bord i prammen.

Efter den første behandling blev pram og bil sejlet tilbage for kontrol og - operationen var lykkedes - bilen kunne sættes tilbage på land praktisk taget så umagnetisk som før besøget på Soyakagefabrikken.

Prammen med reportagevognen slæbes over afmagnetiseringsfeltet.

(SMK)

Seminar for søværnets officerer med rådighedstjeneste

Siden 1983 har der hvert år været afholdt et årligt Navel Control of Shipping (NCS)-seminar for ofricerer med rådighedstjeneste, i daglig tale benævnes disse officerer, rådighedsofficerer.

Efter forhandlinger mellem Forsvarskommandoen og Søværnets operative Kommando var seminaret i år udvidet med et generelt orienteringsmøde og deltagerkredsen udvidet til at omfatte samtlige rådighedsofficerer i søværnet.

Med ialt 30 deltagende rådighedsofficerer ud af et totalt antal på 50 gennemførtes seminaret i år i dagene 25-27 januar på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn.

Lørdagen var helliget orientering om generelle emner. Af sådanne mener kan bl.a. nævnes orientering om forsvarsforliget ved stabschefen ved Søværnets operative Kommando, orientering om Forsvarskommandoens nye organisation samt anvendelse af rådighedsofficerer ved Forsvarskommandoen. Desuden orienterede Søværnets operative Kommando om ny marinedistriktssordning samt om Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS). Herudover kunne Forsvarskommandoen orientere om nedsættelse af Søværnets Reserveofficersudvalg, der er et resultat af en møderække i løbet af 1984, hvor repræsentanter for Reserveofficersforeningen i Danmark (ROID) og Forsvarskommandoen har drøftet forhold af interesse for såvel reserveofficerer som for søværnet.

Om søndagen koncentrerede man sig om emner indenfor NCS-tjenesten bl.a. øvelse WINTEX 85, NCS-procedurer, samt orienteringer om skibsfartnævnet ved repræsentanter for Danmarks Rederiforening og Industriministeriet. Seminaret afsluttedes med et konvojsspil i den taktiske træner.

Ved seminarets afslutning udtrykte deltagerne stor tilfredshed med seminarets nye udformning og dets afvikling. Man enedes om, at rammerne for fremtidige seminarer var lagt.

Søværnets rådighedsofficerer får brug for uniformen igen indenfor kort tid, idet øvelse WINTEX 85 i høj grad trækker på denne personelgruppe indenfor bl.a. stabs-, NCS- og anløbskontrolltjeneste og som forbindelsesofficerer til regioner og flyvestationer samt efterretningsofficerer og sprogløjtnanter.

(FST)

Glimt fra søværnets hverdag

To generationer elever på Søværnets Officersskole på samme tid

Far og søn fotograferet i hall'en på Søværnets Officersskole (SVN FOT)

I november 1984 indtraf det usædvanlige i Søværnets Officersskoles historie, at far og søn samtidig var elever på skolen.

Det drejer sig om premierløjtnant Ole Grauen Larsen, som efter knap 2½ års studium afslutter den Videregående Officersuddannelse i april 1985 og hans søn, søkadet Jens Heine Grauen Larsen, der i november 1984 blev optaget som elev på den nye officersgrunduddannelse.

(SOS) (SOS)

Badmintonturnering Grønlands Kommando - Frederikshåb

I week-enden 17. - 18. november 1984 blev der i Grønnedal afviklet en venskabsturnering i badminton mellem Grønlands Kommando og Frederikshåb badmintonklub.

Turneringen var kommet i stand ved Søværnets Idrætsforenings (SIF)s formand i Grønnedal, overkonstabel B.H. Pedersens og formanden for Frederikshåb badmintonklub Pia R. Sørensens foranstaltning.

Grønlands Kommando har tidligere været på besøg i Frederikshåb, så denne gang var det kommandoens tur til at invitere.

Spillerne ankom som planlagt med Grønlandsfly (helikopter) lørdag den 17. november kl. 1100 og blev ved ankomsten modtaget af logiværderne, som velvilligt havde sagt ja til at indkvartere 1 eller 2 spillere hver.

Efter gæsterne havde set, hvor de skulle overnatte, samledes de kl. 1200 i mandsskabsklubben NANOK's hyggelige lokale for at få en bid brød. Samtidig hermed orientere formanden om week-endens program.

Badmintonturneringen bestod af følgende discipliner: Herresingle, Herredouble, Damesingle og Mixdouble.

Kl. 1300 indledtes turneringen med indledende kampe, og programmet sluttede først kl. 1800. Kampene blev fra gymnastiksalens scene overvåret af mange interesserede tilskuere.

Kl. 2000 mødtes man i kostforplejningen, hvor der var dækket op til det store kolde bord.

Pia R. Sørensen rettede her en tak til arrangørerne af turneringen, og hun udtrykte sin glæde over, at man nu kunne skiftes til at afholde disse venskabsturneringer. Hun overrakte herefter flere gaver, bl.a. 3 håndskårne tupilakker af hvalrostand.

Grønlands Kommandos idrætsofficer takkede for gaverne, og også han udtrykte sin glæde ved venskabsturneringerne og nævnte den af kommandoen skænkede vandrepokalm som han håbede der vil blive spillet om mange gange.

Efter mange klapsalver til begge talere blev der spillet op til dans og festen sluttede fornogles vedkommende først i de tidlige morgentimer.

Søndag kl. 0930 samledes alle gæsterne atter i kostforplejningen, og efter en kop kaffe kørtes gæsterne til Ivigtut, hvor driftsbe-

styreren for Kryolitselskabet Øresund A/S hr. Knud Pedersen holdt foredrag om kryolitselskabets historie.

Kl. 1200 startede turneringen atter op. Man var nu nået til semifinaler og finaler i alle discipliner. Kl. 1600 sluttedes turneringen efter afvikling af alle kampe.

Ialt blev der afviklet 46 kampe og 34 forskellige spillere deltog.

Efter kampene overrakte idrætsofficeren medaljer samt Vandepokalen. Det blev trods pointlighed, gæsterne der løb med pokalen, da de havde vundet både Damesingle og Herredouble.

Efter en bedre middag i kostforplejningen blev gæsterne kl. 1745 kørt til havnen, hvor den videre transport til Frederikshåb blev foretaget af inspektionskutteren TULUGAQ.

Til sidst skal Søværnets Idræftsforenings lokalafdeling Grøndal rette en særlig tak til følgende, der sørgede for den økonomiske baggrund for turneringen: Velfærdstjenesten ved Grønlands Kommando, Frederikshåb Kommune, Ivigtut Kommune, Søværnets Idrætsforening samt mandskabsklubben NANOK.

Endvidere rettes en tak til Grønlands Kommando, der arrangerede sejladsen til Frederikshåb af gæsternem samt TULUGAQs besætning, der som sædvanligt sørgede venligt for passagererne.

(SIF/GLK)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet aflagde tirsdag den 5. februar tjenestestedsbesøg ved Søværnets Officersskole.

Tjenestestedsbesøget blev indledt med, at chefen for officersskolen gav en orientering om skolens organisation, personale og uddannelsesforhold, samt hvilke aktiviteter der foregik på skolen.

De enkelte faggruppelødere gav herefter en orientering om deres faggruppe med hovedvægten lagt på enhedsofficersuddannelsen.

Derefter var der rundvisning på skolens område, hvor Inspektøren for Søværnet havde lejlighed til at overvære undervisning i enkelte klasser.

Eftermiddagen var afsat til en uddybende orientering omkring skolens aktiviteter og problemstillinger.

---oooOooo---

FLÅDEBESØG

En tysk styrke (BRD) bestående af depotskibet LECH (RHEIN-klassen), korvetterne NAJADE og THESEUS (THETIS-klassen), ubådene U 25 og U 26 (Type 206-klassen) samt bjærgningsskibet FEMARN foretager rutineanløb af Frederikshavn i perioden 12. - 21. februar.

Chef for styrken vil være kommandørkaptajn G. Hartmann om bord i FEMARN. Samlet besætning: 33 officerer, 224 andre befalingsmænd og menige samt 28 civile.

---oooOooo---

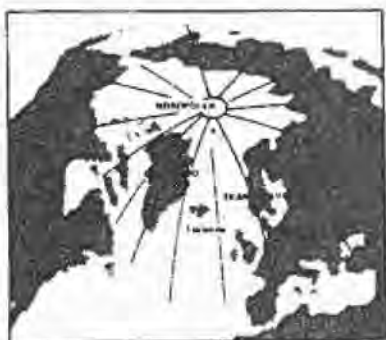
Det tyske (BRD) hjælpeskib WALTHER VON LEDEBUR foretager rutineanløb af Frederikshavn i perioden 26. februar til 14. marts. Chef vil være skibsfører H. Bittermann. Samlet besætning: 27 civile.

---oooOooo---

Den britiske fregat HMS JUPITER (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg i perioden 27. februar til 4. marts. Chef vil være orlogskaptajn C.F.B. Hamilton. Samlet besætning: 240 mand.

---oooOooo---

Udland kort

BYGNING AF NY BRITISK FREGATTYPE.

En ordre om bygning af den første fregat af Type 23-klassen vil om kort tid blive givet til skibsværftet Yarrow. Den første serie vil blive benævnt DUKE-klassen, og den første enhed vil få navnet HMS NORFOLK.

Type 23-klassen skal være rygraden i den britiske flådes fremtidige antiubåds-overfladestyrke. Hovedarmeringen vil omfatte slæbesonar for detektion af ubåde med lav støjprofil, en helikopter med STING RAY-torpedoer og sonarbøjer, HARPOON overflade-til-overflade missiler, SEAWOLF overflade-til-luft missiler samt et avanceret kommando-

og -kontrolsystem. De nye fregatter vil blive yderst støjsvage og økonomiske i drift. De vil få en besætning på omkring 140, 100 mindre end fregatter af Type 22-klassen. Leveringen af den første enhed er planlagt at finde sted i begyndelsen af 1989, hedder det bl.a. i artiklen i "NAVY International".

---0000000---

Sverige anskaffer miniubåde

Sverige har anskaffet 2 jugoslavisk byggede miniubåde af MALA-klassen, en enmands ubåd R 1 og en tomandsubåd R 2. Disse blev i december måned leveret ad luftvejen og skal ifølge den svenske forsvarsstabs pressetjeneste anvendes til træning i ubådsjagt og afprøvning af antiubådssystemer. Miniubådene, der af den svenske flåde betegnes som "dykkefartøjer", skal moderniseres og bringes op til svenske sikkerhedskrav og forventes at indgå i den svenske ubådseskadre i sommerens løb. Aluminium-, plastik- Perspexkonstruktionen giver fartøjerne en særdeles lav magnetisk signatur, og det hævdes, at MALA-klassens støjsignatur på hydrofon kan forveksles med en fiskestime. Den samlede pris for de to fartøjer har andraget 8 millioner svenske kroner, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

---0000000---

Forbundsrepublikken Tyskland anskaffer yderligere Lynx-helikoptere

Forbundsrepublikken Tyskland har sluttet kontrakt med firmaet Westland Helicopters om levering af yderligere 2 NAVY LYNX-helikoptere til det tyske marineflyvevåben. Helikoptererne vil blive leveret i 1986 og hermed bringe antallet af LYNX-helikoptere indkøbt til den tyske flåde op på 14, skriver "MARITIME DEFENCE".

J. Philip Rasmussen

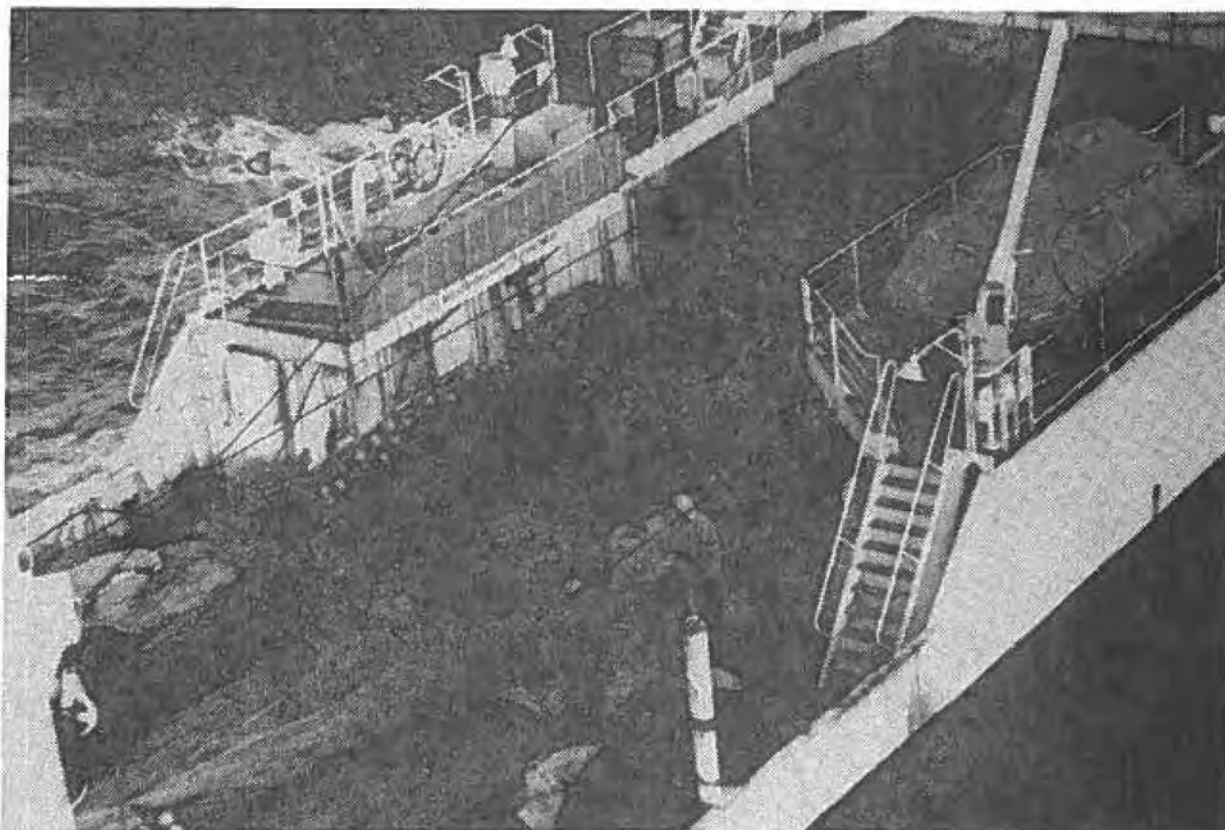
SØVÆRNS- ORIENTERING

Inspektionsskibet INGOLF med den tyske (BRD) hæktrawler på siden i Thorshavn havn.

Inspektionsskibet INGOLF opbringer trawler

Torsdag den 24. januar sendte inspektionsskibet INGOLF, som er under kommando af Færøernes Kommando, sin helikopter af sted for udførelse af fiskeriinspektion. Om bord var inspektionsskibets kontrolhold bestående af fiskeriofficeren og dennes assistent. Mål for inspektionsflyvningen var tre tyske (BRD) trawlere, som havde rapporteret, at de fiskede i et område ca. 60 sømil vest for øerne. Kontrolholdet blev først sat om bord i en hæktrawler fra Bremerhaven.

Kontrolholdet om bord i trawleren fotograferet fra INGOLFs LYNX-helikopter. (INGO FOT).

Ved maskemåling af trawl konstateredes det, at tre trawl, hvoraf de to havde været anvendt til fiskeri, havde masker, der ikke holdt de foreskrevne mindstemål. Efter samråd med Færøernes Kommando og politiet blev trawleren af INGOLF beordret til at følge med til Thorshavn, hvor politiet overtog trawleren.

Kontrolmåling af maskestørrelsen. (INGO FOT).

Dagen efter blev sagen behandlet ved retten i Thorshavn. Føreren af trawleren erkendte, at han havde fisket ulovligt og vedtog en bøde på kr. 20.000,00 plus konfiskation af ulovlige trawledele samt betaling af salær til beskikket sagfører. Retten i Thors-havn har ikke siden 1979 behandlet en sag vedrørende fiskeri med trawl med for små masker.

(INGO)

Søværnets Idrætslederpris 1984 uddelt

Søværnets Idrætslederpris kan af Inspektøren for Søværnet én gang årligt tildeles en idrætsleder eller instruktør, som gennem længere tid har ydet en indsats for idrætsudøvelsen på et eller flere af søværnets tjenestesteder.

På grundlag af en enig indstilling fra Søværnets Idrætskomité (IKO) har Inspektøren for Søværnet bestemt, at Søværnets Idrætslederpris for 1984 tildeles mekaniker Egon W.A.Persson tjenstgørende ved Teknikskolens Elektronikkursus.

Mekaniker Egon W.A.Persson har i flere år ydet en stor indsats for sejlsport, såvel tjenstligt som frivilligt, og herigen-nem medvirket til, at søværnet har opnået meget fine resultater i konkurrencer. Han har også ydet en stor indsats i selvforsvar, hvor han har været en stor hjælp i Søværnets Konstabelskoles ud-dannelse af MP-elever.

Prisen blev overrakt af Inspektøren for Søværnet i Nyholms Hovedvagt den 4. februar.

Fra prisoverrækkelsen i Nyholms Hovedvagt. (SVN FOT).

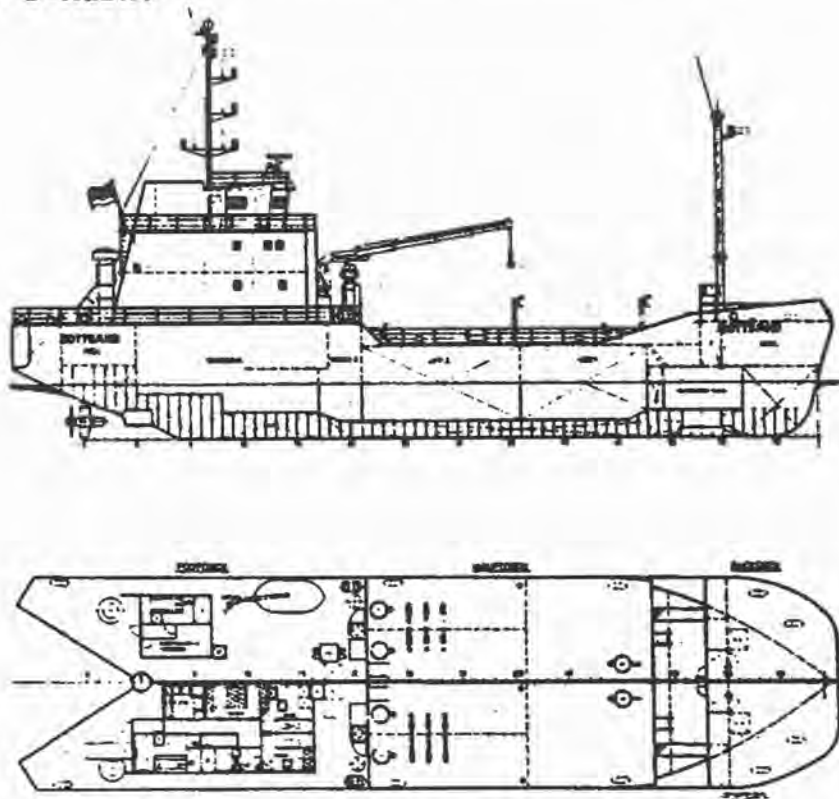
Til stede ved overrækkelsen var Søværnets Teknikinspektør, formanden for Søværnets Idrætskomité, chefen for Teknikskolens Elektronikkursus, lederen af Holmens Idrætsanlæg, gymnastiklærerne fra Søværnets Officerssskole, Søværnets Konstabelskole og søværnets gymnastiklærer ved Forsvarets Gymnastikskole.

Inspektøren for Søværnet gav ved overrækkelsen udtryk for sin store glæde ved, at der i søværnet fandtes ledere, som ud over almindelig tjenstlig idræt gav sig tid til at tage sig af idræt i fritiden, og at denne pris måtte animere endnu flere til at gå ind i idrætsarbejdet.

(IKO)

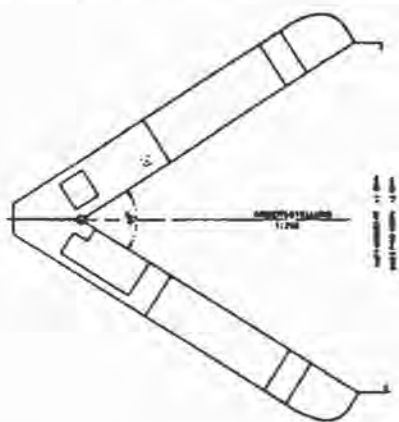
Nyt tysk (BRD) skib til bekæmpelse af olieforurening

Den 24. januar overtog Forbundsmarinen et i 1984 bygget skib til bekæmpelse af olieforurening bærende navnet BOTTSAAND. Skibet er bygget på Lühring-Werft på bestilling af kystdelstaterne Niedersachsen, Bremen, Hamburg og Schleswig-Holstein samt Trafikministeriet og Ministeriet for Forskning og Teknologi. Det har kostet ca. 12 millioner D-Mark.

Skitse af BOTTSAAND. Skibet er på 500 BRT, er 46,3 meter langt, 12,0 meter bredt og har en dybgang på 3,1 meter. Hovedmaskineriet er på 2 x 600 KW og hjælpemaskineriet på 2 x 150 KW. Maksimumfarten er på 10 knob. Lastetankkapaciteten er på 790 m³. Besætningen er på 6 mand.

Forbundsmarinen vil bemande skibet og anvender det som "opsamlingsskib" for olie og olieforurenede produkter fra flådens enheder og etablissementer. Skibet vil blive stationeret i Olpenitz an der Schlei, skriver Forsvarsttacheen i Bonn. Af den medfølgende pressemeddelelse fra Det tyske (BRD) Forsvarsministerium fremgår bl.a., at BOTTSSAND fremtræder som et meget bredt kysttankskib, der langskibs er delbart i to dele. Skroget kan åbnes ved en drejning af de to dele om en lodret akse ved hækken, hvorved der fremkommer en åben trekant med en åbningsvinkel på ca. 65° og en åbningsbredde på 42 meter. Mellem siderne dannet af skrogets to halv-

dele, bliver olien, uafhængigt af dens viskositet, presset sammen og opsuget gennem et opsamlingsanlæg, der er forbundet med et olieadskillelsesanlæg. Såvel for som agter er sådanne anlæg indbygget.

Skibets præstation er afhængig af olielagets tykkelse. Eksempelvis ved en fart på en knob og en lagtykkelse på to millimeter samler der sig i åb-

BOTTSSAND med lukket hæk og klar til olieopsamling.

ningen 140 m^3 i timen, der kan pumpes i skibets tanke. Vandmængden, der bliver opsuget med olien, bliver efter adskillelsen pumpet over bord. Herudover kan generende drivgods fjernes med skibets kran, der kan forsynes med grabbe.

Hver hækhalvdel er forsynet med skrueror, således at skibet i "lukket" tilstand fremtræder som et dobbeltskrueskib. I forskibet er anbragt dyser, med hvilke skroghalvdelene kan åbnes og lukkes. Gennem disse fire uafhængige anlæg er der sikret stor manøvreredygtighed såvel i lukket som åben tilstand. Hertil kommer, at det dieselelektriske anlæg, når det ikke anvendes til fremdrivning, har den fordel at kunne udnyttes til andre formål, som f.eks. brandpumper og andet elektrisk drevet grej, slutter pressemeddelelsen.

Indsats til bekæmpelse af olieforurening sker efter beslutning af en særlig "Einsatzgruppe" med repræsentanter fra "Bund" og delstater med sæde i Cuxhaven.

(FORATT/Bonn)

Sidste kadetter på "Langt togt"

Uddannelsen til officer i søværnet foregår for en stor dels vedkommende som teoriundervisning på Søværnets Officersskole, hvor der blandt andet undervises i fag svarende til den civile skibsføreruddannelse.

Det er dog helt nødvendigt, at kadetterne får praktisk erfaring, og uddannelsesforløbet indeholder derfor perioder til søs om bord på søværnets sejlene enheder. Dette er en væsentlig del af uddannelsen, idet kadetter af taktisk retning opnår den fornødne navigationssikkerhed, farvandskendskab, sømandskab og ikke mindst kendskab til forholdene og rutinen om bord i de operative enheder. Kadetter af teknisk retning opnår kendskab og erfaring i maskin- og maskinrumsfunktioner samt forholdene og rutinen om bord.

Skoleskibet FYEN under gang. (SVN FOT).

I den ordning, der nu er under afvikling efter indførelse af forsvarets nye uddannelsesstruktur, er den sidste kadetklasse den 1. januar gået til søs og har påbegyndt lang praktikperiode -

også kaldet "Langt togt" - på ca. 9 måneder.

Dette betyder for taktisk linie, at de modtager et indledende kursus på Søværnets Teknikskole, ABCD/SA-kursus, og derefter udkommanderes enkeltvis eller i små grupper til søværnets operative enheder. Dette indebærer for alles vedkommende en periode på Grønland eller Færøerne på mellem 8 og 18 uger, nogle på togt med missilbåde, korvetter og søopmålingsenheder, og to kadetter på 6 ugers togt med enheder fra den amerikanske flåde. Øvrige enheder er bl.a. SKA-bådene nr. 5, 6, 7 og 8 med en "ældre" kadet som fører. SKA-bådene indgår i Skoledelingen. Endelig bliver kadetterne på skoleskibet FYEN udchecket som vagtchefer.

For kadetter af teknisk linie er uddannelsesforløbet anderledes. Kadetterne er først på værkstedsskole, derefter kursus på Søværnets Havariskole, en uge på Danmarks Tekniske Højskole og en uge på studietur til industrivirksomheder. Efter sommerferien går disse kadetter på togt i sejlene enheder i 11 uger, hvoraf én kadet tilbringer 6 uger i den amerikanske flåde.

SKA 8 - een af de fire SKA-både, der indgår i Skoledelingen. (SVN FOT).

Der stilles fra kadetternes side store forventninger til "Langt togt", der som før nævnt varer 9 måneder. Her prøves teorien i praksis, og der stiftes nærmere bekendtskab med det job, de skal bestride som søofficerer.

Når praktikperioden er slut, vender kadetterne tilbage til Officerssskolen, og efter endnu et års uddannelse er de som nyudnævnte premierløjtnanter klar til at fungere som sektionsofficerer i flådens skibe.

De sidste kadetter af denne ordning er færdiguddannet i efteråret 1986. Dermed er den gamle A-officersuddannelse slut, og dermed bortfalder - desværre - begrebet "Langt togt", som har været et væsentligt led i kadetternes uddannelse til sømænd.

(SOS)

Glimt fra søværnets hverdag

Uddannelse i ABCD/SA-tjeneste foregår bl.a. ved Søværnets Teknikskole, ABCD/SA-kursus på Margretheholm.

Lækstopning. (SVN FOT).

Her ses glimt fra skrogbygningen i forbindelse med uddannelse i lækstopning og lænsning.

Lænsning med ejektor.
(SVN FOT).

(MST)

Vedligeholdelseskursus for Marinehjemmeværnspersonel

Marinehjemmeværnsdistrikt 1 (MHD-1) afholdt i weekenden 25.-27. januar vedligeholdelseskursus på Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus for sødivisionens instruktører og befalingsmænd.

Kurset afholdes normalt 2 gange årligt, og denne gang deltog 41 elever plus personel fra MHD-1s uddannelsessektion.

Formålet med kurset er i den taktiske træner at øve fartøjsførere og navigatører i radarsejlads og relativ bevægelse (investigering), samt at træne MHD-1s egne instruktører i opgaver i Surface Craft Direction (rådgivende kontrol). Kurset afvikledes tilfredsstillende i løbet af fredag og lørdag, og MHD-1s instruktører kunne således søndag formiddag planlægge den kommende Bededagsøvelse HAVGUS, medens fartøjsbesætningerne, en god del erfaring rigere, kunne rigge af og rejse hjem til deres respektive flotiller.

(TAS/AIS)

Kontaktarrangement ved Torpedostation Kongsøre

Den 29. november afholdt Torpedostation Kongsøre det årlige kontaktarrangement.

33 gæster fra militære og civile myndigheder, lodsejere ved torpedostationen samt håndværkere og leverandører var inviteret.

Man samledes først i stationens hyggelige pejsestue, før chefen for torpedostationen i filmsalen bød velkommen. Her orienterede chefen om året, som det var forløbet for torpedostationen siden sidste kontaktarrangement.

Programmet forsøges varieret mest muligt fra år til år, og denne gang var det sene kalendertidspunkt et vejræssigt usikkerhedspunkt for sejlads eller udendørs sight-seeing. Torpedostationen havde derfor henvendt sig til næstkommanderende ved Søværnets Våbenskole, der indvilligede i at holde et foredrag om torpedoen.

Et sådant foredrag kunne nok være søvndyssende, men foredragsholderen var en særdeles levende fortæller, og tilhørerne morede sig højlydt over de tilsatte krydderier samtidig med, at man inden for klassifikationsbegrænsningen fik et billede af tor-

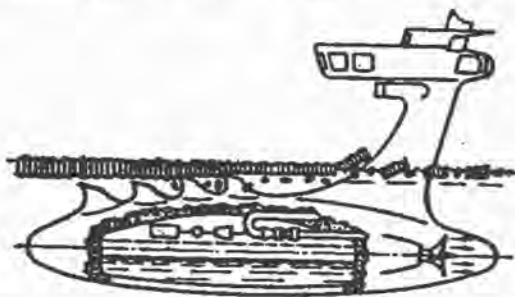
pedoen fra dens første spåde begyndelse til det nuværende og fremtidige teknologiske stade.

Et veloplagt selskab blev derefter beværtet med søværnets gode gule ærter med tilbehør. Gæsterne udtrykte glæde over dagen og forventning om gensyn til næste år.

(TOS KON)

Sovjetisk ubåds-isbryder

Ifølge pressebureauet APN har den sovjetiske opfinder V. Pikul foreslået, at fremtidens isbrydere bygges delvis som undervandsbåde. Alle hidtidige for-

Opfinderen Pikuls ide til ny isbryder

mer for isbrydere har arbejdet efter det princip, at de ved hjælp af deres let buede forstavn har mast sig op over iskanten og knust den med deres vægt.

Pikuls isbryder ligner en undervandsbåd, udstyret med et kæmpestort periskop, der glider hen over isfladen. "Periskopet" indeholder kommandobro, kahytter og opholdsrum, mens maskinen og andet udstyr er placeret i undervandsskroget. Isbrydningen foretages dels af den meget kraftige søjle mellem de to dele af skibet, dels ved hjælp af kraftige "tænder" ovenpå undervandsskroget, der af vandet presses op mod isens underside med et enormt tryk. Dette tryk kan dog elimineres ved hjælp af ballasttanke i undervandsskroget.

Når isen er mere end fem meter tyk, kan isbryderen ved skiftevis at tømme og fylde tankene bevæge sig op og ned i vandet og således "banke" sig vej gennem isen.

(APN)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet foretog den 12. februar overordnet inspektion af inspektionsskibet HVIDBJØRNEN under sejlads i Sundet.

Inspektionen, der udgik fra Langelinie, foregik i Sundets nordlige del.

Under forlægningen foretog Inspektøren for Søværnet en generel inspektion af HVIDBJØRNEN med gennemførelse af havariøvelser, øvelser med helikopter og demonstration af trawlerrulle, der alle blev afholdt med et godt resultat.

Efter endt inspektion returnerede HVIDBJØRNEN til Langelinie, hvor Inspektøren for Søværnet efter parade gik fra borde.

HVIDBJØRNEN afgik fra Flådestation Frederikshavn mandag den 18. februar til Færøerne for fiskeriinspektions- og stationstjeneste.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 19. februar Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn. I inspektionen deltog bl.a. Søværnets Taktikinspektør.

Formålet med inspektionen var at vurdere skolens aktiviteter og pålagte uddannelsesopgaver. Det blev fremhævet, at uddannelsen af søværnets kampinformationspersonel har første prioritet i den række af opgaver, som er pålagt kurset. Skolens lærere må på grund af den hastige udvikling, der sker inden for de tekniske hjælpemidler, kampinformationstjenesten betjener sig af, involveres i mange nye projekter, herunder STANDARD FLEX 300, og desuden deltage i adskillige arbejdsgrupper såvel nationale som allierede.

Inspektøren for Søværnet blev orienteret om en ny navigationssimulator, kaldet "TRACMAN", som er taget i brug ved uddannelse af vagtchefer. Udover at få præsenteret et radarbillede af et farvandsafsnit eller en havneindsejling, suppleres uddannelses-situationen med en visuel præsentation på en TV-skærm.

Om aftenen var inspektionsholdet inviteret til at deltage i skolens "pårørende-aften", der blev en stor succes. I forbindelse med fremvisningen af skolens faciliteter for pårørende blev der holdt foredrag af Frederikshavns borgmester, hr. V.Christensen, over emnet: "Frederikshavn nu og snart". Efter foredraget var der spørgetid og rundvisning, og der blev sluttet af med natmad.

Inspektøren benyttede lejligheden til den efterfølgende dag at aflægge besøg ved Kattegats Marinedistrikt, hvor der var orientering og rundvisning i de gamle og nye faciliteter; efter rundvisningen fik Inspektøren for Søværnet lejlighed til et kort møde, hvor flere aspekter omkring FOD CCIS blev taget op.

---ooOoo---

Flådestation Korsør har i 1984 haft 1110 havneanløb, deraf 833 danske orlogsskibe. De øvrige anløb fordeler sig på tyske, engelske, norske, hollandske, svenske, belgiske og civile danske enheder.

Antallet af anløb giver en stigning på 90 (8,8%) i forhold til 1983, hedder det i Flådestation Korsørs orienteringsmeddelelse.

---ooOoo---

Redaktionen af SØVÆRNS-ORIENTERING beklager trykfejlene i SVN-ORT nr. 4/85, hvor korrekturlæsningen grundet sygdom var mangelfuld.

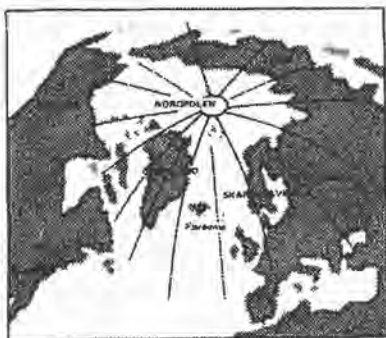
---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

En hollandsk styrke, bestående af fregatterne BLOYS VAN TRESLONG og KORTENAER (KORTENAER-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg i perioden 15.-18. marts. Chef for styrken vil være kommandør F.J.Haver Droeze om bord i BLOYS VAN TRESLONG. Chef for BLOYS VAN TRESLONG vil være orlogskaptajn J.C.Tempelarr. Chef for KORTENAER vil være orlogskaptajn H.W.van Vliet. Samlet besætning: 396 mand.

---ooOoo---

Udland kort

Det svenske skoleskib CARLSKRONA på togt til Østen.

Det svenske skoleskib CARLSKRONA afsejlede 11. december fra Karlskrona på togt til Østen. Togtet går via Middelhavet - Suezkanalen og Det indiske Ocean til Det indonesiske Øhav med vendepunkt på Bali. Besætningen er på 182 mand, heraf er 80 kadetter, 55 værnepligtige og 53 officerer, hvoraf sidstnævnte tal indbefatter lærere og instruktører. Om bord på CARLSKRONA medføres en hel del udstillingsmateriale tilhørende det svenske eksportråd. Materialet skal vises i de lande, skibet anløber, med det formål at støtte svensk eksport. CARLSKRONA ventes tilbage i Karlskrona 19. marts, hedder det bl.a. i artiklen i "SVERIGES FLOTTA".

---ooOoo---

Verdens første flyvende varslingshelikoptereskadrille oprettet.

Den britiske flåde har oprettet verdens første varslingshelikoptereskadrille (Airborne Early Warning Squadron), der har fået betegnelsen 849 og blevet stationeret på luftmarinestation Culdrose. Eskadrille 849 har fået leveret de første 2 helikoptere af typen SEA KING Mk 2 AEW, der forventes at blive suppleret med yderligere 6. SEA KING-helikoptererne vil blive udstyret med en modificeret version af THORN-EMI-SEARCHWATER-radar, der blev udviklet under et hasteprogram iværksat under Falklands-konflikten, heder det bl.a. i "MILITARY TECHNOLOGY".

---ooOoo---

PHALANX kortholds-antimissilsystem nr. 200 operativt.

Firmaet General Dynamics' Pomona Division har afsluttet installation og afprøvning af kortholds-antimissilsystemet PHALANX i destroyeren USS SPRUANCE. Systemet er nr. 200 i firmaets produktion. Over 100 enheder i den amerikanske flåde er nu armeret med PHALANX-systemet, og den britiske flåde har anskaffet et antal systemer til bl.a. hangarskibene af INVINCIBLE-klassen, skriver tidsskriftet "DEFENCE".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Øvelseskutteren KISSIVIK - i forgrunden gummibåden med de "nødstedte" og i luften inspektionsskibet FYLLAs LYNX-helikopter.

Sikkerhed til søs ved skipperskolen i Godthåb/Nuuk

Skipperskolen i Godthåb/Nuuk har udvidet sit pensum i faget "Sikkerhed til søs".

Udvidelsen omfatter et foredrag af inspektionsskibets pilot og en demonstration i optagning af personel fra redningsflåder, joller o.a.

Skipperskolen har således indledt et samarbejde med Grønlands Kommando, som stiller personel og helikopter til rådighed to til

tre gange om året. Samarbejdet kan meget vel komme begge parter til gode en dag.

Skolen uddanner fiskeskippere af 1., 2. og 3. grad, kystskippere og yachtskippere, og alle klasser overværer foredrag og demonstration.

Foredraget indeholder en kort briefing om LYNX'en og dennes besætning. Derefter oplyses om eftersøgningsmetoder, aktivt ved hjælp af radar eller passivt ved radiosignaler (VHF/HF - homing). Desuden klarlægges de forskellige situationer, hvor man kan få anvendelse for inspektionsskibenes assistance, såsom teknisk assistance, ombordsætning af lense/brandpumper, evakuering af personel m.m.

Til sidst forklares den mere praktiske del af selve optagningen/nedfiringen.

Efter foredraget sejler den grønlandske øvelseskutter KISSIVIK (tidligere SVN TEISTEN) ud i Godthåbsfjorden med de "nødstedte".

Helikopteren starter fra inspektionsskibet og pejler sig ved hjælp af radiosignaler fra kutteren ind på denne. Derefter samles to "patienter", som er instrueret under foredraget, op fra en jolle, der slæbes efter kutteren. Til sidst samles en nødstedt op fra en drivende gummibåd. Til tider anvender man også inspektionsskibets læge i forbindelse med demonstration af hoist med bære.

Alle eleverne er begejstrede for foredraget og demonstrationen, og det viser sig, at de færreste søfolk og fiskere er fuldstændig klar over, hvilke muligheder der kan tilbydes fra søværnet på Grønland.

(FYLL)

Inspektionsskibet INGOLF opbringer endnu en vesttysk trawler

Under stations- og inspektionsskibstjeneste ved Færøerne opbragte inspektionsskibet INGOLF den 14. februar en vesttysk trawler for fiskeri med trawl med for små masker. Trawleren blev af INGOLF ledsaget til Thorshavn, hvor føreren ved retten blev ikendt en bøde på 40.000 kroner.

Det er anden gang inden for tre uger, INGOLF har opbragt en vesttysk trawler for fiskeri med for små masker - og anden

Inspektionsskibet INGOLF med den vesttyske trawler på siden i Thorshavn havn. (INGO FOT).

gang siden 1979 retten i Thorshavn ikendte bøde for en sådan forseelse.

(INGO)

Inspektionsskibet INGOLF til fastelavnsfest i Tværå

I 1955 var korvetten THETIS inspektionsskib på Færøerne, og under et ophold i Tværå på Suderø i forbindelse med fastelavn ar-

Børn fra Tværå slår katten af tønden på INGOLFs helikopterdek (INGO FOT).

rangerede korvetten tøndeslagning for børn fra byen og fra omliggende bygder. Det blev en succes, som THETIS gentog året efter. Siden har inspektionsskibene på Færøerne holdt denne tradition vedlige.

Og i år - 30 år efter - opholdt inspektionsskibet INGOLF sig

i Tværrå i forbindelse med fastelavn, og traditionen tro blev der igen søndag eftermiddag arrangeret tøndeslagning på inspektions-skibets helikopterdek for 350 børn. Der blev uddelt præmier til tre kattekonger og -dronninger og til den flottest udklædte dreng og pige. Herudover var der søde sager i tønderne og hjemmebagte fastelavnsboller og kakao til alle.

(INGO)

Glimt fra Skoledelingens hverdag

Skoledelingen, som for øjeblikket udgøres af skoleskibet FYEN, fortsætter uddannelsen trods issituationen i de danske farvande. FYEN blev isforlagt til Flådestation Frederikshavn umiddelbart efter årsskiftet 84/85 for at sikre en kontinuerlig uddannelse af vagtchefelever og konstabelelever. Som erstatning for

Øvelsesfartøj manøvrerer fri af isen. (FYEN FOT).

øvelse SMALL PLAY 1/85, der blev aflyst på grund af issituationen, afholdt FYEN i uge 3 diverse øvelser sammen med inspektionsskibet BESKYTTEREN - under dennes forskole - med stort udbytte for begge parter.

Uddannelsen blev yderligere besværliggjort af et planlagt dokophold på 3 uger på Frederikshavns Værft. Dokopholdet medførte, at samtlige konstabelelever blev sendt til Søværnets Eksercerskole i Auderød for at fortsætte uddannelsen der. Samtidig assisterede depotskibet SJÆLLAND med uddannelsen af skoleskibets vagtchefelever, der gennemførte 2 ugers sejlene vagtchefuddannelse i indre

danske farvande med godt resultat til følge.

Efter dokopholdet er uddannelsen på skoleskibet FYEN blevet genoptaget i fuldt omfang, idet sejladsen primært har været indskrænket til at foregå i det nordlige Kattegat samt langs den jyske vestkyst. Uddannelsen blev i løbet af uge 7 midlertidigt afbrudt af et meningitis-tilfælde om bord. Den sygdomsramte, en konstabelelev, er nu atter mødt om bord og klar til at fortsætte sin uddannelse.

Mandag den 4. marts satte skoleskibet kursen mod varmere himmelstrøg, idet FYEN skulle aflægge uofficielt besøg i Gent 8.-11. marts.

(FYEN)

Forsvarsministeren og Fiskeriministeren på besøg på FYLLA i Danmarksstrædet

Forsvarsminister Hans Engell og Fiskeriminister Henning Grove ledsaget af afdelingschef i Forsvarsministeriet, kommandør E.H.Sørensen, og chefen for Inspektionsskibseskadren, aflagde besøg på inspektionsskibet FYLLA 20.-22. februar under udøvelse af fiskeriinspektion i Danmarksstrædet.

Formålet med besøget var, at ministrene ved selvsyn kunne danne sig et indtryk af de forhold, som fiskeriinspektionen udøves under i det barske vinterklima ved Østgrønland.

H. GROVE og HANS ENGELL
Forsvarsministeren og Fiskeriministeren på FYLLAs helikopterdek. (FYLL FOT).

Ministrene blev afhentet i Keflavik med FYLLAs helikopter og fløjet til FYLLA, der var på vej mod fiskefelterne på Dohrns Banke (midtvejs mellem Grønland og Island). Vejret var ret barsk med store søer. På grund af vejret var ceremoniellet reduceret til det mindst mulige. Chefen for FYLLA modtog Forsvarsministeren på helikopterdækket. Såvel Forsvarsministeren som chefen for FYLLA blev "overskyldet" af en sø, der ramte skibet. Det er nok første gang, at Forsvarsministeren er blevet modtaget med en "skylle".

FYLLA fortsatte forlægningen mod rejefeltet på Dohrns Banke, medens ministrene blev orienteret om inspektionsskibet og dets opgaver. Næste morgen var FYLLA i området og identificerede 5 reje-trawlere. På grund af det dårlige vejr var det ikke muligt at overføre et inspektionshold med gummibåd, hvorefter FYLLA påbegyndte forlægning mod Island for at flyve ministrene i land. Dagen efter var man begunstiget af bedre vejr, så det var muligt at tage afsked med ministrene på passende vis.

(FYLL)

FYLLA på besøg i Reykjavik

Som afslutning på et 84 dages langt togt ved Grønlands øst- og vestkyst aflagde FYLLA besøg i Reykjavik.

Fredag den 15. februar om formiddagen lagde skibet til kaj i tusmørket. På Island følger man "Greenwich Meantime", og det gav for FYLLA lidt skæv fordeling af lys og mørke.

Samme aften havde skibet arrangeret sammenkomst for gæster specielt indbudt gennem den danske ambassade. Gæsterne fik rig lejlighed til at høre om skibets mange opgaver og oplevelser under de nordlige himmelstrøg.

Lørdag og søndag var der med hjælp fra ambassaden arrangeret bustur for besætningen. Turen gik bl.a. til Thingvalla - Gullfoss - Geysir. Det fortælles fra en af turene, at en geyser, som ikke havde sprunget i 157 år, sprang netop den dag (!)

Søndag var afsat til en helt speciel fest. FYLLA havde inviteret 50 islandske børn til tøndeslagning om bord. En tradition,

Fastelavnsfest om bord i FYLLA. (FYLL FOT).

som er velkendt hjemme, men kun kendes et sted i det nordlige Island.

For at gøre det hele festligt havde velfærdsudvalget brugt det meste af to dage på at gøre tønder, køller m.m. klar.

Klokken 1600 mødte der 53 festligt udklædte børn på helodækket klar til tøndeslagning. Efter lidt instruktion af formanden

Tøndeslagning for børn i Reykjavik på FYLLAs helikopterdek. (FYLL FOT).

for Dansk Lærerforening gik de islandske børn rask til sagen og fik hurtigt gjort det af med de sildetønder, der var indkøbt og malet til lejligheden. Traditionen tro var der kroner samt præmier til kattekonger og -dronninger. Børnene blev derefter samlet i cafeteriet, hvor der blev serveret kakao og fastelavnsboller. Børnene underholdt med islandske sange, og efter den fine underholdning fik de en godtepose at gå hjem med. FYLLA havde med dette arrangement sikret sig en plads i mangt et islandsk barnehjerte.

Den 19. februar om aftenen afgik FYLLA efter et oplevelsesrigt besøg.

(FYLL)

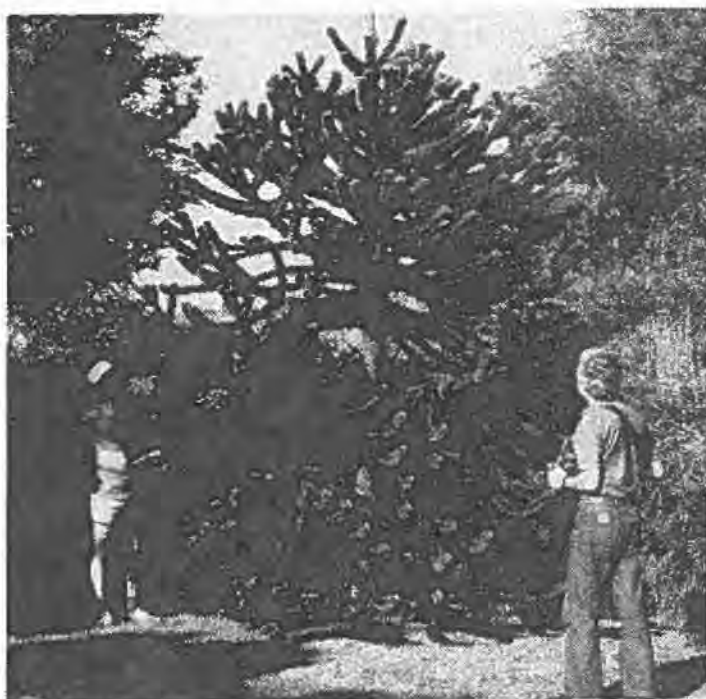
Træplantning på Holmen

Efter anmodning fra Landbohøjskolen, Arboretet i Hørsholm, blev der ultimo november 1984 plantet 73 træer på Holmen af den på vore breddegrader forholdsvis sjældne art ARAUCARIA ARAUCANA (abetræer). Træerne er produktet af nogle af de ca. 1000 frø, som Arboretet indsamlede under en ekspedition til Sydamerika i marts

1979. Indsamlingen fandt sted i Andesbjergene mellem 37 og 40 grader sydlig bredde.

Plantning af ARAUCARIA ARAUCANA på Holmen er et led i et forsøg på at få planterne til at vokse på østvendte kyster. Det er den kolde østenvind om vinteren, der er skyld i, at træerne har svært ved at overleve. Lykkes forsøget på Holmen, regner man med, at frø fra disse træer vil give nogle mere hårdføre planter. Da vandgennemstrømningen i jorden er en livsbetingelse for disse træer, var dette også et argument for at vælge Holmen som forsøgsområde.

ARAUCARIA ARAUCANA blev opdaget i Chile i 1790 og indført i England i 1795 af Archibald Menzies, som deltog i kaptajn Vancouvers rejser langs Amerikas vestkyst 1791-1795. I 1793 var Menzies inviteret med til en middag hos Guvernøren i Chile, og fik der serveret en slags nødder, som han ikke havde set før. Nogle af disses frø såede han om bord på DISCOVERER, og da han i 1795 vendte tilbage til England, medbragte han 5 levende planter. 2 blev plantet i Kew Gardens, det sidste gik ud i 1892.

ARAUCARIA ARAUCANA i Kommandantens have på Christiansø.

Herhjemme blev ARAUCARIA ARAUCANA første gang indført i 1855. Træer, der blev plantet i sidste halvdel af vort århundrede, bukkede alle under i kolde vintre. 2 træer i Hindsgavl Park ved Lillebælt blev et godt stykke over 10 meter høje, inden de gik ud i vintrene 1940-42.

I dag findes der nogle enkelte eksemplarer, som er ca. 40 år gamle. Det smukkeste og det frodigste findes i Kommandantens have på Christiansø. Det største

eksemplar står i en have på Blangstedgårdsvej i Odense og er 9 meter højt med en stammeomkreds på 1 meter, træet er plantet i 1944.

(FLS KBH)

Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg

Chefen for Søværnets Materielkommando har pr. 1. marts efter overstået valghandling nedsat Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg med følgende sammensætning:

Kommandør Chr. Simonsen, formand
Værkmester Arne Haugaard, arbejdsleder
Kaptajnløjtnant Jørn Erik Larsen, arbejdsleder
Mekaniker Benny Lohmann Jensen, sikkerhedsrepræsentant
Maskinarbejder Bent Helligsøe Heinig, sikkerhedsrepræsentant
Materielmester Kurt Nielsen, suppleant
Værkmester John Møller, suppleant
Bådebygger Gert Nielsen, suppleant
Specialarbejder John Rungsted, suppleant.

Til orientering gives hermed en kort gennemgang af hovedsikkerhedsudvalgets opgaver og beføjelser.

Hovedsikkerhedsudvalgets opgave er at planlægge og koordinere sikkerhedsudvalgenes arbejde og at rådgive chefen for Søværnets Materielkommando.

Hovedsikkerhedsudvalget beskæftiger sig ikke med egentlig militærtjeneste.

Arbejdsformen bliver ligesom i sikkerhedsudvalgene, at hovedsikkerhedsudvalget udstikker opgaverne og målene og tager de mere principielle beslutninger.

Arbejds miljøinspektøren skal som sagsbehandler dels klare rutineopgaverne, dels sagsbehandle og fremskaffe det nødvendige grundlag for hovedsikkerhedsudvalgets beslutninger.

Hovedsikkerhedsudvalget kan trække på faglig bistand fra hele forsvaret, herunder sagsbehandlere i Søværnets Materielkommando og forsvarets bedriftssundhedstjeneste. Det er endvidere muligt at rette spørgsmål til de myndigheder, der berøres af hovedsikkerhedsudvalgets sagsbehandling, f.eks. Forsvarskommandoen, Forsvarets Materielintendantur, Forsvarets Bygningstjeneste o.s.v.

Endelig kan der i sager af fælles interesse samarbejdes med hæren og flyvevåbnet, som også opretter hovedsikkerhedsudvalg fra marts 1985.

Hovedsikkerhedsudvalget har som rådgiver for chefen for Søværnets Materielkommando gode muligheder for at påvirke og for-

bedre arbejdsmiljøet i søværnet bortset fra den egentlige militærtjeneste. De råd, hovedsikkerhedsudvalget giver, vil normalt blive fulgt. Det er naturligvis en forudsætning, at der er dækning for hovedsikkerhedsudvalgets råd i arbejdsmiljølovgivningen.

Hovedsikkerhedsudvalget er ikke bundet af noget budget. De midler, der er nødvendige for arbejdsmiljøvirksomheden, skal tilvejebringes af dem, der har ansvaret for at løse de opgaver, som hovedsikkerhedsudvalget rådgiver om. Hovedsikkerhedsudvalget vil i den forbindelse kunne tilråde, hvor hurtigt opgaverne skal løses.

En forudsætning for, at hovedsikkerhedsudvalget kan løse sine opgaver er en aktiv medvirken fra sikkerhedsgrupperne og sikkerhedsudvalgene. Det er disse, der skal pege på de problemer, hovedsikkerhedsudvalget skal tage op.

Der må derfor være en effektiv kommunikation mellem hovedsikkerhedsudvalget og sikkerhedsudvalgene.

På samme måde må hovedsikkerhedsudvalget have en effektiv kommunikation med de chefer, ledere og sagsbehandlere, der skal løse de problemer, hovedsikkerhedsudvalget rådgiver om.

Dette skal ske inden for de rammer, der sættes af forsvarets normale ansvars- og kompetencefordeling.

Der er derfor behov for at udvikle procedurer og samarbejdsformer, der sikrer

- fuld forståelse af opgaverne på alle niveauer,
- vilje til at løse opgaverne,
- effektiv sagsbehandling.

Det er hovedsikkerhedsudvalget, der skal løse denne opgave. Hovedsikkerhedsudvalgets udsigt til succes afhænger derfor af, at det udviser

- faglig dygtighed,
- takt,
- respekt for de mennesker, chefer, ledere og ansatte, som berøres af dets rådgivning.

Det er i den forbindelse nødvendigt at forstå, at selv om mennesker normalt er positive over for sikkerhedsarbejdet, så opleves det også som en arbejdsmæssig belastning.

Det er derfor lige så væsentligt at få mennesker til at forstå og acceptere deres eget ansvar for egen og andres sikkerhed som at lave konkrete forbedringer. Den sikkerhedshjelm, der hænger på knagen, er lige så nytteløs som ingen sikkerhedshjelm.

Sikkerhedsorganisationens egentlige opgave er:

- At få den, der er udsat for en risiko, til at erkende risikoen,
- at få den, der har erkendt en risiko, til enten at løse problemet selv eller kommunikere det til en, der kan, og
- at få den, der kan løse problemet, til at gøre det.

Før man kan begynde på den opgave, må man imidlertid først have organisationen og procedurerne på plads. Organisationen er nu fastlagt, men der mangler stadig procedurer på en række områder. Det vil derfor være noget, før hovedsikkerhedsudvalget for alvor kan begynde at løse sine opgaver.

(SMK)

"Sejlernes Ø"

I 1975 indgik Københavns Sejlunion (KSU) og Danmarks Motorbåds Union København (DMUK) et 10-årigt lejemål med Forsvarsministeriet om benyttelse af Flakfortet.

Fortet var da i en meget dårlig forfatning, og der forestod et kæmperestaurationssarbejde blot med at rydde op og få istandsat toiletter og dækmoler.

Samtlige klubber, som er tilsluttet de 2 organisationer, fik tilbudt lokaler på fortet mod selv at sætte dem i brugbar stand.

Man ansøgte Københavns Kommune om et tilskud til projektet og fik bevilget 50.000 kr. til materialer, idet arbejdet skulle udføres gratis af klubbernes medlemmer.

Men til trods for, at alle kunne se, at der foregik en restaurering, forekom der stadig nye tilfælde af hærværk: Ruder, der netop var sat i, blev knust, låse og døre smadret, og selv så vigtig en installation som en nødtelefon blev flere gange misbrugt og til sidst fjernet.

Først ved ansættelsen af en fastboende vagtmand blev der sat en stopper for dette.

Der blev nu indrettet restaurant og toiletter, og elektricitetsforsyningen blev bragt i orden.

Voldsomme efterårsstorme havde over en årrække anrettet stor skade på selve fortets overflade. Sten var skyllet i kanalen sammen med en kanonstillings fundament, og sand fra den nordvestlige side af fortets overflade var bortblæst, således at en stor del af skrænten lå ubeskyttet hen uden bevoksning. Der plantedes derfor

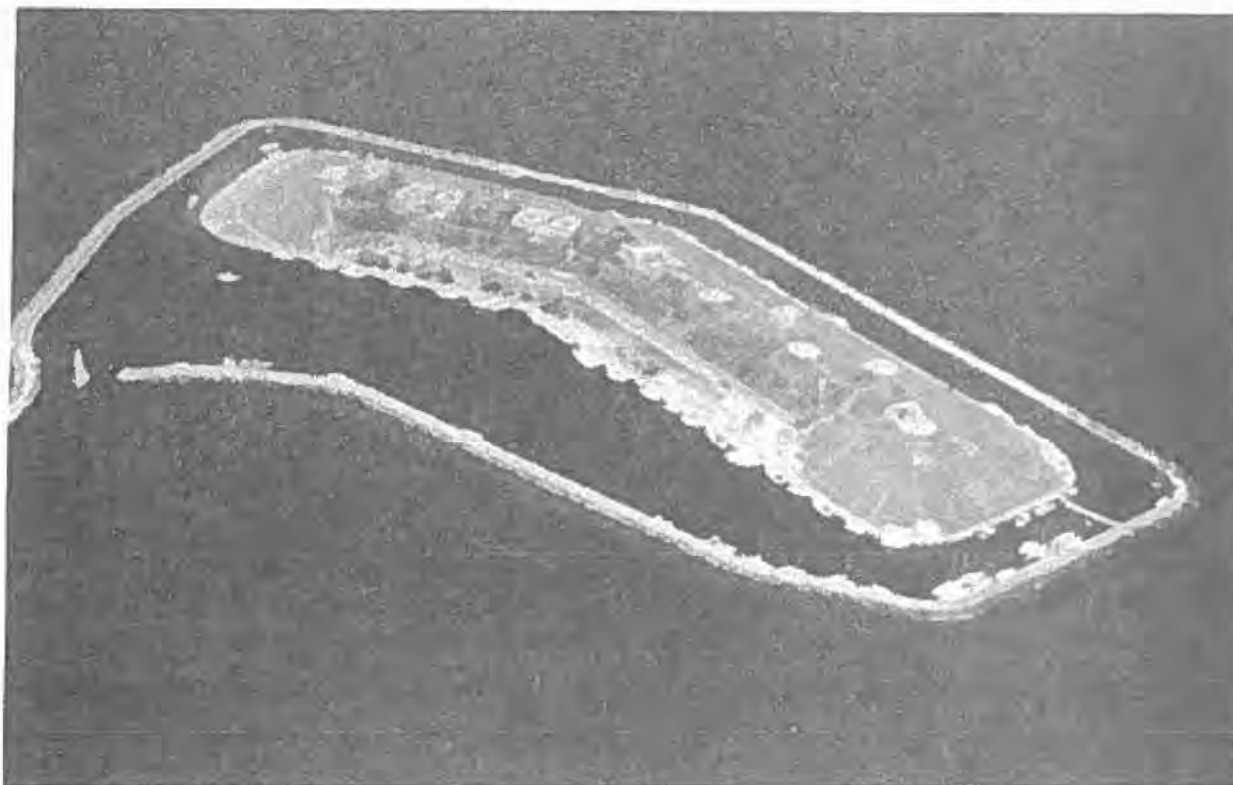
ca. 1800 buske på de nordlige skrænter for at holde på sandet.

Men molerne var fortsat defekte, og nye efterårsstorme nedbrød stadig skrænter og fort. I 1981 blev der 2 steder slået hul i vestmolens bølgeskærm.

En beregning viste, at det ville koste 9 millioner kroner at foretage den mest nødvendige udbedring af molerne, og det blev klart for KSU og DMUK, at der måtte gøres noget særligt for at redde fortet.

I 1980/81 kontaktedes mange organisationer og myndigheder, såsom Friluftsrådet, Københavns Kommune, Dansk Ornithologisk Forening, Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen, Arbejdsgruppen til bevaring af Københavns Befæstning, Skovstyrelsen, som administrerer flere forter i København, og Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse om Flakfortets fremtid.

På Friluftsrådets initiativ stiftedes den 2. juni 1982 den selvejende institution Flakfortet af KSU, DMUK og Friluftsrådet, som alle er repræsenteret i dens bestyrelse. Institutionens formål er at bevare og udbygge Flakfortet som støttepunkt for friluftslivet i hovedstadsområdet i almindelighed og søsporten i særdeleshed under skyldig hensyntagen til fortets kulturhistoriske værdi.

Sejlernes Ø - Flakfort. (Den selvejende institution Flakfortet).

Fredningsstyrelsen, Forsvarsministeriet, Københavns Kommune og Arbejdsgruppen til bevaring af Københavns Befæstning indvilliger i at lade sig repræsentere som observatører i institutionens bestyrelse.

I 1982 ydede Forsvarsministeriet en værdifuld indsats ved støbning og pålægning af "låg" på molernes sænkekasser. Sideløbende og med støtte fra tipsmidler udarbejdes et projekt for fortets istandsættelse.

I 1983 påbegyndes det store arbejde med henblik på en sikring af molerne. De bortskyllede granitblokke erstattes med støbte betonkonstruktioner. Arbejdet er fortsat i 1984, og såvel støbningen af betonkonstruktionerne som deres udlægning og restaureringen af selve fortet udføres som beskæftigelsesprojekt under Københavns Kommune.

Fra mange sider er der ydet støtte.

Miljøministeriet har bevilget tipsmidler, A.P.Møller-fonden har givet støtte til støbearbejdet, og Tuborgfonden har givet støtte til retablering af EL-kablerne til øen. Københavns Kommune har bidraget med beskæftigelsesmidler, og Havnevæsenet har stillet materiel og faciliteter til rådighed.

Den altafgørende opgave i de nærmeste år vil fortsat være en sikring og renovering af fortet.

På længere sigt kan bygningerne indrettes til glæde for ikke alene sejlerne, men også til undervisningsbrug, udstillinger m.v., således at skoleelever, organisationer, pensionister m.fl. kan få glæde af det særlige miljø på det gamle fort. Men naturligvis vil frem for alt sejlerne og deres organisationer have et støttepunkt af stor værdi.

For at løse disse opgaver er det nødvendigt, at der skaffes økonomiske midler.

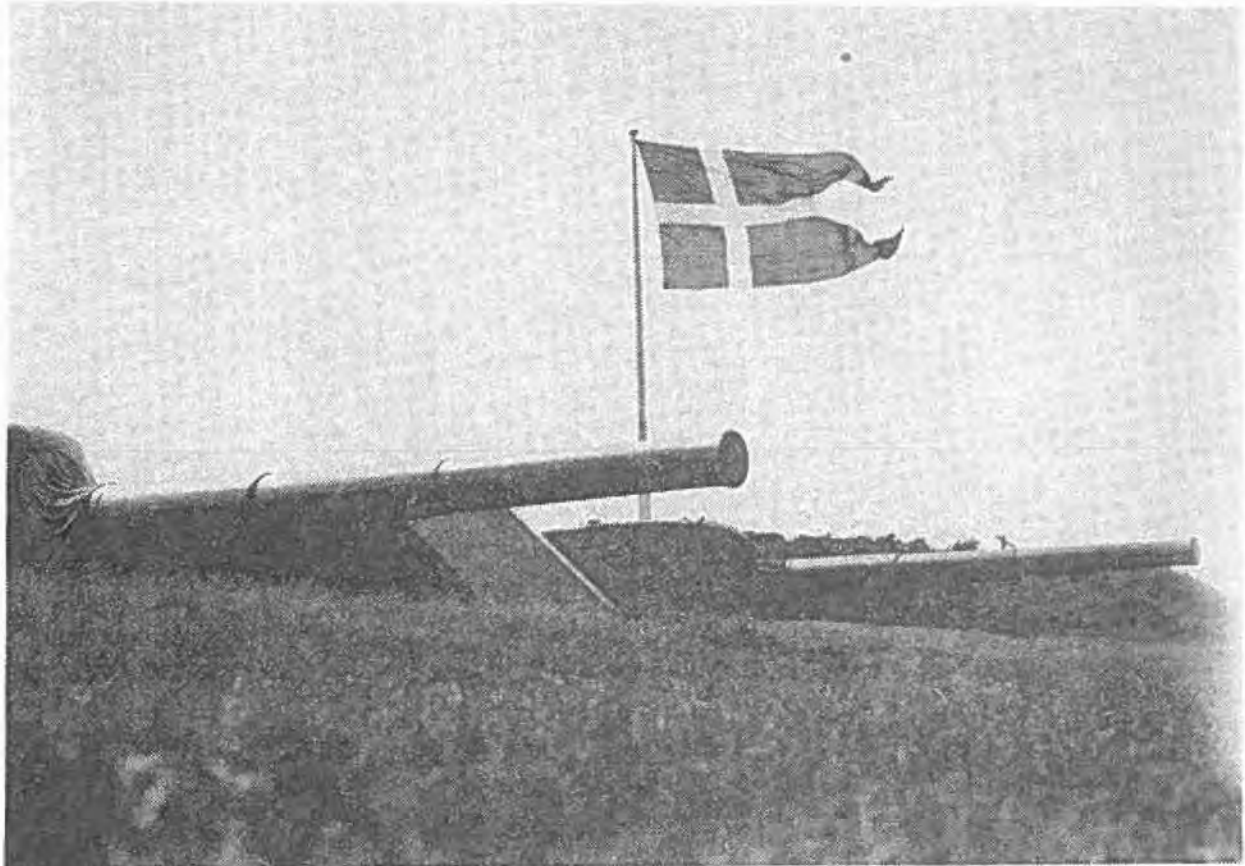
Sejlerne og andre brugere bidrager ved betaling af havnepenge, som ubeskåret anvendes til istandsættelsesarbejder.

Det er institutionens håb, at andre vil bidrage til bevaring af fortet - også som et vigtigt nationalt minde om en epoke i Danmarks historie - et perspektiv, der har fået særlig aktualitet med bestræbelserne på at frede og restaurere de øvrige gamle forter, Trekroner og Middelgrunden.

(Den selvejende institution Flakfortet)

Flakfortets historie

Flakfort blev bygget i tiden fra 1910 til 1916 på en kunstig ø på den nordvestlige del af Saltholms Flak, ca. 4 km nordvest for Saltholm.

21 cm batteri på Flakfort. Ca. 1935. (Det kongelige Bibliotek).

Fortet havde til opgave:

- 1) at hindre et bombardement af København,
- 2) at beskytte Københavns Nordlige minespærring i Hollænderdyb,
- 3) at hindre fjendtlige enheders indtrængen i Hollænderdyb og Flinterenden.

Det er et aflangt femkantet, kasemateret fort, der er omgivet af en ca. 20 meter bred og ca. 3 meter dyb våd grav. Fundamentet blev opbygget som på Middelgrundsfort med den forskel, at der ved bygningen af Flakfort kun blev brugt sænkekasser af armeret beton. Vanddybden er ca. 5 meter. Indsejlingen til forhavnen er i dækmolens sydvestlige hjørne, og den var forsynet med en kædespærring. Fortgraven kunne flankeres fra to kaponierer af jernplade, der blev anbragt på betonfundamentet midt i graven i den-

nes nordøstlige og nordvestlige hjørner. Fortbygningen blev opført efter de samme principper som Middelgrundsfortet, men fredskasernen er kun i en etage, og som følge af fortets form blev skytset opstillet på linie med primær skudretning mod nord. I strubens stumpe vinkel blev der bygget en strubekaponiere, der kunne beskyde kajgaden og forthavnen.

Bestykningen bestod i 1918 af:

4 stk.	29 cm	haubitz
6 stk.	21 cm	kanon
4 stk.	120 mm	kanon
4 stk.	75 mm	kanon
1 stk.	75 mm	kanon i luftaffutage
2 stk.	47 mm	kanon i luftaffutage
4 stk.	37 mm	kanon
16 stk.	8 mm	rekylgeværer.

Fortet højste kommando i slutningen af 1915 og var herefter som det mest moderne og bedst armerede fort altid i første krigsberedskab og næsten altid bemanded, indtil det strøg kommando i 1957.

Flakfort skulle oprindeligt have været armeret med moderne franske haubitzer, men i 1915 blev de, inden leveringen havde fundet sted, beslaglagt af den franske regering, og det blev derfor nødvendigt at ombygge 4 stk. 29 cm jernkanoner til haubitzer i lighed med de 16 stk., der allerede var blevet ombygget til Charlottenlundfort og Taarbækfort. Flakfort blev overtaget af marinen i 1932, og i 1935 blev der indrettet en artillericentral. Den 9. april 1940 løsnede Flakfort som det eneste af Kystdefensionens værker nogle løse varselsskud mod 6 tyske flyvemaskiner, der fløj over fortet. Den 16. april besatte den tyske værnemagt fortet og holdt det fuldt kampklart under hele krigen. Briskene til 21 cm kanonerne blev ændret, så alle kanonerne kunne skyde sydover, der monteredes 4 stk. moderne tyske 88 mm antiluftskyts, og i 1942 blev fortets 4 stk. 120 mm kanoner flyttet til et batteri nord for Løkken. Fortet blev overtaget af Kystdefensionen den 23. maj 1945 i fuld kampklar stand. Året efter blev de fire 29 cm haubitzer fjernet, og man begyndte at montere 20 mm antiluftskyts. De tyske 88 mm kanoner blev fjernet i 1950-51, og der blev opstillet to batterier på hver 3 stk. dobbelte 40 mm kanoner. Det svære luftskyts, 4 stk. 105 mm kanoner, blev monteret i 1951-55, men på trods af disse moderniseringer strøg fortet kommando i 1957. Fra

1965 til 1968 benyttede flyvevåbnet fortet som station for Eskadrille 541 (HAWK-Esk), mens Middelgrundsfort blev bygget om. Herefter lå fortet ubenyttet hen, indtil der i 1975 blev sluttet en aftale mellem Forsvarsministeriet og Københavns Sejlunion om leje af fortet til lystbådehavn; men indtil da blev fortet udsat for et meget omfattende og systematisk hærværk, hvor næsten alt af værdi blev fjernet.

(OK P.T.Christensen fra
"Kystartilleriforeningen
gennem 75 år")

Indland kort

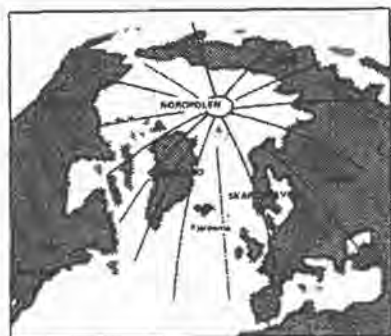

F l å d e b e s ø g

Det tyske (BRD) hjælpeskib WALTER VON LEDEBUR aflægger rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 21. marts til 2. april. Chef for WALTER VON LEDEBUR vil være skibsfører H.Bittermann. Samlet besætning: 27 civile.

---ooOoo---

Udland kort

Nyt svensk A/S-våbensystem præsenteret.

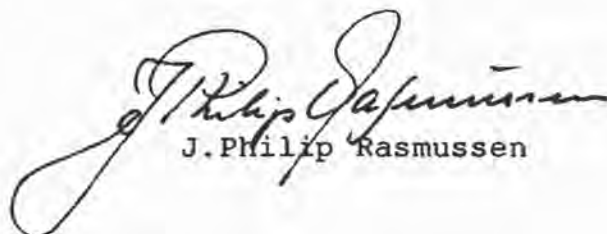
Svensk industri har sammen med det nye SAAB-missil præsenteret det nye A/S-våbensystem ELMA for et internationalt forum.

Våbensystemet er udviklet for bedre at kunne beskytte svensk territorialfarvand mod indtrængende undervandsfartøjer.

Det nye våbensystem består af 4 morterenheder med hver 9 rør, som er i stand til at affyre salver af A/S-granater i et antal af 9, 18, 27 eller 36.

Mortererne er fremstillet af rustfrit stål, og hvert rør har sit eget elektriske affyringssystem. Mortererne er fastmonteret på dækket med en udgangsvinkel på 30°. Der er mulighed for at variere bredden af nedslagsdiagrammet ved en simpel indstil-

ling før affyring afhængig af sikkerheden med hensyn til målets position. Rækningen er 250-300 meter, og granatens vægt er 4,2 kg og diameter 100 m/m. Granaten har sprængkraft nok til at gennem-bryde en toskroget undervandsbåd, skriver tidsskriftet "MARITIME DEFENCE".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Chefen for Forsvarets operative Styrker, Generalalløjtnant Rye-Andersen, under stabsbriefing.

Øvelse WINTEX-CIMEX 85

Øvelse WINTEX-CIMEX 85 er nu afsluttet. Øvelsen, der gennemføres hvert andet år, blev afholdt i perioden 26. februar - 13. marts.

Øvelsen er en stabs- og signaløvelse, hvor der ikke indgår skibe, fly eller egentlige hærenheder, men alene stabe med tilhørende signalmidler.

Øvelsen er en rent konstrueret procedureøvelse, der har til formål at øve NATOs myndigheder, såvel civile som militære, sammen med respektive nationers civile og militære myndigheder i procedurer og planer i forbindelse med krisestyring samt overgang til krigsforhold, herunder proceduremæssig afprøvning af forskellige forsvarsplaner.

I Danmark omfattede øvelsesdeltagelsen stort set alle totalforsvarets komponenter, på den civile side med en deltagelse strækkende sig fra regionsniveau til en række ministerier. Forsvarsministeren aflagde besøg i Forsvarschefens Kommandocentral, hvor han fik en orientering om øvelsens karakter og indhold set med forsvarets øjne.

Ved øvelsens afslutning udsendte chefen for Forsvarsstaben en tak til alt deltagende dansk personel for en helhjertet indsats. En speciel tak blev rettet til det frivillige personel, uden hvis deltagelse en så stor øvelse kun vanskeligt kunne have været gennemført.

(FST)

Bryllup om bord i inspektionsskibet INGOLF

Inspektionsskibet INGOLFs A-besætning har i et år haft 8 kvindelige konstabler til tjeneste om bord. En af disse har i omkring et halvt år været forlovet med en mandlig kollega om bord. Under inspektionsskibets tjeneste ved Færøerne i februar henvendte

Inspektionsskibet INGOLF i grønlandske farvande.
(SVN FOT).

parret sig til skibets næstkommanderende og spurgte, om det mon kunne lade sig gøre at blive viet om bord af skibschefen. Sagen blev undersøgt, og det konstateredes, at en skibschef kan afholde gudstjenester om bord og i forbindelse hermed foretage både dåb og begravelse, men ikke vielse. En vielse skal i givet fald foretages af en præst.

Parret var indforstået med at lade sig vie om bord af en orlogspræst, og da Inspektøren for Søværnet havde givet sin tilladelse til, at vielsen kunne finde sted, gik inspektionsskibet i gang med at træffe de nødvendige forberedelser hertil. Inspektionsskibseskadrens orlogspræst, som erklærede sig villig til at vie parret, sørgede for, at de kirkelige tilladelser blev indhentet. Bl.a. skulle biskoppen over Københavns stift give sin tilladelse til, at vielsen fandt sted uden for et offentligt kirkerum.

INGOLF afgik midt i februar til tjeneste på Grønlands østkyst, og den 6. marts blev orlogspræsten - bl.a. medbringende brudebuketten fra Danmark - afhentet i Reykjavik af skibets helikopter.

Vielsen var planlagt til at finde sted fredag den 8. marts under forlægning fra fiskeriinspektion i Danmarksstræde til Reykjavik, hvortil inspektionsskibet havde planlagt et forsyningsmæssigt anløb. På grund af stærk storm og orkan i området måtte vielsen imidlertid udsættes en dag, til INGOLF nåede roligere vande.

Vielsen fandt således sted om formiddagen lørdag den 10. marts om bord i INGOLF under forlægning mod Reykjavik i den islandske Faxe Fjord. Skibets hangar var indrettet som kirkerum, og alle, som ikke var på vagt, var mødt op for at deltage i den kirkelige handling. Til tonerne af Mendelssohn's bryllupsmarch førte skibschefen klokken 0930 den vordende brud op ad kirkegulvet til alteret, og orlogspræsten forestod herefter vielsen ganske i overensstemmelse med det almindelige folkekirkelige ritual, en usædvanlig og smuk højtidelighed.

Efter gudstjenesten blev der afholdt en mindre reception for brudeparret, og ved ankomst Reykjavik kort tid efter afholdtes i hangaren bryllupsmiddag med deltagelse af hele besætningen. Middagsfestlighederne afsluttedes med, at de nygifte traditionen tro dansede brudevals.

Skibets VIP-lukaf blev naturligvis på bryllupsnatten stillet til rådighed for de nygifte.

Fra bryllupsmiddagen i skibets hangar. (INGO FOT).

Det er første gang i Flådens historie, at to besætningsmedlemmer er blevet viet til søs i et orlogsskib. Begivenheden blev hurtigt kendt i Reykjavik via islandsk TV og presse, og de nygifte var genstand for megen opmærksomhed. Bl.a. modtog de blomster af de to toldere, som rutinemæssigt kom om bord i inspektionsskibet efter ankomst til Reykjavik, og dagen efter vielsen blev de genkendt under et kort besøg på et af byens luksushoteller, og straks fik de tilbudt hotellets brudesuite - ganske gratis.

Men når INGOLF 14. marts afsejler fra Reykjavik, går livet om bord videre i sin gamle, vante gænge - uden særlig hensyntagen til de nygifte. *af INGO var Poul Schønner*

(INGO)

Marinekaserne København fylder 75 år

Marinekaserne København, tidligere benævnt Søværnets Kaserne, fylder den 20. juni 1985 75 år, regnet fra det tidspunkt, den første chef, daværende kommandør Henrich Konow, tiltrådte som kommandant under chefen for Orlogsværftet.

Oprindeligt lå Søværnets Kaserne i Søkvæsthuset, men da dette ophørte som kaserne i 1884, blev mandskabet indlogeret i kaserne-

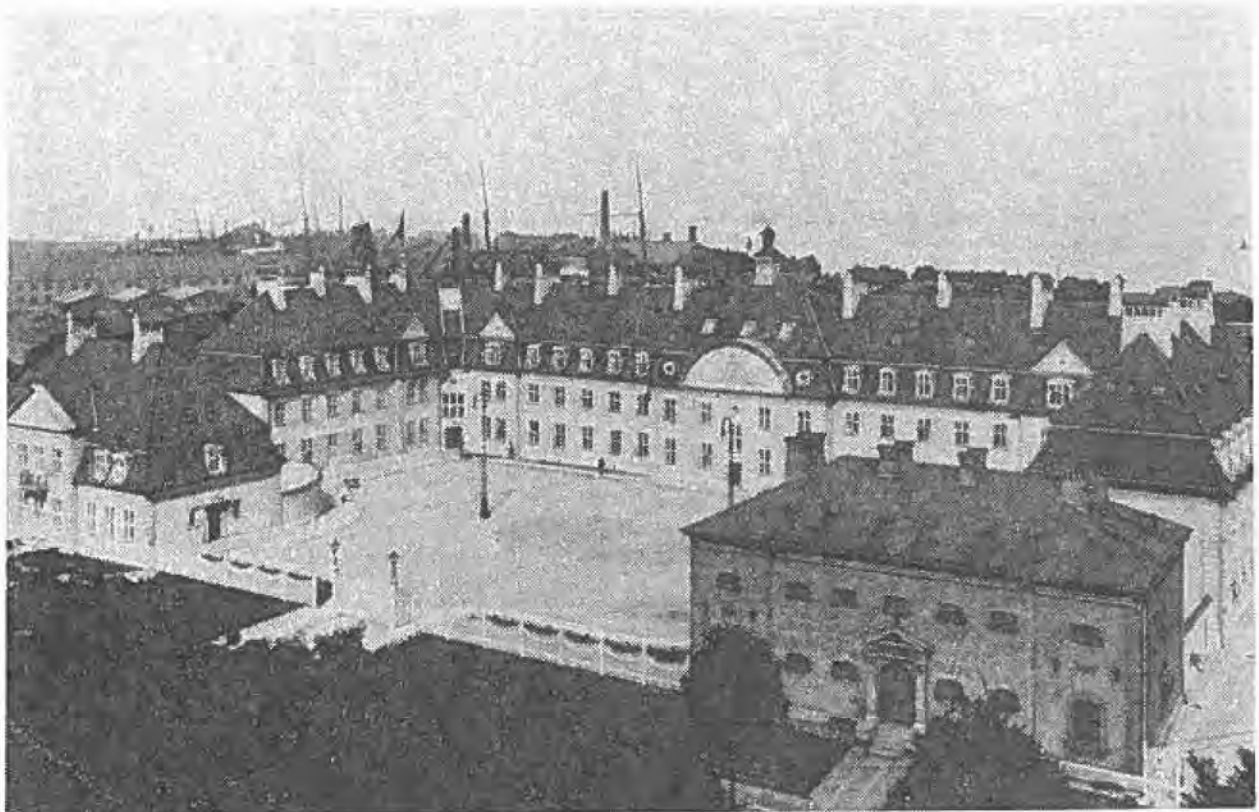
skibe under primitive forhold.

I 1905 udarbejdedes et projekt, som skulle ombygge Planbygningen bag Mastekranen til kaserne ved at forlænge den og forhøje den med en etage. Dette ville have knust Mastekranens arkitektur fuldstændigt, og ved finansudvalgets besøg på Holmen i marts 1907 blev projektet opgivet, og det blev bestemt, at der skulle udarbejdes forslag til en nybygning i Sixtus vold.

Dette projekt blev udarbejdet af arkitekt Birkmand, og arbejdet blev udført under overledelse af kaptajn Hedemann i tidsrummet april 1908 til juni 1910, formedels et beløb på 475.000 kr.

Ved byggeriet tog man tilbørligt hensyn til den smukke Nyholms Hovedvagt og valgte et trefløjet bygningsanlæg vigende ind i volden, og med vagten liggende omtrent midt for den åbne gård mellem de tre længer.

Som en pendant til den ældre arrestbygning syd for vagten opførtes en administrations- og officersbygning.

Marinekaserne København fotograferet fra Mastekranen. Forrest til højre på billedet ses arrestbygningen. (SVN FOT).

Indretningen af kasernen var efter datidens normer moderne og vellykket, med venlige og luftige rum. Mandskabet sov i hængeskøjer på de store sovesale. Senere blev hængeskøjerne skiftet ud med kasernesenge, og i slutningen af 60'erne blev der foretaget en større indvendig ombygning, hvor bl.a. de store sovesale blev

ombygget til 4-mands lukafer; der blev indrettet tidssvarende bade- og toiletfaciliteter og et fritidsområde med filmsal, bordtennisrum, fotorum m.v.

Derefter blev "blusset" skruet noget ned med tildeling af økonomiske midler til vedligeholdelse, således at der forekom en vis nedslidning af kasernen indtil 1982, hvor man påbegyndte en omfattende sanering, som afsluttes her i 1985. I forbindelse med saneringen er der blevet indrettet 28 værelser til brug for stam-personel m.fl. under kursus i København. Værelserne er af en rimelig standard og benyttes flittigt til det anviste formål.

Jubilæet markeres den 20. juni med bl.a. en reception for særligt indbudte.

(MKS KBH)

30-årsdag for ministrygeren ALSSUNDS første kommandohejsning

Den 5. april er det 30 år siden der blev hejst kommando i ministrygeren ALSSUND for første gang.

Ministrygeren ALSSUND blev bygget ved Hildebrandt Drydock Co. Kingston, New York, USA. Kølen blev lagt den 24. september 1952,

Ministrygeren ALSSUND under gang.

og søsætningen fandt sted den 1. april 1954. Minestrygeren ALS-SUND var den anden minestryger af en serie på otte, som blev bygget i USA i forbindelse med Mutual Aid Programmet.

Den 5. april 1955 blev kommandoen hejst i New York med kaptajnløjtnant Svend Arne Piil som chef. I den efterfølgende tid foretoges prøve og installationssejladser i området ved New York og Norfolk. Den 19. august 1955 afsejledes fra Norfolk, for via Bermuda og Den engelske Kanal at forlægge til Holmen, som blev anløbet den 9. september 1955. Fra denne dato og indtil 30-årsdagen har minestrygeren ALSSUND sejlet de danske og nordeuropæiske farvande tynde.

ALSSUNDS våbenskjold.

klassen er det besluttet at levetidsforlænge 3 stk. Minestrygeren ALSSUND er ikke blandt disse 3.

I rødt en foroven af tre sølv elleblade og forneden af en sølv mølle ledsaget sølv strøm.

Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Sundet er gengivet ved en heraldisk strøm og i øvrigt individualiseret ved ellebladene, som henviser til en fortolkning af navnet Als, og ved møllen, der symboliserer Dybbøl mølle, som ligger på sundets anden side.

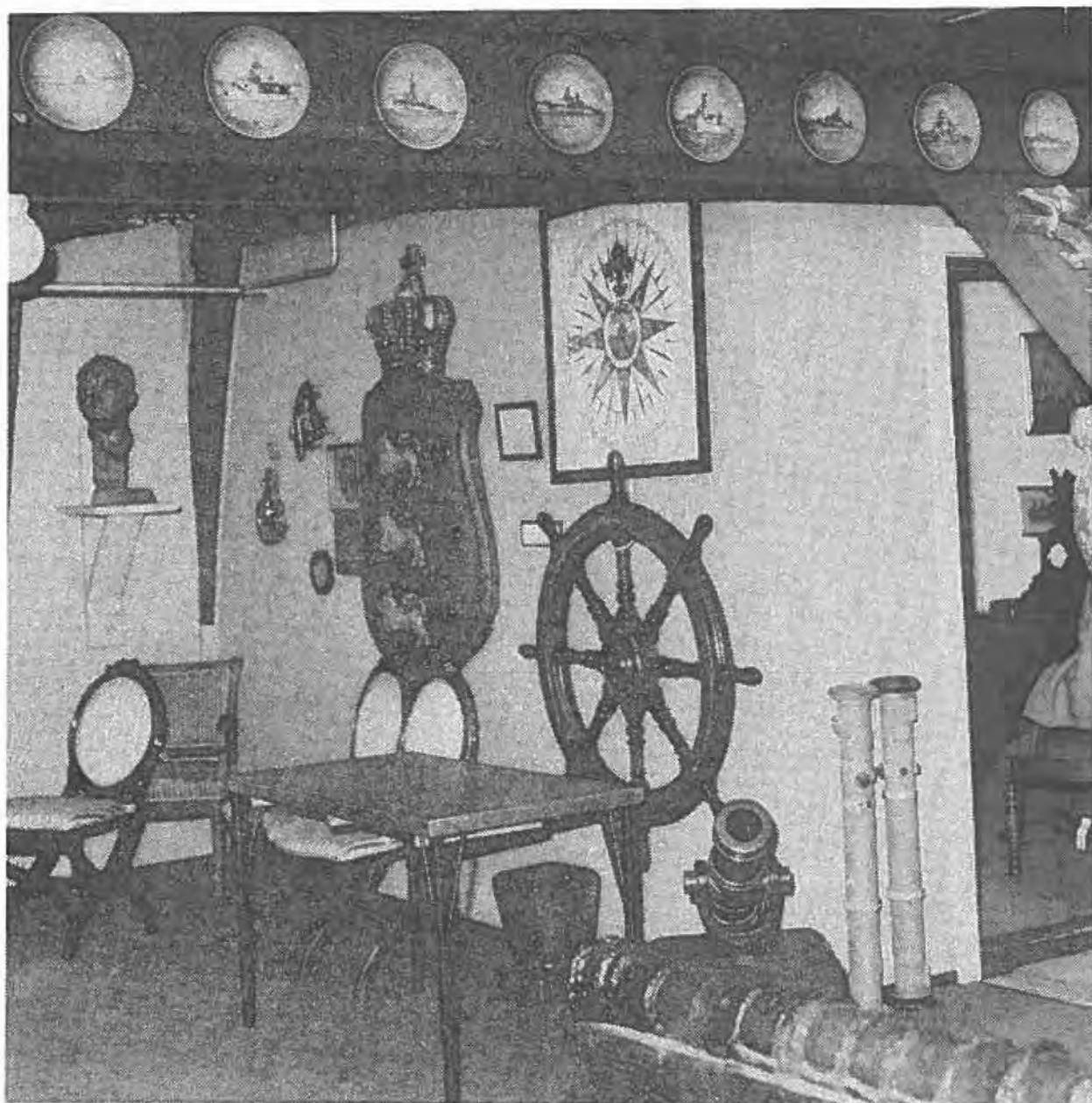
Minestrygeren ALSSUND vil på 30-årsdagen den 5. april (Langfredag) være fortøjet ved Flådestation Korsør.

Af de otte minestrygere af SUND-

(ALSU)

Plattesamling overdraget til søværnet

Ved en højtidelighed i Bohlendachhuset den 17. januar overrakte Marineforeningen, København Afdelings bestyrelse afdelingens platteserie til museet i Bohlendachhuset. Platterne blev modtaget af museumsleder, kaptajnløjtnant A.Nielsen (Rust), der på museets vegne takkede.

Platteserien ophængt på en loftsbjælke. (SVN FOT).

Platterne, der som motiv har et af flådens forskellige eksisterende skibe, er nu, som det ses, ophængt, og vil i fremtiden i takt med udsendelse af nye platter blive suppleret med disse.

(MF, Kbh.Afd.)

Militærhistorisk Konference ' 85

Militærhistorisk Fællesudvalg indbyder i dagene 10.-12. maj til Militærhistorisk Konference på Frederiksberg Slot.

Det er nu sjette gang Fællesudvalget indbyder til konference, idet den første gang blev afholdt i 1975, og siden har det været en tilbagevendende begivenhed hvert andet år.

Konferencens tema i foredrag og ekskursion centrerer sig denne gang om emner fra 2. Verdenskrig, idet Fællesudvalget har fundet det hensigtsmæssigt at markere 40-året for Danmarks befrielse på denne måde.

Konferencen er imidlertid - traditionen tro - i høj grad deltagerens forum. I forelæggelsesgrupperne har deltagerne mulighed for i korte foredrag, som absolut ikke behøver at være færdigbearbejdede og formfuldendte, at fortælle om deres specielle interesseområde inden for militærhistorien uanset emne eller tidsperiode. Et af formålene er således, at deltagerne får mulighed for at skaffe kontakter til andre, som arbejder med samme eller beslægtede emner, hvad enten dette sker på professionel basis eller som fritidsinteresse.

Konferencen er åben for alle interesserede, uanset om man er medlem af Den militærhistoriske interessekreds i Danmark eller ej.

Medlemskab af Interessekredsen, hvis formål er at støtte interessen for militærhistorie i Danmark og at fremme forståelsen for militære forholds betydning for den almindelige historie, kan tegnes ved henvendelse til kassereren. Medlemsbidraget udgør p.t. kr. 25,- årlig.

Programmet for konferencen er som følger:

- FR 19.00-20.00 Ankomst og registrering
20.00-21.00 Velkomst. Foredrag: Bornholm - besættelse og befrielse v/museumsleder Jørgen H.Barfod
21.00-22.00 Aftenkaffe
- LØ 09.00-10.00 Foredrag: Den Danske Brigade 1943-45 v/ oberst Niels Erik Leschley
10.00-12.00 Forelæggelsesgrupper
12.00-13.00 Frokost
13.00-17.30 Ekskursion til Holmen incl. transport: Foredrag og rundvisning v/Mads Michelsen om begivenhederne 29/8 1943 samt besøg på Mine-museet
18.00- Traditionel spisning og samvær
- SØ 09.00-10.00 Foredrag: Tyske befæstningsanlæg ved Vestkysten spec. Hanstholm v/Knud Hendriksen
10.00-12.00 Forelæggelsesgrupper
12.00-13.30 Frokost
13.30-15.00 Plenarmøde og afslutning.

Forelæggelsesgrupperne er deltagerens eget forum. Tilmeld Dem med et emne, De har lyst til at bruge 5-15 minutter til at fortælle andre om. Deltagergebyret kr. 175,- for medlemmer og kr. 200,- for andre dækker konferencematerialer, porto, aftenkaffe fredag og spisning lørdag aften, transport til og fra Holmen, kon-

ferencerapport m.v.

Der vil være mulighed for at købe smørrebrød lørdag og søndag samt drikkevarer.

Tilmelding til kassereren Erik Husted, Dyvekes alle 6, 2300 Kbh.S., tlf. 01.596918 (efter kl. 18.00) senest 15. april 1985.

Ret til ændringer forbeholdes.

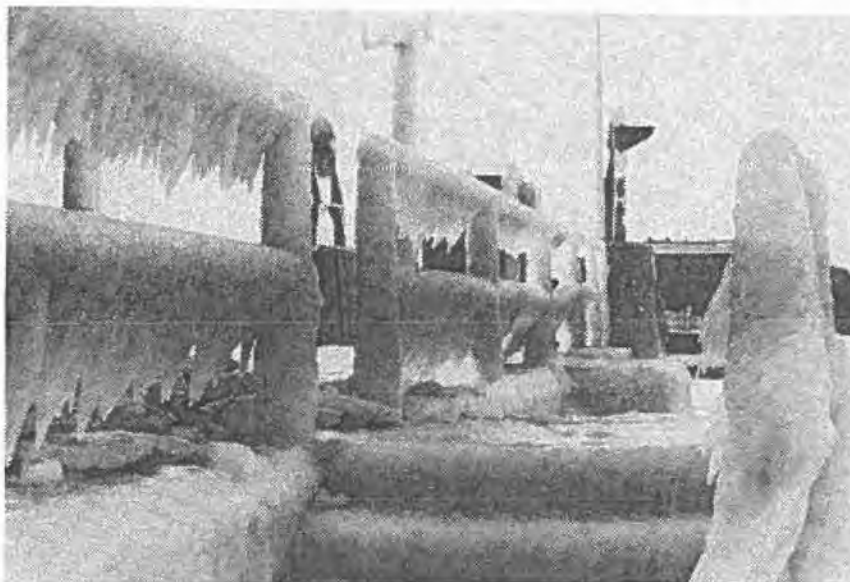
(Militærhistorisk
Fællesudvalg)

Glimt fra søværnets hverdag

(SVN FOT)

Vinterens besværligheder med is og sne har været til hinder for sejlads med færgebåden HØNEN fra Toldboden til ELEFANTEN på Holmen.

(SVN FOT)

Issituationen har nu bedret sig, og til glæde for dem, der tror, at vinteren 1985 har været specielt hård, kan SØVÆRNS-ORIENTERING bringe disse billeder fra overisning af ELEFANTEN og de parkerede biler i vinteren 1979.

(MST)

Officersforeningen i København

Foreningen, der er stiftet i 1880 som samlingssted for officerspersonel i Københavns garnison, og som indtil 1970 havde egne lokaler på Rådhuspladsen i København, er åben for officerer af alle værn.

Medlemskredsen omfatter - traditionelt - fortrinsvis officerer fra hæren. Gennem de senere år er flyvevåbnet imidlertid blevet stærkt repræsenteret, ligesom søværnet, der tillige har sin egen (ældre) forening, er kommet godt med. Alle aldersgrupper er repræsenteret, og foreningen er for mange det sted, hvor man helt uafhængigt af tjenestested og bopæl kan opretholde kontakt til kammerater (holdkammerater), som man ikke tjenstligt har fast forbindelse til, eller hvor man kan pleje tjenstlige kontakter under afslappede former. Også nye kontakter og venskaber kan etableres.

For mange vil et medlemsskab selvsagt være et supplement til en anden officersforening (garnison, regiment, tjenestested m.fl. - og Søofficersforeningen).

Foreningens aktiviteter, der med en enkelt undtagelse inkluderer damer, omfatter 2 årlige middagsarrangementer, 1 herremiddag/generalforsamling, 2 teateraftener, 2 sommerarrangementer (det ene kombineret med overværelse af Cirkusrevyen), 1-2 "kulturelle" lørdagsarrangementer og - naturligvis - en bingoaften.

Foreningen foreslår, at De overvejer (og eventuelt drøfter med kolleger på tjenestestedet) et medlemsskab. Kontingentet er p.t. 15 kr. pr. måned.

Indmeldelseskort kan fås ved henvendelse til:

Sekretær, kaptajn C.Jørgensen, Forsvarskommandoen, tlf.

(02) 89 22 55, lokal 3247.

(Officersforeningen
i København)

Indland kort

Ny publikation fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste

Samarbejdet mellem de nordiske "Folk og forsvar"-organisationer har påny resulteret i en publikation. Denne gang drejer det sig om "Totalforsvar, sikkerhed og samfundsøkonomi". Hæftets indlæg er skrevet af 2 norske, 1 svensk og 3 danske kapaciteter på emnerne.

Hensigten med den konference, som i sommer drøftede de 6 indlæg, var at finde frem til en helhedsopfattelse - hvis muligt - af totalforsvarstanken. Indlæggene giver hver især god information om den emneandel, som er pålagt den enkelte at behandle, og et par af dem beskæftiger sig så meget med de sikkerhedspolitiske, militær-civile og administrative aspekter af deres emner, at der klart er givet bidrag til en helhedsopfattelse.

Publikationen udsendes samtidig i Sverige og Norge. Redaktionen er forestået af direktør R.Watt Boolsen, Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

Interesserede kan gratis rekvirere eksemplarer ved Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, Halmtorvet 20, 1700 København V. Tlf. 01312511.

Søværnet højtideligholder 40-årsdagen for Danmarks befrielse

40-årsdagen for Danmarks befrielse vil blive fejret over hele landet. Holmens sogns menighed og søværnet vil markere dagen ved gudstjenesten i Holmens kirke søndag den 5. maj kl. 1000.

Ved gudstjenesten vil Inspektøren for Søværnet, kontreadmiral J.P.Rasmussen, tale og Holmens provst, orlogsprovst Claus Harms, prædike.

I forbindelse med gudstjenesten vil søværnets krans blive lagt ved mindetavlen i kapelsalen.

Søværnets personel med familie indbydes til at deltage i gudstjenesten. Påklædning vil være jakkeuniform.

Flådebesøg

Den britiske undervandsbåd OCELOT (OBERON-klassen) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg 12.-17. april. Chef vil være kaptajn-løjtnant J.H.Gordon. Samlet besætning: 71 mand.

Udland kort

Kommandohejsning i ny klasse af amerikanske landsætningsskibe

Den 9. februar hejste den amerikanske flåde kommando i landsætningsskibet WHIDBEY ISLAND. Skibet, der er det første af LSD-41-klassen, er i stand til at udføre en lang række amfibieangrebsoperationer, herunder primær støtte til luftpudelandsetningsfartøjer (LCAC). Klassen skal erstatte den ældre LSD-28 THOMASTON-klasse.

WHIDBEY ISLANDs primære opgave er at støtte den amerikanske flådes og marinekorps amfibieoperationer, herunder landsætning på fjendtlig kyst. Skibet er ca. 186 meter langt, ca. 26 meter bredt og har et displacement på 15.814 tons fuldt lastet. WHIDBEY ISLAND er i stand til at medføre 4 LCACer på sit store brønddæk, og har et helikopterdek med plads til 2 helikoptere, hedder det i den amerikanske pressemeddelelse.

Korvet overdraget til den svenske marine

STOCKHOLM, den første af seks missil- og antiubådskorvetter af SPICA III-klassen, har afsluttet afleveringsprøver med godt resultat, og blev den 22. februar af Karlskronaværftet overdraget til den svenske marine. Den anden i klassen, MALMØ, vil blive søsat i marts måned, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Norske missiler til den amerikanske flåde

Den amerikanske flåde er ved at indgå en kontrakt med Kongsberg Våbenfabrik og det norske søværns materielkommando om udvik-

ling af en helikopterbåren version af PENGUIN MK 2-missilet. Det er hensigten, at det nye antiskibsmissil skal affyres fra den amerikanske flådes SIKORSKY SH-60B-SEA HAWK helikoptere. Nordmændene mener, at grunden til, at amerikanerne har valgt PENGUIN MK 2 til SEA HAWK-helikopterne bl.a. skyldes, at missilet vejer 60% mindre end de tilsvarende typer EXOCET- og HARPOON-missiler, hedder det bl.a. i artiklen i tidsskriftet "DEFENCE".

Ny britisk minetype udviklet

Firmaet Marconi Underwater System afslørede i oktober sin nykonstruktion antiinvasionsminen DRAGONFISH. Det mikroprocessor-kontrollerede system, der er udviklet i samarbejde med Royal Ordnance Factories, er nu klar til produktion. Det 800 kg tunge system, der er konstrueret til udlægning på læge vanddybder - op til 30 meter - besidder magnetiske og akustiske sensorer. Det er konstrueret til at kunne lægges fra næsten alle typer fartøjer, og har tiltrukket sig betydelig interesse, skriver "NATOs SIXTEEN NATIONS".

SØVÆRNS- ORIENTERING

Fra højtideligheden i Forsvarskommandoen. (FKO FOT).
LEY *J. PHILIP RASHUSSEN*

Tildeling af Medaljen for udmærket Lufttjeneste

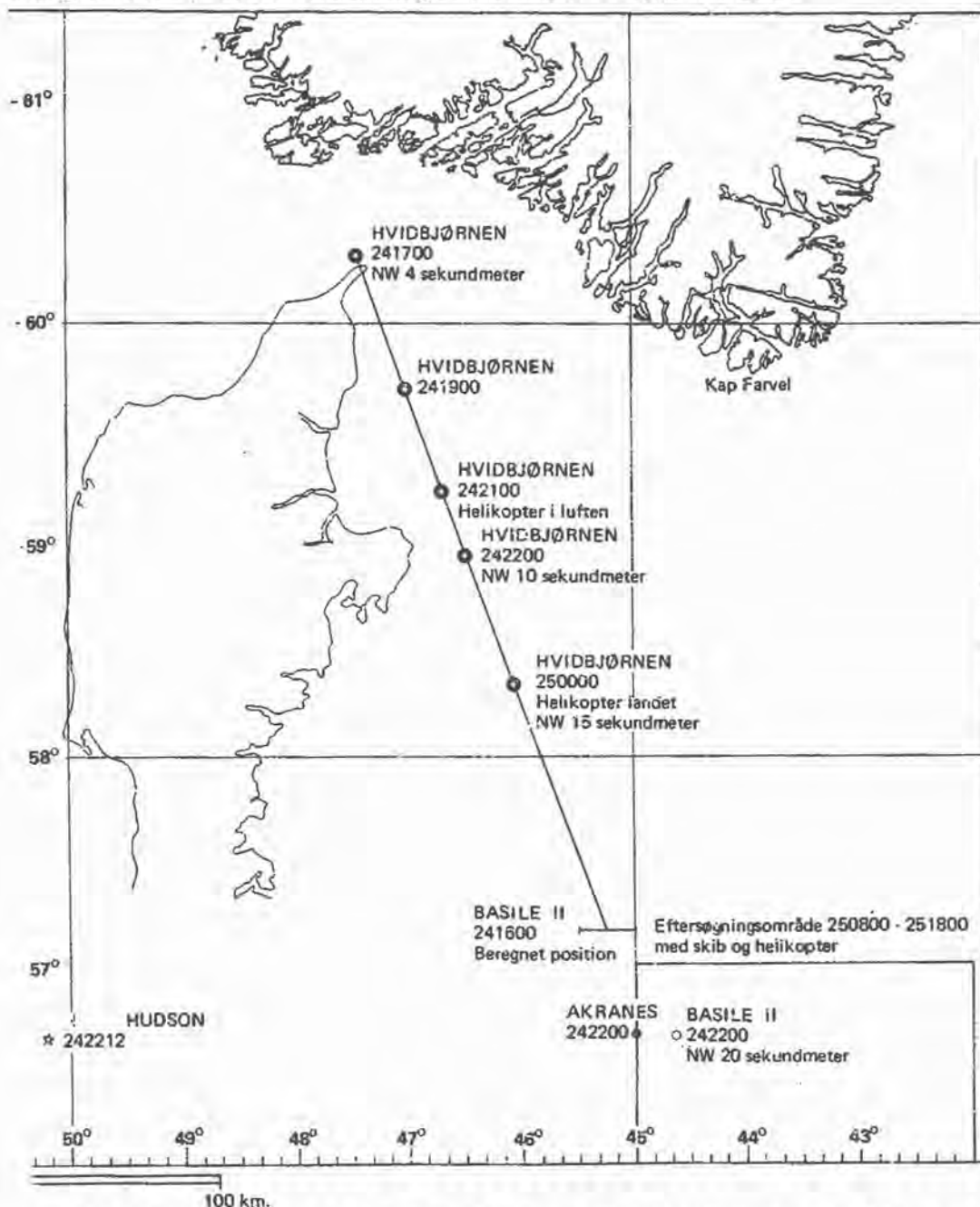
I SØVÆRNS-ORIENTERING nr. 17/84 blev beskrevet en redningsaktion, hvorunder en LYNX-helikopter fra inspektionsskibet HVID-BJØRNEN gennemførte en søredning af 5 personer fra det franske sejlfartøj BASILE II af St.Malo.

Den 25. marts overrakte Inspektøren for Søværnet Medaljen for udmærket Lufttjeneste til piloten på LYNX-helikopteren, premierløjtnant S.L.Sørensen, samt en påskønnelse til den øvrige besætning, oversergent B.J.Hansen og oversergent I.Andersen, begge flyvevåbnet.

Medaljen kan tildeles piloter og andre besætningsmedlemmer, der har ydet særlig fortjenstfuld og udmærket tjeneste i luften, enten ved under lang tjeneste at have virket som inspirerende eksempel for andre, eller ved en enkelt lejlighed under kritiske forhold at have reddet menneskeliv og materiel ved koldblodighed og udmærket luftmandskab.

Dette sidste var tilfældet, da premierløjtnanten som luftfartøjschef under særdeles vanskelige forhold i grønlandske farvande udførte sin redningsaktion.

Det nedenfor viste kort over Grønland angiver det område og de tidspunkter, hvor redningsaktionen fandt sted.

AKRANES var et islandsk skib, der på grund af for høj sø ikke kunne bjærge de nødstedte.

Medaljen for udmærket Lufttjeneste.

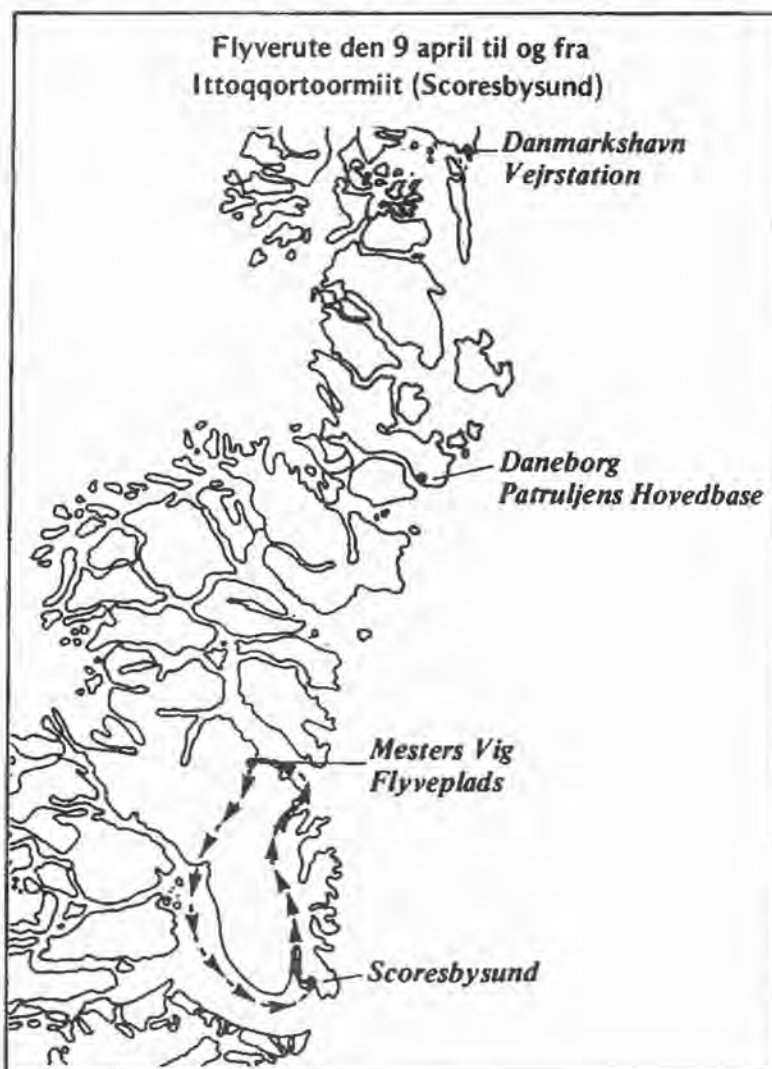
Medaljen, der er i sølv, bærer på forsiden stifterens kronede monogram med omskriften "For udmærket Lufttjeneste", på bagsiden inskriptionen "Fortjent" omgivet af en egekran.

Ordensbåndet er diagonaltribet rødt og hvidt. Det bæres som brystbånd monteret i krydsslået facon.

(MST)

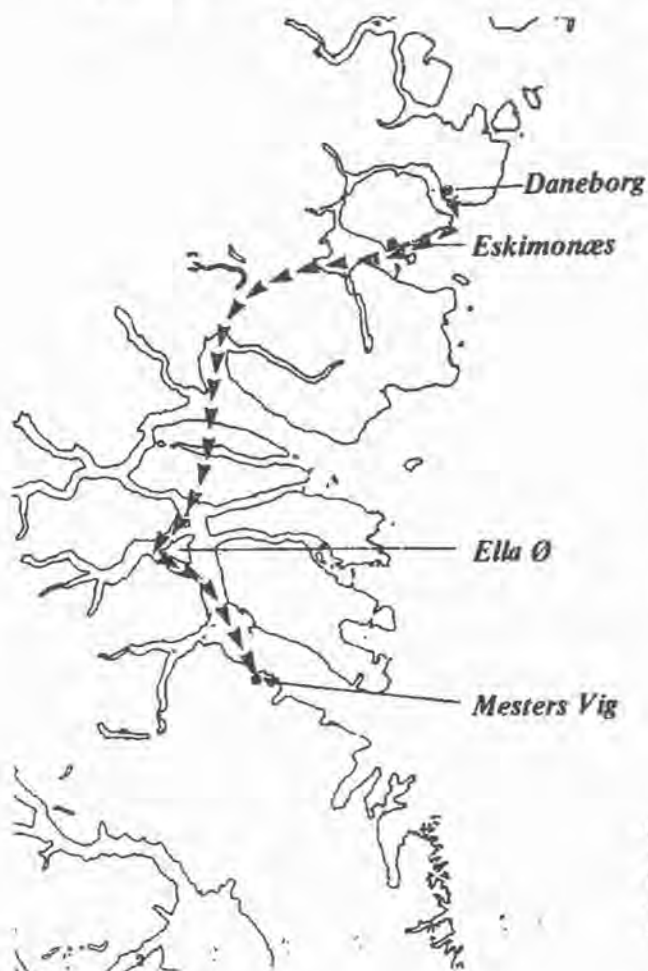
Hendes Majestæt Dronningens og Hans kongelige Højhed Prinsens rejse til Nordøstgrønland

Besøget fandt sted i dagene 9. til 11. april, og rejsen til Grønland foretoges med flyvevåbnets GULFSTREAM III fly. Henset til

de begrænsede indkvarteringsmuligheder i Østgrønland var deltagerantallet i det kongelige følge indskrænket til 3 fra hoffet, 3 fra forsvaret og 1 fra pressen.

Flyverute den 11 april til Mesters Vig

SØVÆRNS-ORIENTERING vil på et senere tidspunkt bringe et referat af Dronningens besøg i Nordøstgrønland.

(MST)

Under opholdet i Grønland var der planlagt besøg i Scoresbysund, ved SIRIUS i Daneborg og ved Station Nord.

Den planlagte rute fremgår af kortene.

Ved redaktionens slutning, hvor turen ikke er afsluttet, vides det, at vejrmæssige forhold har medført ændringer i programmet, således at Station Nord blev besøgt den 9. april, og Scoresbysund vil blive besøgt den 11. april.

Flyverute den 11 april til Station Nord

Skoleskibet FYENs besøg i Zeebrügge

Der skulle egentlig have stået "Skoleskibet FYENs besøg i Gent", men vejrguderne ville noget andet. Da FYEN anduvede den belgiske kyst natten til fredag den 8. marts, faldt sigtbarheden til noget nær nul på grund af tåge. FYEN ankrede efter lodsens anvisninger på reden nord for Ostende, hvor der lå en hel del andre skibe. Sejladsen på floden Schelde, der er indsejlingen til Antwerpen og Gent, var indstillet.

Skoleskibet FYEN under gang. (SVN FOT).

Næste dag blev det efter anvisninger fra de belgiske myndigheder besluttet at omdirigere FYEN, da der bl.a. var sket en alvorlig kollision mellem to skibe ved indsejlingen til Gent. Da der kom et "hul" i tågen, lykkedes det at få lods om bord, og FYEN sejlede til flådehavnen i Zeebrügge.

Endringen af besøgshavn kunne naturligvis ikke undgå at få indflydelse på det planlagte program, hvorved de officielle visitter blev reduceret. Besætningen skulle dog ikke komme til at kede sig alligevel. Som et obligatorisk programpunkt ved et uden-

landsk flådebesøg var der både lørdag og søndag af den danske sømandskirke i Antwerpen arrangeret busture til seværdigheder rundt omkring i Belgien, og med tog var det forholdsvis nemt at komme til Brügge, Gent og Bruxelles. Derudover havde chefen et arrangement for særligt indbudte om lørdagen.

Søndagen tegnede sig som et højdepunkt for den fodboldglade del af besætningen, idet det lykkedes med hjælp fra en indflydelsesrig belgisk reserveofficer at skaffe billetter og arrangere en tur til kampen mellem Gent og Anderlecht. Kampen blev transmitteret i belgisk fjernsyn. Begge klubber havde professionelle, danske fodboldspillere på sine hold, og i højt humør drog søens folk afsted til en ellers ikke videre dramatisk kamp, der endte med en sejr til Anderlecht på 1-0. Efter kampen var der ligeledes ved belgisk hjælp arrangeret et møde mellem besætningsmedlemmerne og nogle af de danske fodboldspillere, deriblandt Morten Olsen og Frank Arnesen, som havde været en af matchens lyspunkter.

Sammenlagt må det siges, at ændringerne i programmet nok tog lidt af den officielle glans af besøget i Belgien; der blev alligevel lejlighed til at se på landet, og en del havde på eget initiativ taget toget til Bruxelles for at se denne spændende storby, der præges af de mange nationaliteter fra EF- og NATO-landene, og hvor solen i øvrigt skinnede fra en skyfri himmel, og temperaturen var 14° C, altså en forsmag på foråret.

Det kan oplyses, at søværnet har tradition for at besøge Gent, hvor der i mange år var en dansk sømandskirke. Sidste gang skoleskibet besøgte Gent var i 1977. Det var beklageligt, at det ikke lykkedes at vise flaget i den historiske by.

Efter togtet til Belgien vil konstabeleleverne fra novemberholdet 1984 efter afsluttende prøver m.v. afgå til videre uddannelse i land ultimo marts.

(FYEN)

Kontreadmiral Godfred Hansen

Kontreadmiral Godfred Hansen var ved sin død i 1937 formand for Søofficersforeningen, og blandt medlemmerne blev der indsamlet midler til en mindesten, som blev rejst på admiralens grav på Vestre Kirkegård.

Fra højttideligheden den 17. september 1937, da mindestenen på Admiral Hansens grav blev overgivet til familien. Billedet er taget, medens den fungerende formand for Søofficersforeningen, kommandør C.Hammerich taler. Midt i billedet orlogskaptajn F.H.Kjølsten, og længere til højre admiralinden, kommandør H.Barfod og orlogskaptajn F.Hempel Jørgensen. (Nordisk Pressefoto A/S).

Mindestenen skænket af danske søofficerer. Hustruens navn tilføjet ved hendes død 1964. (SVN FOT).

Med udgangen af 1984 udløb gravstedet, hvorefter mindstenen i samråd med den slægtning, som havde vedligeholdt familiegravstedet gennem de sidste 20 år, blev flyttet til Holmens Kirkegård.

Som ung premierløjtnant fik Godfred Hansen i 1903 orlov fra Marinen for at deltage i nordmanden Roald Ammundsens ekspedition til den magnetiske Nordpol med skibet GJØA.

På denne ekspedition virkede han som næstkommanderende og navigatør, og førte som sådan GJØA på den sidste del af ekspeditionen, der afsluttedes i San Francisco.

Under Gjøa-ekspeditionen blev Nordvestpassagen for første gang gennemsejlet. Det var denne passage, som Jens Munk i 1619 under så tragiske omstændigheder forsøgte at finde.

I 1909 blev Godfred Hansen leder af den såkaldte 3. Thuleekspedition, som var udrustet af den norske regering for at udlægge depoter til hjælp for Roald Ammundsens Nordpols-ekspedition.

Som nyudnævnt orlogskaptajn i januar 1923 blev Godfred Hansen chef for krydseren GEJSER i øvelsesdelingen, og den 25. maj samme år blev han sammen med andre hårdt såret ved en utidig eksplosion af en tågebøje, der indeholdt gult fosfor, en ulykke, der mærkede ham for resten af livet.

Godfred Hansen var også velanskrevet og kendt uden for søværnets rækker.

Fra 1924 var han medlem af direktionen for sømandsstiftelsen "Bombebøssen", og fra 1926 til sin død virkede han som formand for komiteen til fregatten JYLLANDS bevarelse. I 1934 blev han formand for bestyrelsen i Det danske Luftfartselskab (DDL) og i 1935 formand i Søofficersforeningen.

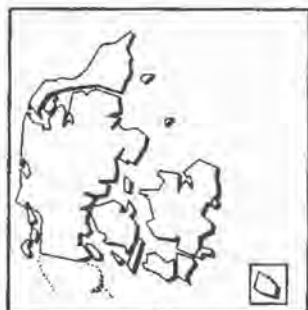
Godfred Hansen som kommandør og chef for Skoledelingen i 1935 om bord i ministrygeren SPRINGEREN.

Om sin deltagelse i polarekspeditionerne har Godfred Hansen skrevet "Mod Kong Haakon VII's Land" 1907, samt "Den norske Gjøa-Ekspedition" 1912.

(FLS KBH)

Indland kort

Inspektionsskibet FYLLA inspiceret

Inspektøren for Søværnet foretog den 26. marts overordnet inspektion af inspektionsskibet FYLLA under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Efter afgang fra Langelinie blev der afholdt forskellige øvelser, og Inspektøren for Søværnet foretog en generel inspektion.

Om eftermiddagen fortsatte øvelserne afsluttende med en trawlerjagt på transportfartøjet SLEIPNER.

Efter endt inspektion blev inspektionsholdet sat i land i Gilleleje med motorbåd, hvorpå FYLLA forlagde mod Flådestation Frederikshavn. FYLLA forlagde efter påske nordpå for at forrette fiskeri- og stationstjeneste ved Grønland.

Flådebesøg

En tysk (BRD) styrke, bestående af depotskibet LECH (RHEIN-klassen), undervandsbådene U 13, U 20, U 24, U 25 og U 26 (Type 206-klassen) samt hjælpeskibene NORDERNEY og TF 6, aflægger rutinebesøg (daglige anløb) i Frederikshavn i perioden 18.-26. april. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn B. Molter. Samlet besætning: 274 mand.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af landgangsfartøjerne DELPHIN, BARBE, DORSCH, FORELLE, FLUNDER, PLOTZE, LACHS, KARPEN, BUTT, BRASSE (LCU-Type-520-klassen) samt A 1423, A 1430, A 1431, A 1432, A 1433 og A 1434 (LCM af Type 521-klassen), aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 23.-25. april. Chef vil være kommandørkaptajn Karich om bord i DELPHIN. Samlet besætning: 176 mand.

---ooOoo---

Den britiske fregat ALACRITY (AMAZON-klassen) aflægges uofficielt besøg i Århus i perioden 25.-30. april. Chef vil være orlogskaptajn M.A.Johnson. Samlet besætning: 175 mand.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af landgangsfartøjerne DELPHIN, BARBE, DORSCH, FORELLE og LACHS (LCU-Type-520-klassen), aflægges rutinebesøg i Fredericia 26.-27. april. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn Karich om bord i DELPHIN. Samlet besætning: 87 mand.

---ooOoo---

Den tyske (BRD) destroyer MÖLDERS (Modificeret amerikansk CHARLES F.ADAMS-klasse) aflægges uofficielt besøg i København i perioden 26.-29. april. Chef vil være kommandør F.Noble. Samlet besætning: 337 mand.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af landgangsfartøjerne BUTT, BRASSE (LCU-Type-520-klassen), A 1423, A 1430, A 1431, A 1432, A 1433, A 1434, aflægges rutinebesøg i Korsør 27.-28. april. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn Karich om bord i BUTT. Samlet besætning: 82 mand.

---ooOoo---

En fransk styrke, bestående af minestrygerne CAPRICORNE, CEPHEE og PHENIX (SIRIUS-klassen), aflægges rutinebesøg i København i perioden 30. april til 4. maj. Chef for styrken vil være chefen for CAPRICORNE, orlogskaptajn Kempeners. Chefer for CEPHEE og PHENIX vil være henholdsvis kaptajnløjtnant Oribe og kaptajnløjtnant Biseul. Samlet besætning: 114 mand.

---ooOoo---

Den britiske destroyer GLARMORGAN (COUNTY-klassen) aflægges uofficielt besøg i Frederikshavn 2.-7. maj. Chef vil være kommandør R.P.Warwick. Samlet besætning: 472 mand.

---ooOco---

Den britiske fregat GALATEA (LEANDER-klassen) aflægges uofficielt besøg i Kolding i perioden 2.-7. maj. Chef vil være orlogs-

---ooOoo---

Vellykkede svenske forsøg med minejagtsonar

Den svenske minejager LANDSORT har nyligen afholdt forsøg med den franske minejagts-sonar af type TSM 2022 (omtalt i SØVÆRNS-ORIENTERING nr. 4/84). Det lykkedes at lokalisere alle udlagte øvelsesminer samt at lokalisere andre genstande. Forsøgene blev ikke udført af teknikere fra fabrikanten, firmaet Thomson - CSF, men af svensk personel. Be-

tingelserne i Østersøen blev rapporteret som "ekceptionelt vanskelige" med en usædvanlig kombination af temperatur og saltholdighed. To sonarer af typen TSM 2022 blev solgt til Sverige i 1981, og det første af en anden serie på fire skal installeres i LANDSORT-klassen ved årets slutning, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Ifølge de seneste oplysninger er mere end 350 mennesker blevet reddet takket være det internationale eksperimentelle satellitsystem til sporing af skibe og fly i nød, Kospas-Sarsat, meddeler pressebureauet APN.

Det oplyses i samme forbindelse, at den tredje permanente sovjetiske jordstation til modtagelse af havarimeldinger er gjort klar i Stillehavshavnen Vladivostok. De to andre sovjetiske sporingsstationer fungerer i Moskva og i Arkhangelsk ved Ishavskysten.

Kospas-Sarsat-systemet har været i drift siden 1982 ved hjælp af tre sovjetiske og én amerikansk satellit, radiobøjer om bord i skibe og fly og et net af jordstationer. Til maj ventes endnu en satellit opsendt fra USA.

Den satellitbaserede redningstjeneste skal være endelig udbygget omkring 1990. Der er imidlertid allerede opnået positive resultater af dette internationale samarbejde. Systemet har lokaliseret mere end 100 fly- og skibshavarier, hovedsageligt med

mindre fiskefartøjer, private sejlbåde og fly.

Foruden Sovjetunionen og USA deltager Canada og Frankrig i projektet, men antallet af deltagere er ubegrænset, idet systemet står åbent for tilslutning fra alle lande. Efterhånden har Storbritannien, Norge, Bulgarien og Finland meldt sig, og der foreligger henvendelser fra Danmark og Brasilien om tilslutning. Endvidere har Østrig, Argentina, Venezuela og flere andre lande vist interesse.

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

De 23 elever på Operations- og Våbenofficerskursus 1984/85 med kursusofficeren yderst til højre i billedet.

Operations- og Våbenofficerskursus 1984/85

I perioden 1. oktober 1984 til 29. marts 1985 er der ved Søværnets Taktikskole og Søværnets Våbenskole afholdt Operations- og Våbenofficerskursus for 14 danske og 9 norske premierløjtnanter og kaptajnløjtnanter.

Kursus har i flere år været gennemført med norsk deltagelse og en uddannelsesperiode i Norge på ca. en måneds varighed, hvor specielt anti-ubådskrigsførelse behandles.

Kursus har, som noget nyt, for første gang været gennemført fuldt integreret, d.v.s. at både de kommende operations- og våbenofficerer har haft nøjagtig samme pensum i hele perioden. Special-

uddannelser til tjenesten i de enheder, hvor kursisterne skal indgå i "command-team", gennemføres efter dette kursus i perioden april til juni.

Kurset afholdes hvert år og starter igen den 30. september i år med 10 danske og 6 norske elever.

(VBS)

STANDARD FLEX 300 apteringskonkurrencen

Som tidligere meddelt (SØVÆRNS-ORIENTERING nr.20/84), har Søværnets Materielkommando som noget nyt efter samråd med Søværnets operative Kommando udskrevet en konkurrence vedrørende indretning af beboelses- og opholdsfaciliteter i STANDARD FLEX 300. Det var materielkommandoens håb, at der ved iværksættelse af en sådan utraditionel aktivitet kunne tilvejebringes en række inspirerende forslag, der kunne indgå i den endelige udformning af skibet. Det var oplagt, at brugerne herved fik mulighed for at påvirke produktet på en hidtil ukendt måde, og personellets erfaringer fra tjeneste i andre enheder kunne udnyttes til fordel for projektet og dermed også for personellet.

Repræsentanter fra minestrygeren VILSUND, der blev vinder af apteringskonkurrencen. (SVN FOT).

Resultatet af konkurrencen foreligger nu, og chefen for Søværnets Materielkommando overrakte ved en højtidelighed den 2. april præmierne for de 3 bedste forslag. 1. præmien blev tildelt minestrygeren VILSUND, idet bedømmelsesudvalget som motive-ring angav, at den indsendte løsning tilgodeser den bedst mulige udnyttelse af den rå-

dige plads, samt at indretning af skibets aptering i forslaget sker på en god og hensigtsmæssig måde. Samtidig anføres der i forslaget en række detailanvisninger, der alle vurderes som anvendelige og konstruktive.

2. prämien tildeltes ministrygeren ALSSUND, og bedømmelsesudvalget anfører her, at løsningen indebærer en god udnyttelse af den rådige plads, og at indretning af skibets aptering sker hensigtsmæssigt. Forslaget fremstår som en veldisponeret helhed.

3. prämien tildeltes ministrygeren GRÖNSUND. Forslaget indebærer en rimelig udnyttelse af den rådige plads i et veldisponeret arrangement, og indretning af skibets aptering indeholder en række gode momenter, herunder direkte anvisninger af detailløsninger.

Det foreliggende materiale vil, sammen med øvrige indsendte forslag, indgå i det videre arbejde på at skabe gode forhold for besætningen, således at skibets aptering vil danne rammen om et tidssvarende miljø mange år fremover.

Søværnets Materielkommando har i forbindelse med vurderingen af de indsendte forslag, uden dog at kunne præmiere forslaget, ønsket at omtale fregatten HERLUF TROLLES indsendte materiale, og navnlig rose de skitser af aptering, der i form af farvelagte tegninger medfulgte materialet.

Der fremføres i de indsendte forslag en række generelle ønsker i apteringen, hvoraf følgende skal fremhæves:

Vedrørende køjerne i skibet peges der næsten enslydende på indretning af aptering med sofakøjer med overkøjer placeret langskibs.

I forbindelse med apteringens stole og bænke fremføres der generelt ønsker om et slidstærkt betræk, og kunststoffer bør undgås.

Besætningerne fremfører ønsker om lyse, venlige farver, gerne i forskellige nuancer fra rum til rum for at bryde monotonien.

Som dørbelægning anbefales linoleum i beboelser og herover tæpper i lukafer og messer samt i opholdsrum. I gange, toiletter m.v. ønskes skridsikker belægning, der er nem at vedligeholde.

Flere forslagsstillere ønsker at undgå lysstofrør, og det fremføres endvidere, at lysstofrør ødelægger gummet i dykkerdragter.

Vedrørende opbevaring af private effekter ønskes bokse med 3-tals kombinationslås i alle officers- og sergentlukafer, og aflåselige bokse i mandskabsskabene er ønskelige.

I apteringen peges der i vid udstrækning på anvendelse af skydedøre, der vurderes som pladsbesparende og hensigtsmæs-

sige. Der lægges generel vægt på hensigtsmæssig indretning af skabe og bure, hvor diverse genstande kan opbevares og stuves. Flere af forslagene omtaler behov for indretning af et decideret dagvagtssrum, hvor stuvning af matrosgrej m.v. kan ske under hensigtsmæssige former.

En række forslagsstillere har fremsat ønsker, der umiddelbart er i tråd med, hvad der arbejdes på i projektgruppen. Ved den nu afsluttede vurdering af de indsendte forslag foreligger ikke løsninger, der på afgørende måde bryder med de principper, som projektgruppen har haft for øje. Det må generelt siges vedrørende de indsendte forslag, at forslagsstillerne har taget opgaven yderst seriøst, men at det dog af og til har knebet med at holde møbler og inventar m.v. i det rette målestoksforhold. I visse tilfælde kan det konstateres, at indretning af det skib, hvori forslagsstillerne p.t. gør tjeneste, har haft indflydelse på det indsendte materiale både på godt og ondt.

Søværnets Materielkommando ønsker hermed at takke de deltagende enheder for den udviste interesse.

(SMK)

Standerhejsning og kontaktarrangement på Søværnets Konstabelskole

Som foregående år, man kan næsten sige traditionen tro, blæste der også i år en strid østenvind, da Søværnets Konstabelskole

og Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsafdeling den 18. april markerede den officielle indledning af sejlsæsonen 1985 ved standerhejsning på skolens bådhavn.

Søværnets Konstabelskole havde også i år arrangeret kontakt- og orienteringsbesøg i tilknytning til standerhejsningen. Blandt de inviterede gæster kan nævnes repræsentanter

Fra standerhejsningen. (SVN FOT). fra skolens nærmeste naboer, såsom Amagerværket, Amager Forbrænding, Københavns Havnevæsen, de lokale civile sejlklubber SUNDBY, SAS og LYNETTEN samt repræsentanter fra andre af skolens civile relationer.

I sin tale omtalte skolechefen, der tillige er formand for Søværnets Sejlsportsudvalg, de mange markante begivenheder, der havde præget tidligere års standerhejsninger, såsom indvielse af ny bådhavn og dåb af nye fartøjer. Årets standerhejsning står i den henseende lidt i skyggen af tidligere års, men til gengæld er de sidste års begivenheder medvirkende til, at man nu står virkelig godt rustet til at tackle de mange udfordringer, sæsonen 1985 giver, hvoraf Flådemesterskab i Folkebåd og Yngling samt afholdelse af Dansk-Svensk Sejlsportsstævne nok i særlig grad vil stille krav til havnens personel og materiel.

Formanden for Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsafdeling gav i sin tale udtryk for stor glæde ved det talrige fremmøde, ikke mindst af skolens elever. Formanden håbede, at denne interesse vil kulminere i nye gode besætninger, der efterhånden ville kunne løfte arven efter "de gamle", og opfordrede endvidere til en god og målbevidst træningsindsats forud for de mange udfordringer, sæsonen 1985 vil byde på.

Efter at søværnets røde og idrætsforeningens blå stander var gået til tops i bådhavnens nye flagmast, var Søværnets Konstabelskole og Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsafdeling vært ved en lille forfriskning, der gav gæster og værter en kærkommen anledning til hyggeligt samvær under afslappende former.

(SKS)

Nyt fra Miljødivision 1

Miljødivision 1's aktiviteter har i vinter været stærkt præget af issituationen i de danske farvande. Miljødivisionen er baseret på Flådestation Korsør, og nogenlunde hver anden uge hele året igennem sejler GUNNAR SEIDENFADEN på 2 dages rutinesejlad for at træne personellet og røre og afprøve materiellet, og en gang om ugen skal den vagthavende besætning sejle med MARIE MILJØ med samme formål for øje.

I uge 2 afgik GUNNAR SEIDENFADEN på rutinesejlad i Storebælt, hvor det konstateredes, at isen dannedes med foruroligende fart. Sejladsen blev dog afviklet planmæssigt.

Næste rutinesejlad var i uge 4, hvor der begyndte at komme isproblemer. Da GUNNAR SEIDENFADEN er bygget til "Reglerne og rekommendationerne givet af Lloyds Register med klassebetegnelsen 100A1 ICE 1A", var der ingen betænkeligheder ved at sejle ud.

En del fiskekuttere var om morgenen taget på fiskeri i den østlige og tildels isfrie del af Storebælt. I løbet af dagen flyttede isen sig, og fiskerne kom til at sidde fast i kompakt drivis

GUNNAR SEIDENFADEN under gang. (SVN FOT).

nord for Sprogø, hvor de observeredes drivende langsomt nordøst-over med isen. Efter et par timers arbejde lykkedes det at samle dem i en stor våge, hvorefter der i kølvandsorden blev sejlet mod Korsør, hvor de 13 fiskekuttere afleveredes. Alle fiskerne var glade for hjælpen og forsikrede, at nu skulle de ikke ud igen lige med det samme.

Den følgende morgen sejlede der alligevel 26 mindre skibe, coastere, sandsugere og fiskekuttere ud og gik fast i isen i indsejlingen til Korsør havn. Der var isfrit i bæltets vestlige del, så det gjaldt for fiskekutterne om at komme ud, da der var masser af fisk.

Færgerne gav en hånd med og hjalp en del af skibene ud i åbent vand ca. 3 sømil ude, og den sidste halve snes kuttere blev hjulpet af GUNNAR SEIDENFADEN. Isen i renden uden for havnen bestod af et tykt lag isstykker på størrelse med tennisbolde. Laget var nogle steder så tykt, at en fiskeskipper klagede over, at han ikke havde vand under kølen.

Den følgende dag, torsdag den 24. januar kl. 0040, gik en græsk bulk carrier på ca. 17.000 brt. på grund på Hatter Rev, dels

fordi hans søkort sandsynligvis ikke var rettet, dels fordi isen havde flyttet rundt på sømærkerne i farvandet.

På grund af issituationen kunne Miljødivisionens mindre skibe ikke sejle, og GUNNAR SEIDENFADEN blev sendt af sted med en inspektør fra Statens Skibstilsyn, der skulle besigtige havaristen og derefter bringes tilbage til Korsør, så han kunne komme på arbejde i Statens Istjeneste, hvortil han var udlånt.

Først kl. 0500 fredag morgen kunne GUNNAR SEIDENFADEN gå til ankers ved havaristen ved Hatter Rev.

Da skibets kaptajn ville prøve at varpe skibet af grunden, skrev han ikke straks kontrakt med Svitzer. Vejr og vind skiftede hele tiden, og da der lørdag aften blev kuling fra nordøst, som drejede havaristen 20 grader, skrev kaptajnen under, og Svitzer gik i gang. Man forventede, at skibet skulle gå af grunden i løbet af søndagen, men først tidlig mandag morgen kom den fri, hjulpet af højvande og tre slæbebåde, SKULD, FRIGGA og BESTLA.

GUNNAR SEIDENFADEN gik i gang med at sætte 400 m Roo-boom, som kunne trækkes rundt om havaristen for det tilfælde, at der skulle komme olie ud, når skibet blev trukket af grunden. Ved pejling var det konstateret, at der var slået hul i nogle af skibets bundtanke indeholdende heavy fuel olie til hovedmaskineriet. Man havde en formodning om, at olien, som nu havde været uden den sædvanlige opvarmning i flere dage, ville være så stiv, at den ikke kunne løbe nogen steder. For at være på den sikre side blev spærringen imidlertid sat, selv om der var ved at komme is i det ellers hidtil isfrie område.

I løbet af natten kom der mere og mere is, og det var med lettelse, at det endelig blev konstateret, at der ikke kom olie ud, hvorefter spærringen kunne bjærges.

Efter en dykkerundersøgelse, på forlangende af Miljøstyrelsen, hvor man konstaterede, at skibsbunden var stærkt beskadiget, men også at olien var meget stiv, fik bulk carrier'en lov til at sejle til Fredericia for at losse.

GUNNAR SEIDENFADEN fulgte efter og var stand by i Fredericia, indtil havaristen var udlosset, og fulgte efter til Sverige, hvor skibet skulle på værft. Det var først planlagt, at GUNNAR SEIDENFADEN skulle vende om ved den svenske territorialgrænse, men et ønske fra den svenske Kystbevogtning om at følge med helt til værftet i Göteborg på grund af issituationen blev imødekommet af Miljøstyrelsen. GUNNAR SEIDENFADEN fik således et døgn i svensk

havn. Hele operationen, som afsluttedes ved ankomst til Flådestation Korsør den 5. februar kl. 0900, havde varet 11 døgn.

Søndag den 10. februar var det galt igen. Denne gang ved Hesselø nordvest-rev, hvor en dansk coaster var sat på grund af isen, fordi hovedmaskinen stoppede. Den stod så hårdt, at Svitzer ikke ville trække den af grunden, idet man var bange for, at den ville synke, når den kom fri.

Da der var is overalt i det sydlige Kattegat, ankredes ved Odden Færgehavn for natten og fortsatte til Hesselø mandag morgen ved 7-tiden.

Det var noget af en oplevelse, for man følte sig hensat til grønlandske farvande, med is så langt øjet rakte, solen skinnede fra en skyfri himmel og masser af sæler, nogle steder på isflager og andre steder med hovedet op gennem åndehuller. En LYNX-helikopter fra søværnet hjalp med at rekognoscere og kunne meddele, at der ikke var olie i vandet ved havaristen, som var forladt af besætningen, men en masse fugle i vågerne. GUNNAR SEIDENFADEN returnerede derfor til Flådestation Korsør, hvor den ankom ved 2130-tiden den 11. februar.

Da isen strammede sit greb, aflystes både rutinesejladserne og anden planlagt øvelsesaktivitet, og der blev kun sejlet for forhaling til enden af midtermolen den 12. februar og for isbrydning på flådestationen den 26. februar.

I uge 11 skønnedes, at øvelsesaktiviteten kunne genoptages, og GUNNAR SEIDENFADEN afgik til Grenå for at deltage i en øvelse med CF fra Thisted og Herning på nordkysten af Djursland.

Ved hjemkomsten påbegyndtes et 2500 timers eftersyn på begge hovedmotorer, udført af egen besætning i ugerne 12 og 13.

MARIE MILJØ har i en tidligere isvinter fungeret godt som isbryder på flådestationen, men et uheld i METTE MILJØ i Øresund, hvor man ødelagde omstyringen til den ene skrue, fik Miljøstyrelsen til at begrænse sejladsen i is for både MARIE- og METTE MILJØ til sejladse i 10 cm fast is, og isbrydningen måtte derfor ophøre.

En bulgarsk bulk carriers grundstødning ved Langeland var dog skyld i, at MARIE MILJØ alligevel kom ud at sejle i is. Da havaristen skulle trækkes af grunden den 8.-9. marts, skønnedes det, at issituationen var ændret så meget, at MARIE MILJØ kunne sejle. Turen sluttede et døgn senere i Kalundborg Fjord med dykkerundersøgelse af havaristen. Isen havde da flyttet sig så meget, at der nu var is i det meste af bæltet.

Den 15. marts deltog MARIE MILJØ i opsamling af "nitrogen baseret olieopløsnings dispergent", som var løbet ud i Nyborg havn på grund af et slangebrud. Også her måtte man sejle i ret meget is.

MILJØ 101 har måttet ligge stille i hele perioden på grund af is, men er nu klargjort til sejlads.

(MJD 1)

Indland kort

Tjenestestedsbesøg ved Sundets Marinedistrikt

Inspektøren for Søværnet aflagde onsdag den 17. april tjenestestedsbesøg ved Sundets Marinedistrikt.

Tjenestestedsbesøget blev indledt med, at chefen for Sundets Marinedistrikt gav en orientering om marinedistriktets aktiviteter og opgaver. Derefter var der rundvisning på de militære installationer ved Stevnsfort.

Om eftermiddagen havde Inspektøren for Søværnet et møde med samarbejdsudvalgets medlemmer, og ellers var der en fortsat rundvisning og besigtigelse af nye og gamle faciliteter.

Tjenestestedsbesøget afsluttedes med en orientering om marinedistriktets fremtidsudsigter, som marinedistriktet ser dem.

Nyt hæfte i serien "Forsvaret i samfundet"

I debatten omkring atomvåben, fred, op- eller nedrustning har bl.a. folkelige rørelser og kirken spillet en rolle. Kirkens engagement har været fremtrædende i flere europæiske lande, og nære naboers holdninger - uanset trosretning - har smittet af på meninger og synspunkter her.

Forfatteren til "Kirken og sikkerhedspolitikken", Karsten Møller, har med baggrund i sin militære uddannelse og sit forhold til kristendommen foretaget en gennemgang af et antal kirkers

(katolske, protestantiske, reformerte m.fl.) hyrdebreve, bibelfortolkninger, verdensrådserklæringer, slagord, konferencer o.s.v. for herved at vise synspunkter - modstridende og samstemmende - på den trussel, som især atomvåbnene udgør.

Det er den kristnes konflikt i forhold til Bibelens bud, dens læresætninger og dogmer samt den enkeltes moralske og etiske opfattelse, der lægges frem - understøttet af citater fra bl.a. kirkeoverhoveder, menigheder og aktionsgrupper. Dogmatiske såvel som praktisk-politiske ytringer fra kirkelig side dokumenteres.

Hæftet samler og redegør for meget væsentlige elementer i denne svære debat, som ikke tidligere er fremstillet i denne sammenhæng.

Serien "Forsvaret i samfundet" har hermed påny taget et emne af almen interesse op til drøftelse.

Hæftet kan rekvireres ved

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste
Halmtorvet 20, 1700 København V. Tlf.01312511.

Flådebesøg

Fire landgangsfartøjer fra det britiske amfibiekommandoskib HMS FEARLESS aflægger rutinebesøg i Vejle inden for perioden 5.-12. maj. Samlet besætning: 24 mand.

---ooOoo---

En britisk styrke, bestående af minejagerne HMS BRINTON og HMS BILDESTON (TON-klassen), aflægger uofficielt besøg i Odense i perioden 6.-9. maj. Chef for styrken vil være chefen for HMS BILDESTON, kaptajnløjtnant R.J.Higham. Chef for HMS BRINTON vil være løjtnant E.S.C.Wall. Samlet besætning: 74 mand.

---ooOoo---

En britisk styrke, bestående af minejagerne HMS SHERATON og HMS KELLINGTON (TON-klassen), aflægger uofficielt besøg i Køge i perioden 6.-9. maj. Chef for styrken vil være chefen for HMS KELLINGTON, kaptajnløjtnant M.R.Pepper. Chef for HMS SHERATON vil være premierløjtnant M.ST.C.Armitage. Samlet besætning: 74 mand.

---ooOoo---

Den tyske (BRD) undervandsbåd U 18 (Type 206-klassen) foretager rutineanløb af Frederikshavn i perioden 6.-18. maj. Chef vil være kaptajnløjtnant R.Waidelein. Samlet besætning: 22 mand.

---ooOoo---

De tyske (BRD) dykkerhjelpekibe HANSA (NIOBE-klassen) og STIER (SCHÜTZE-klassen) aflægger uofficielt besøg i Frederikshavn i perioden 10.-12. maj. Chef for styrken vil være orlogskaptajn U.Stein om bord i HANSA. Samlet besætning: 60 mand.

---ooOoo---

Den tyske (BRD) undervandsbåd U 12 (Type 205-klassen) foretager rutineanløb (daglige anløb) af Frederikshavn i perioden 13.-23. maj. Chef for U 12 vil være orlogskaptajn U.Schamp. Samlet besætning: 22 mand.

---ooOoo---

Den britiske undervandsbåd HMS ORACLE (OBERON-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg 15.-20. maj. Chef for HMS ORACLE vil være kaptajnløjtnant C.R.Munns. Samlet besætning: 70 mand.

---ooOoo---

De tyske (BRD) hjelpekibe TF 107 og TF 5 foretager rutineanløb i Frederikshavn i perioden 18.-19. maj. Chef for TF 107 vil være skibsfører P.Hinz og for TF 5 skibsfører K.Vick. Samlet besætning: 12 civile.

---ooOoo---

Udland kort

Moderniseringsprogram for norske fregatter og korvetter

Den norske flåde planlægger at modernisere dens 5 fregatter af OSLO-klassen og 2 korvetter af SLEIPNER-klassen. Det totale moderniseringsprogram er anslået til at ville koste 335 millioner norske kroner. Programmet omfatter installation af nye skrogmonterede sonar (omtalt i SØVÆRNS-ORIENTERING nr. 2/85, red.), og for så vidt angår fregatternes udstyr i form af variable dybdesonar, nyt

kommando- og kontrolsystem, forbedring af radar- og fremdrivnings-systemer. Den agterste dobbelte 76 mm kanon vil blive erstattet med en 40 mm L 70 Bofors kanon i enkelt affutage. MK 32 torpedo-systemet såvel som anti-ubådsraketsystemet TERNE vil blive bibeholdt. Imidlertid vil ildledelsessystemet, der er analogt styret, blive erstattet med et digitalstyret, hvorved opnås en betydelig plads- og vægtbesparelse. Sidstnævnte forbedring vil ligeledes blive gennemført i korvetterne. Såvel overflade-til-overflade-missilsystemet PENGUIN som overflade-til-luftmissilet SEA SPARROW vil fortsat indgå i armeringen. Ændringerne vil blive gennemført i forbindelse med en moderniseringscyklus og vil sandsynligvis ikke blive påbegyndt før 1987, hedder det bl.a. i artiklen i "NATO'S SIXTEEN NATIONS".

Amerikansk undervandsfartøj afslutter prøvedykninger

Et modificeret dybdedykningsfartøj med titaniumskrog har med succes afsluttet prøvedykninger til 6000 meter i Stillehavet ud for Centralamerika. Fartøjet SEA CLIFF (DSV-4) er den første enhed i den amerikanske flåde, der har opereret på en sådan dybde i mere end 16 timer. SEA CLIFFs dykning i den Mellemamerikanske grav ... "var det sidste skridt i serie af forsøg efter fartøjets ombygning (i 1983) for at forøge operationsdybden fra 2000 til 6000 meter", siger den amerikanske flåde. Udover titaniumskrog er SEA CLIFF udstyret med sølv-zinkbatterier og har nu ... "adgang til over 98% af klodens havbund". Fartøjet, der har et deplacement på 29 tons, har underbringelse for 3 besætningsmedlemmer til inspektions-, arbejds- og bjærgningsopgaver og kan ... "transporteres hvorsomhelst i verden til lands, til vands og i luften", siger den amerikanske flåde.

Fartøjet skal operere fra San Diego sammen med søsterfartøjet TURTLE (DSV-3), skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Nye mineskibe til Forbundsmarinen

Firmaet Messerschmidt-Bölkow-Blohm (MBB) er blevet valgt som hovedkontraktfirma for udvikling og konstruktion af 10 nye minerydnings/minelægningsenheder til Forbundsmarinen. Disse nye enheder skal erstatte de 21 minestrygere af SCHÜTZE-klassen, der blev bygget af værftet Abeking og Rasmussen sidst i 50'erne og

begyndelsen af 60'erne. MBB var i konkurrence med firmaet AEG-Telefunken. "Projektgruppe 343", der styres af MBB, omfatter tre skibsværfter, Abeking og Rasmussen (der skal bygge 3 skibe), Kröger (3 skibe) og Lürssen (fire skibe). Den første enhed af Type 343-klassen skulle blive søsat i 1987 og være operativ i 1988, og de øvrige vil følge indtil programmets afslutning i 1991. 343-klassens skrog vil blive fremstillet i umagnetisk stål. Det samme skrog vil blive brugt til de planlagte minejagere af Type 332-klassen, af hvilke 20 foreløbigt er planlagt til erstatning af de 10 enheder af FRAUENLOB-klassen og 12 enheder af LINDAU-klassen, hedder det bl.a. i artiklen i "MILITARY TECHNOLOGY".

J. Philip Rasmussen